ЯКІ ЁН, ІДЭАЛЬНЫ КЛУБ БУДУЧЫНІ
ЧЫРВОНКА

ЗАЦІКАВІЦЬ МОЛАДЗЬ РАБОЧЫМІ ПРАФЕСІЯМІ
ЧЫРВОНКА

Выдаецца з 9 жніўня 1917 г.

Родная газета на роднай мове

ЗВЯЗДА

15 СНЕЖНЯ 2022 г. ЧАЦВЕР № 246 (29868)

ЦЫТАТА ДНЯ

Валерый БЕЛЬСКІ, памочнік Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь, прафесар, доктар эканамічных навук:

«Ва ўсіх разважных людзей у тых краінах, якія выступілі ініцыятарамі розных санкцыйных абмежаванняў, павінна адбыцца нейкае працвераджэнне і прыйсці разуменне, што санкцыі з'яўляюцца ўзаемнымі, і што яны ўплываюць у роўнай ступені, а можа нават і больш, на краіны, якія выбудавалі гэтыя абмежаванні. Гэта справакавала там інфляцыю, беспрацоўе, збядненне маламаёмасных слаёў насельніцтва і, як канчатковы вынік, сацыяльную і палітычную нестабільнасць. Беларуская эканоміка дэманструе ўстойлівасць да розных выклікаў. На наступны год наша задача вярнуцца да доўгатэрміновых планаў эканамічнага развіцця, таму што зараз у нейкай ступені было пажарнае тушэнне: патрэбная і правільная справа, але трэба спакойна вяртацца да доўгатэрміновага планавання і доўгатэрміновых ідэй і праектаў, на што нацэльвае нас Прэзідэнт».

TikTok? Лёгка!

Людміла ЗАПРУДСКАЯ ўжо больш за 20 гадоў працуе ў гаспадарцы «Смалявічы-Сузон». Жанчына кажа, што ўсё яе жыццё звязана з вёскай: нарадзілася тут, жыла, сустрэла першае каханне, выйшла замуж і стала шчаслівай мамай траіх дзяцей. І на першы погляд можа здацца, што нічога незвычайнага ў гэтай гісторыі няма: сям'я, праца з жывёламі... Але насамрэч Людміла за паўтара года стала сапраўднай зоркай TikTok. Яна піша вершы на беларускай мове, здымае відэа і выкладвае ўсё гэта ў папулярную сацыяльную сетку. Беларуска хутка прыдбала сабе шмат прыхільнікаў, якія ацанілі і жывапісныя відэа і пранікнёныя радкі.

Фота БелТА.

Размова па сутнасці

ЛІТАРАТУРА ДЛЯ ДЗЯЦЕЙ: АД КАЗКІ ДА ГАДЖЭТА

Тое, што ў дзяцінстве закладаецца праз чытанне, застаецца назаўсёды

Фота Яўгена ПЯСЕЦКАГА.

20 снежня ў Доме літаратара ў Мінску адбудзецца важная падзея: пленум па пытаннях сучаснай дзіцячай літаратуры, які правядзе Саюз пісьменнікаў Беларусі. Будзе абмяркоўвацца шмат важных пытанняў: як заахвоціць дзяцей да чытання, па якіх крытэрыях адбіраць для іх кнігі, як тыя кнігі змяніліся і многае іншае. Напярэдадні пленума на круглы стол «Звязды» «Дзіцячая літаратура Беларусі і выклікі сучаснасці» прыйшлі дырэктар выдавецтва «Мастацкая літаратура» Алесь БАДАК, старшыня Мінскага гарадскога аддзялення Саюза пісьменнікаў Беларусі Міхась ПАЗНЯКОЎ, пісьменніца Кацярына ХАДАСЕВІЧ-ЛІСАВАЯ і намеснік дырэктара па бібліятэчнай справе Цэнтралізаванай сістэмы дзіцячых бібліятэк г. Мінска Алена ЧАРНЯЎСКАЯ.

СТАР. 12–13

Шануй сваё!

«Хацеў, каб каля кожнай хаты расло яго дрэўца»

Сваячка славутага садавода Івана Сікоры правяла экскурсію па яго сядзібе

Галіна Іванаўна СІКОРА чытае свае вершы, прысвечаныя славутаму сваяку на ганку яго хаты. Побач з акном — «чароўная» яблынька, пасаджаная Іванам Сікорам.

Траюрадная пляменніца беларускага «мічурына» жыве ў Малых Алашках непадалёку ад хаткі, у якой больш за 40 гадоў шчыраваў апантаны селекцыянер. Пры жыцці Івана Паўлавіча Галіна Іванаўна Сікора была тут частай госцяй. Таму я папрасіла менавіта яе паказаць мне прысядзібны сад і хату знакамітага на ўвесь свет сваяка і падзяліцца сваімі ўспамінамі.

СТАР. 5

КОРАТКА

- **Больш за 300 юных спартсменаў і іх трэнераў стануць стыпендыятамі Прэзідэнцкага спартыўнага клуба ў 2023 годзе. Фінансавую падтрымку ўпершыню атрымаюць прадстаўнікі бадмінтона, воднага пола і хакея на траве.**
- Трафейныя дакументы вермахта перададзены Генпракуратуры Беларусі з Расіі.

ISSN 1990 — 763X

Кожны дзень – з любімай «Звяздой»!

Усім, хто падпісаўся на I квартал або I паўгоддзе 2023 г., — у падарунак чатыры календары: насценны, рэлігійны, народны і месяцавы.

Прыярытэты

«ВАЖНА ДЗЕЙНІЧАЦЬ НА АПЯРЭДЖАННЕ»

Кіраўнік урада прадставіў новага міністра замежных спраў

Фота БелТА.

Прэм'ер-міністр Раман ГАЛОЎЧАНКА паставіў задачы перад МЗС, прадстаўляючы новага міністра замежных спраў Сяргея АЛЕЙНІКА калектыву міністэрства, паведаміла БелТА.

«Перад новым міністрам замежных спраў ставяцца наступныя задачы. Першае — узварухнуць міністэрства, павярнуць яго тварам да актуальных знешнеэканамічных і знешнепалітычных задач, паставіць дакладныя і зразумелыя задачы перад кожным падраздзяленнем і замежустановай, узяць на строгі кантроль іх выкананне. Другое — адпрацаваць разам з урадам і Адміністрацыяй Прэзідэнта ў самы кароткі тэрмін прадуманыя прапановы па аптымізацыі сеткі замежустаноў, зыходзячы з бягучай абстаноўкі і прыярытэтных задач. Трэцяе — навесці канчатковы парадак з кадрамі, прыцягнуць свежую кроў з рэальнага сектара эканомікі, галіновых ведамстваў. Чацвёртае — знайсці варыянты збалансаванай работы як на ўсходнім, так і на заходнім вектарах нашай знешняй палітыкі, зыходзячы з нашых інтарэсаў», — падкрэсліў Раман Галоўчанка.

Дыпламаты павінны дабівацца, каб пазіцыя Беларусі гучала выразна і гучна. «Варта выкарыстоўваць усе даступныя пляцоўкі для давядзення нашай сумленнай пазіцыі па пытаннях унутранай і знешняй палітыкі. Прычым рабіць гэта эфектыўна: не проста выдаць каментарый недзе, а працаваць актыўна і наступальна. Няхай з намі цяпер не ўсе пагаджаюцца, але голас Беларусі павінны чуць і разумець нашы падыходы, якія заўсёды адкрытыя, сумленныя і празрыстыя. Мы не вядзём ні двайных, ні трайных гульняў. Усё, што мы гаворым, і з'яўляецца нашай знешняй палітыкай», — заўважыў Раман Галоўчанка.

Беларусь гатова развіваць раўнапраўныя і ўзаемавыгадныя адносіны з народамі ўсіх краін без выключэння. «Мы выкарыстоўваем тэрмін «недружалюбныя краіны», каб неяк іх пазначыць, у тым ліку ў дакументах. Але хачу падкрэсліць, што недружалюбных краін не бывае, асабліва краін-суседзяў, якіх нам паслаў Бог. Ёсць улады асобных дзяржаў, якія цяпер праводзяць дыскрымінацыйную, недружалюбную або адкрыта варожую палітыку ў адносінах да Беларусі. Таму мы вымушаны адэкватна рэагаваць на гэта. Ну а краіна — гэта перш за ўсё народ», — лічыць Раман Галоўчанка.

«Яшчэ не паспелі высахнуць чарнілы на ўказе кіраўніка дзяржавы, як пачаліся інсінуацыі, што Беларусь шукае шляхі на Захад праз прызначэнне новага міністра. Гэтыя высновы робяцца з біяграфіі Сяргея Фёдаравіча. Так, ён шмат працаваў на заходнім напрамку, але так склаўся яго лёс. Мы не шукаем шляхі на Захад, няхай яны шукаюць шляхі да нас. Не мы рвалі гэтыя сувязі, не мы рабілі варожыя дзеянні, не мы вывозілі пасольствы, не мы ўводзілі санкцыі і забароны», — падкрэсліў прэм'ер-міністр.

Ён адзначыў, што ў геапалітыцы адбываюцца тэктанічныя змены, дынамічна мяняецца карціна свету. «У гэтай сітуацыі быць проста назіральнікам, вядома ж, недапушчальна, трэба імкнуцца актыўна ўплываць на тое, што адбываецца, у інтарэсах нашай краіны. Таму ў рабоце міністэрства на ўсіх участках не павінна быць праяў коснасці, безыніцыятыўнасці, сузіральнасці. Тэмпы і метады работы, якія яшчэ некалькі гадоў таму можна было ўмоўна лічыць здавальняючымі, зараз для міністэрства непрымальныя. Гэта датычыцца не толькі МЗС, але і ўсёй сістэмы дзяржаўнага кіравання. Важна дзейнічаць на апярэджанне, аналізаваць увесь спектр знешніх пагроз, выпрацоўваць нестандартныя рашэнні па іх прадухіленні», — звярнуў увагу кіраўнік урада.

Прыярытэты знешняй палітыкі Беларусі застаюцца нязменнымі. Аб гэтым заявіў міністр замежных спраў Беларусі Сяргей Алейнік. «Галоўны прыярытэт знешняй палітыкі дакладна вызначаны кіраўніком дзяржавы — гэта захаванне і ўмацаванне суверэнітэту, незалежнасці, развіццё эканамічнага патэнцыялу і павышэнне дабрабыту людзей», — падкрэсліў міністр замежных спраў.

Кіраўнік МЗС адзначыў, што трэба будзе прадоўжыць работу па рэарыентацыі беларускага экспарту, які выпаў з заходняга рынку, рынку Украіны, на альтэрнатыўныя рынкі. «Асаблівая ўвага санкцыйным выдаткам. Яны не павінны ўплываць на работу нашых прадпрыемстваў і працоўных калектываў», — адзначыў Сяргей Алейнік.

Кіраўнік МЗС падкрэсліў, што эканамічная дыпламатыя будзе накіравана на нарошчванне экспарту, пашырэнне геаграфічнай дыверсіфікацыі, садзейнічанне беларускім экспарцёрам. «Мы будзем прадаўжаць актыўнае процідзеянне палітычнаму, эканамічнаму і інфармацыйнаму ціску, які аказваецца на нашу краіну, — падкрэсліў міністр. — Нацэлены на адстойванне інтарэсаў Беларусі на шматбаковых пляцоўках, актывізуем работу і будзем прадаўжаць пашырэнне значных міжнародных і рэгіянальных ініцыятыў для павышэння ролі і іміджу нашай краіны на міжнароднай арэне».

Парламенцкі дзённік

ВЫБАРЫ ПА НОВЫХ ПРАВІЛАХ І ПАДСТАВЫ ДЛЯ СТРАТЫ ГРАМАДЗЯНСТВА

Законапраекты, разгледжаныя падчас чарговага пасяджэння дзявятай сесіі Палаты прадстаўнікоў, распрацаваныя з улікам абноўленай Канстытуцыі

У першым чытанні прыняты адзін з найбольш рэзанансных заканадаўчых актаў — праект Закона «Аб змяненні Выбарчага кодэкса Рэспублікі Беларусь». Перш чым законапраект быў унесены Прэзідэнтам у Палату прадстаўнікоў, яго асноўныя палажэнні былі разгледжаны на нарадзе ў кіраўніка дзяржавы. Акрамя таго, праект закона прайшоў грамадскае абмеркаванне, атрымаў экспертную ацэнку на самых розных дыялогавых пляцоўках. Шэраг заўваг і прапаноў былі ўлічаны і замацаваны ў дакументе.

Як адзначыў **намеснік старшыні Пастаяннай камісіі па дзяржаўным будаўніцтве, мясцовым самакіраванні і рэгламенце Віктар СВІЛА,** у плане мерапрыемстваў па прывядзенні законаў краіны ў адпаведнасць са зменамі і дапаўненнямі ў Канстытуцыю, праект Закона «Аб змяненні Выбарчага кодэкса Рэспублікі Беларусь» стаіць пад другім нумарам, што сведчыць аб яго важнасці і першачарговасці. «Законапраект усёабдымны, вялікі па аб'ёме, — заўважыў парламентарый. — Толькі першы артыкул утрымлівае 140 пазіцый, у той час як дзеючы Выбарчы кодэкс ахоплівае 167 артыкулаў. Найбольшая частка новаўвядзенняў датычыцца з'яўлення ў нашай краіне ў сувязі з абноўленай Канстытуцыяй новага віду галасавання — па выбарах дэлегатаў Усебеларускага народнага сходу. У новым раздзеле будуць размешчаны палажэнні, якія рэгламентуюць усе выбарчыя працэдуры».

Другі момант, які ўносіць найбольшую колькасць змяненняў у выбарчае заканадаўства, звязаны з адзіным днём галасавання — ён вызначаны як апошняя нядзеля лютага. У найбліжэйшы час адзіны дзень галасавання адбудзецца 25 лютага 2024 года. Гэта новаўвядзенне пацягнула за сабой шэраг дадатковых змяненняў. У прыватнасці, памянялася сістэма выбарчых камісій, быў скарэкціраваны і парадак выбараў членаў Савета Рэспублікі. Другое чытанне законапраекта не за гарамі. У другой палове 2023 года абноўлены Выбарчы кодэкс пачне працаваць на ўсю моц.

У першым чытанні разгледжаны праект Закона «Аб змяненні Закона Рэспублікі Беларусь «Аб Савеце Міністраў Рэспублікі Беларусь». Згодна з новаўвядзеннямі, прэм'ер-міністр будзе прызначацца з папярэдняй згоды Палаты прадстаўнікоў. Рэгламентуецца ўзаемадзеянне Савета Міністраў і Усебеларускага народнага сходу. Выключаюцца паўнамоцтвы прэм'ер-міністра па выкананні абавязкаў Прэзідэнта Беларусі ў выпадку вакансіі гэтай пасады. Удакладняюцца паўнамоцтвы ўрада ў шматлікіх сферах дзейнасці.

Грамадзянства: свядомасць выбару

Адразу ў двух чытаннях парламентарыямі адобраны законапраект «Аб змяненні Закона Рэспублікі Беларусь «Аб грамадзянстве Рэспублікі Беларусь», накіраваны на ўдасканаленне заканадаўства аб грамадзянстве з улікам практыкі яго прымянення, гарантаванне нацыянальнай бяспекі, вырашэнне задач дзяржавы ў сферы міграцыйнай палітыкі.

— Навацыі, якія прапаноўваюцца, забяспечаць прынцып роўнага грамадзянства незалежна ад падстаў яго набыцця, — звярнула ўвагу **намеснік старшыні Пастаяннай камісіі па правах чалавека, нацыянальных адносінах і сродках масавай інфармацыі Лілія АНАНІЧ.** — Вельмі важны прэвентыўны характар новаўвядзенняў і ў частцы прычын для страты грамадзянства. Законапраект дазволіць фарміраваць банкі даных аб грамадзянах, якія маюць замежнае грамадзянства або від на жыхарства, або іншыя дакументы, якія даюць перавагі і льготы, звязаныя з палітычнымі поглядамі, рэлігійнымі матывамі і нацыянальнай прыналежнасцю. Уводзяцца падставы для пазбаўлення грамадзянства асоб, якія займаюцца супрацьпраўнай дзейнасцю, нанеслі сур'ёзную шкоду нацыянальнай бяспецы, нацыянальным інтарэсам Рэспублікі Беларусь. Рашэнне аб страце грамадзянства будзе прымацца Прэзідэнтам нашай краіны

Яшчэ адна навацыя гэтага законапраекта звязана з увядзеннем прысягі, якую будуць прымаць грамадзяне пры набыцці беларускага грамадзянства. Па словах Ліліі Ананіч, гэта дазволіць чалавеку, які набывае грамадзянства нашай краіны, свядома фарміраваць свае адносіны да суверэнітэту Беларусі, бяспекі нашай дзяржавы. Законапраектам уводзіцца працэдура вызначэння парадку ўзроўню ведаў чалавека, які ўступае ў грамадзянства, адной з дзяржаўных моў.

Удасканаленне судовай сістэмы

У першым чытанні дэпутацкім корпусам разгледжаны праект Закона «Аб змяненні кодэксаў па пытаннях судаўладкавання і статусу суддзяў», унесены ў Палату прадстаўнікоў Прэзідэнтам. Заканадаўчы акт распрацаваны з мэтай прывядзення норм Кодэкса Рэспублікі Беларусь аб судаўладкаванні і статусе суддзяў у адпаведнасць з Канстытуцыяй. Законапраект прадугледжвае ўдасканаленне сістэмы суддзяў агульнай юрысдыкцыі.

Як адзначыў **намеснік старшыні Пастаяннай камісіі па заканадаўстве Аляксандр АМЕЛЬЯНЮК,** унясенне гэтага законапраекта абумоўлена перш за ўсё тым, што ўнесены змяненні ў Канстытуцыю. «Канстытуцыя рэгулюе агульныя пытанні судаўладкавання і статусу суддзяў, астатнія пытанні павінны рэгулявацца спецыяльным законам, якім з'яўляецца Кодэкс аб судаўладкаванні і статусе суддзяў, — удакладніў дэпутат. — Паколькі 27 лютага 2022 года мы адобрылі змяненні ў Канстытуцыю, змяніўся шэраг палажэнняў, якія істотна ўплываюць на парадак фарміравання вышэйшых судовых органаў. У прыватнасці, гэта перадача часткі паўнамоцтваў кіраўніка дзяржавы Усебеларускаму народнаму сходу, які будзе фарміраваць найвышэйшыя судовыя органы краіны і вырашаць шэраг іншых пытанняў, звязаных з работай найвышэйшых судовых органаў. Будзе створаны апеляцыйны эканамічны суд, які стане паўнавартаснай другой інстанцыяй для эканамічных судоў краіны».

Адобраны ў першым чытанні і праект Кодэкса грамадзянскага судаводства Рэспублікі Беларусь, унесены ў Палату прадстаўнікоў Прэзідэнтам Беларусі. Заканадаўчы акт, у прыватнасці, прадугледжвае такое новаўвядзенне, як пашырэнне спосабаў прымірэння бакоў па справах іскавай вытворчасці пры садзейнічанні іншых асоб, якімі могуць быць медыятары, адвакаты, прымірыцелі (асоба, якая займае дзяржаўную пасаду) і патэнтныя павераныя. Замацоўваецца магчымасць прымірэння па справах, якія ўзніклі па адміністрацыйных або публічных праваадносінах. Устанаўліваюцца адэкватныя меры супрацьдзеяння злоўжыванню працэсуальнымі правамі з боку ўдзельнікаў працэсу. Уводзіцца інстытут калектыўных іскаў — яго можа прад'явіць да агульнага адказчыка група істоцюў. Замацоўваецца магчымасць падачы іскавай заявы або іншага працэсуальнага звароту ў выглядзе электроннага дакумента і інш.

Унесены ў Палату прадстаўнікоў Прэзідэнтам Беларусі праект Закона «Аб змяненні законаў па пытаннях канстытуцыйнага судаводства» прыняты ў першым чытанні. Заканадаўчы акт распрацаваны з мэтай прывядзення заканадаўства ў канстытуцыйным судаводстве ў адпаведнасць з абноўленай Канстытуцыяй. Законапраектам прадугледжваецца карэкціроўка Закона Рэспублікі Беларусь «Аб канстытуцыйным судаводстве» — ён выкладаецца ў новай рэдакцыі, паколькі змяненні закранаюць больш як палову тэксту дакумента.

Упершыню ўводзіцца новы інстытут — прамой канстытуцыйнай скаргі грамадзян. Па словах **намесніка старшыні Пастаяннай камісіі па заканадаўстве Людмілы ЖАЛНЕРЧЫК,** у адпаведнасці з нарматыўна-прававымі актамі Канстытуцыі, найвышэйшая судовая інстанцыя па зваротах грамадзян можа разглядаць канкрэтныя спрэчкі. «Гэта прамы ўдзел грамадзян у канстытуцыйным правасуддзі, — звярнула ўвагу парламентарый. — Акрамя таго, суды агульнай юрысдыкцыі могуць звяртацца ў Канстытуцыйны суд з запытамі, якія прымяняюцца ў канкрэтнай справе для таго, каб не дапусціць несправядлівага прыняцця рашэння. Гэта сведчыць аб пашырэнні прававых гарантый нашых грамадзян у забеспячэнні сваіх правоў і законных інтарэсаў».

Вераніка КАНЮТА.

З нагоды

Вадзім ГІГІН:

«ДА НАШАГА РЭГІЁНА ВЯЛІКАЯ ЦІКАВАСЦЬ, І МНОГІЯ ЎВАЖЛІВА НАЗІРАЮЦЬ ЗА ТЫМ, ШТО МЫ РОБІМ»

У снежні беларускае таварыства «Веды» адзначае свой 75-гадовы юбілей. Яно было створана ў 1947 годзе і першапачаткова мела назву Усесаюзнае таварыства па распаўсюджванні палітычных і навуковых ведаў. Адной з прычын яго ўзнікнення ў той час стаў значны ўрон, нанесены савецкай сістэме адукацыі Вялікай Айчыннай вайной. Сярод ініцыятараў стварэння былі пісьменнік Канстанцін Сіманаў, балерына Галіна Уланава, а таксама славутыя фізікі, гісторыкі, эканамісты, матэматыкі, геолагі і іншыя вучоныя на чале з прэзідэнтам Акадэміі навук СССР Сяргеем Вавілавым. Хутка таварыства аб'яднала ўсю перадавую савецкую інтэлігенцыю 15 саюзных рэспублік. На пачатку 1990-х у таварыстве «Веды» штогод чыталася больш за 25 мільёнаў лекцый для 280 мільёнаў чалавек па ўсім Савецкім Саюзе.

Чаму існаванне таварыства «Веды» актуальнае і запатрабаванае сёння? Якіх спікераў і экспертаў жадаюць бачыць у працоўных калектывах? Ці ёсць падобныя аб'яднанні ў суседніх краінах і Заходняй Еўропе? Пра гэта і іншае гутарым са старшынёй праўлення таварыства «Веды» Вадзімам ГІГІНЫМ.

— Вадзім Францавіч, таварыства «Веды» стваралася ў савецкія пасляваенныя часы для распаўсюджвання навуковай і палітычнай інфармацыі. Які сэнс яго назва нясе сёння, у век інтэрнэту?

— Тыя ж мэты, якія стаялі ў тыя далёкія часы, ёсць і цяпер. Асветніцкая работа мяняецца ў формах, сродках камунікацыі, але не ў сваіх мэтах. Калі мы звернемся да 1947 года, то гэта распаўсюджанне навуковай і палітычнай інфармацыі. Гэтым мы займаемся і цяпер.

Калі мы згадваем век інтэрнэту, часта яго абсалютызуем. Тут да месца класічны прыклад, фільм «Масква слязам не верыць», дзе адзін з герояў кажа, што праз нейкі час будзе адно суцэльнае тэлебачанне. Так і ў нас часта: будзе толькі анлайн, суцэльны інтэрнэт. А вось і не. Людзі жадаюць жывога кантактавання, хочуць бачыць спікера, эксперта ў сябе ў працоўным калектыве. Мы асабліва адчулі гэты запыт пасля кавідных абмежаванняў, калі многім надакучыў анлайн. Студэнты, напрыклад, з радасцю вярталіся ў аўдыторыі. Як дацэнт Белдзяржуніверсітэта, скажу, што нішто не заменіць жывую лекцыю. Роўна гэтак жа нішто не заменіць жывое кантактаванне. Іншая справа, што гэта не павінна быць штучна навязана. Запыт на тую ці іншую тэматыку мусіць ісці ад саміх людзей.

— Наколькі, дарэчы, сёння актуальны і запатрабаваны фармат лекцыі?

— Улічваючы той факт, што мы крыху ўпусцілі майстэрства жывой работы з аўдыторыяй у папярэднія гады, фармалізавалі яе і абюракралізавалі, і пра гэта згадваў Прэзідэнт, то фармат лекцый варта адраджаць. У апошні год мы зрабілі стаўку менавіта на жывое кантактаванне з аўдыторыяй. І паглядзелі, ці карыстаецца яно папулярнасцю.

Прыйшлі да высновы, што нашы кампаніі «У рэжыме праўды» і «Беларусь адзіная» не проста карыстаюцца папулярнасцю, людзі просяць, каб прыязджалі зноў і зноў. Мы не планавалі, што «Беларусь адзіная» стане штогадовай акцыяй, меркавалася праехаць па рэгіёнах да Дня народнага адзінства, растлумачыць, які сэнс нясе гэта свята, пагутарыць пра актуальныя праблемы. А запыт аказаўся такім, што мы другі год праводзім гэту акцыю і будзем праводзіць далей, мяняючы тэматыку.

«У рэжыме праўды» стала той матрыцай, на падставе якой вялася ўся тлумачальная работа па змяненнях і дапаўненнях у Канстытуцыю Беларусі. І гэта стала нашай «фішкай»: мы пайшлі да людзей, у калектывы, і ўбачылі, што і тут маецца запыт.

Цяпер, калі гэты этап завершаны, мы ставім на мэце актывізацыю ў сацыяльных сетках, у месенджарах. Разам з тым будзем развіваць і фармат лекцый.

Зразумела, мы бачым, што некаторыя формы не тое, каб старэюць, а да іх наступае прывыкванне, аўдыторыя перанасычаная. Убачылі гэта восенню на прыкладзе тых дыялогавых пляцовак, якія распрацавалі ў кастрычніку 2020 года. Да таго ж, на месцах у нас усё пачалі называць дыялогавымі пляцоўкамі. Той жа дзень інфармавання — не дыялогавая пляцоўка, гэта выступленне, сустрэча, размова — зусім іншая форма. Дыялогавая пляцоўка — гэта калі загадзя ставіцца хвалюючая праблема і вядзецца дыялог з рознымі пунктамі гледжання. Мы збіраемся распрацаваць форму такога дыялога, калі ёсць месца для спікераў, напрыклад, дэпутатаў, і яны будуць весці дыялог па тых праблемах, што хвалююць дадзены рэгіён.

— Дарэчы, для каго сёння працуе таварыства «Веды»?

— Для ўсіх. У нас ёсць фармат, калі мы па сваёй ініцыятыве распрацоўваем кампанію, напрыклад, рэспубліканскую акцыю. Іншы фармат, калі мы рэагуем на запыты з месцаў, заяўкі. Не выхваляюся, але нават чарга ёсць.

— Пра што просяць расказаць?

— Часцей просяць канкрэтнага спікера. Мы ганарымся, што апошнім часам у нас з'явілася цэлая плеяда экспертаў, у тым ліку дзякуючы сродкам масавай інфармацыі, якія пачалі працаваць па-новаму, больш востра падаваць інфармацыю. Просяць канкрэтную асобу, якая прыехала б і паразмаўляла з людзьмі.

— Каго хочуць бачыць?

— Аляксандра Шпакоўскага, Аляксея Дзерманта, Аляксея Аўдоніна, Вадзіма Баравіка, Грыгорыя Азаронка, Яўгена Пуставога, Ігара Марзалюка. Яны карыстаюцца вялікай папулярнасцю, іх інфармацыі давяраюць. Запатрабаваны кіраўнікі нашых сродкаў масавай інфармацыі, яны таксама пазнавальныя. У такіх выпадках часта ідуць «на чалавека».

Аўдыторыя, на якую разлічана наша работа, самая шырокая. Адзін з праектаў, які мы хочам цяпер адрадзіць, — «Фармат навукі: даступна» — толькі для школьнікаў. Мы запрашалі маладых вучоных, прычым не толькі беларускіх, а і расійскіх, якія папулярна расказвалі пра сваю навуку. Я спачатку сумнявaўся, як гэта ўспрымуць школьнікі. Але тут важна адрасна падбіраць аўдыторыю. Калі выступаў малады фізік Курчатаўскага інстытута, то юнакам, якія цікавяцца фізікай, гэта было цікава. У нас у зале сабралася 200 школьнікаў, якія настолькі глыбока ведаюць прадмет, што з вучнем выдатнага навукоўца Міхаіла Валянціна-віча Кавальчука яны нават спрачаліся. Я ганарыўся нашымі вучнямі.

— Таварыства «Веды» — своеасаблівы сімвал савецкай эпохі. У нашай краіне да яго асаблівае стаўленне. А ці ёсць нешта падобнае ў краінах постсавецкай прасторы і на Захадзе?

— Як вядома, наш Прэзідэнт быў адным з актыўных дзеячаў таварыства «Веды» — і падчас работы ў ім, і на іншых пасадах. Кантактуючы з ім, адчуваецца, што Аляксандр Рыгоравіч — выдатны лектар, ён любіць камунікаваць з людзьмі, адчувае жывы нерв пры размове з вялікай аўдыторыяй. Мы бачылі гэта і падчас сёлетняга ўрока 1 верасня, і на іншых сустрэчах. Таму і да таварыства «Веды» ён добра ставіцца.

У Расіі, хоць кіраўнікі нашых краін і не дамаўляліся адмыслова, амаль сінхронна з намі ідзе аднаўленне работы таварыства «Веды». У іх іншыя праекты, напрыклад, я ў пачатку верасня назіраў за рэалізацыяй ініцыятывы «Новыя гарызонты». Мы маем магчымасць бачыць, чым яны займаюцца.

Насамрэч амаль ва ўсіх краінах ёсць нешта падобнае, проста носіць іншыя назвы. У Кітаі гэта вельмі папулярная тэма, і мне даводзілася бываць на такіх мерапрыемствах. У часы, калі наша таварыства ўзначальваў Васіль Іванавіч Стражаў і Генадзь Уладзіміравіч Пальчык, ішло актыўнае супрацоўніцтва з адукацыйнымі цэнтрамі Германіі. Такая лекцыйная работа там добра развіта, існуюць цэлыя лекцыйныя цэнтры, дзе любы ахвотнік можа паслухаць лекцыю, якая яго цікавіць. У кожнай партыі ёсць свой фонд, дзе робяць нешта падобнае, што і таварыства «Веды».

У Францыі распаўсюджаны ўсякія праекты, звязаныя з папулярызацыяй навуковай, палітычнай інфармацыі, калі ўніверсітэцкія прафесары ідуць да людзей, і гэта спансіруюць буйныя бізнесмены, мецэнаты. Брытанскія клубы — не што іншае, як лекцыйныя клубы, куды запрашаюць папулярных пісьменнікаў, публіцыстаў, журналістаў.

— Ці кантактуе цяпер таварыства «Веды» з такімі замежнымі аб'яднаннямі?

— Нядаўна праводзілі ў Маскве вялікую палiталагічную канферэнцыю, і многія нашы заходнія калегі прасілі не афішаваць іх удзел, бо атрымлівалі прамыя пагрозы звальнення, калі ў іх будуць кантакты з намі. Прыязджалі калегі з навуковых таварыстваў Італіі, Фінляндыі. У нас ёсць камунікацыя з калегамі з аб'яднання выпускнікоў савецкіх ВНУ ў Славакіі. Людзі чакаюць, калі скончыцца гэта вострая фаза геапалітычнага супрацьстаяння, і мы зможам нармальна аднавіць сувязі. Да нашага рэгіёна вялікая цікавасць, і многія ўважліва назіраюць за тым, што мы робім, якія формы работы з грамадзянамі развіваем.

— Завяршаецца Год гістарычнай памяці. Якія водгукі вы атрымалі і наколькі людзям былі цікавыя мерапрыемствы, да яго прымеркаваныя?

— Найперш гэта сістэматызацыя ўсёй гістарычнай палітыкі ў краіне. Створаны Савет па гістарычнай палітыцы, які з'яўляецца не кансультатыўным органам, а прымае адпаведныя рашэнні. Яны датычацца і выкладання гісторыі ў школах і ВНУ, экскурсійнай, музейнай дзейнасці, навуковых даследаванняў у гэтай сферы. Такой увагі да гісторыі, якую мы цяпер назіраем, не было даўно.

Безумоўна, з'яўляецца дасягненнем, што нарэшце пасля некалькіх гадоў абмеркаванняў мы запусцілі новую канцэпцыю выкладання сацыяльна-гуманітарных дысцыплін. Адзін з асноўных прадметаў тут «Гісторыя беларускай дзяржаўнасці». Выпушчаны падручнік па гэтай дысцыпліне.

Былі, дарэчы, просьбы працягнуць Год гістарычнай памяці. Асабіста я не прыхільнік гэтай ідэі, бо жыццё не стаіць на месцы, з'яўляецца нешта новае, у той жа час гэта сведчыць пра вялікую грамадскую цікавасць. Гэта не азначае, што калі Год гістарычнай памяці скончыўся, мы перастанем гэтай тэматыкай займацца, у тым ліку і наша таварыства. Савет працягне дзейнічаць, курс будзе выкладацца, будуць выходзіць перадачы, кнігі, прысвечаныя гісторыі Беларусі. Тыя добрыя тэндэнцыі, закладзеныя сёлета і напярэдадні, у Год народнага адзінства, будуць працягнуты.

Алена КРАВЕЦ.

Поўны тэкст — на партале zviazda.by

Па сутнасці

Праўда перамагае

Моцны той чалавек, які выпраўляе свае памылкі. Але ж мацнейшы той, што выпраўляе хібы за іншых. Так робіць добры старэйшы калега ў дачыненні да маладога супрацоўніка, настаўнік паправіць за вучнем, бацька — за непаслухмяным сынам. А Бацька — за ўсімі. Збірае тое каменне, каб больш не губілі сілы маладыя. Сілы новых пакаленняў.

А каменне тое, нібы цяперашнія сумёты за вокнамі. Сцяна непаразумення была пабудавана ў цемры беларускага Белавежжа. Памятаеце, як у Караткевіча: «У яловым лесе толькі душу прадаваць». Менавіта пад шатамі ялін зграя палітыкаў і разарвала на часткі, нібы ахвяру, самую вялікую дзяржаву свету. Але зараз гутарка не пра прычыны. Пра наступствы.

Пад тымі абломкамі апынуліся ідэі, мары, краіны. Гэта як разарваць узоры неглюбскіх дываноў альбо камарынскіх посцілак. На шматкі былі разарваны і эканамічныя сувязі. Асабліва жахлівая сітуацыя склалася ў высокапрамысловай Беларусі. Заводы краіны былі знітаваны з прамысловасцю ўсяго Саюза. Як рэчкі з морам. У большасці дзяржаў абрэзалі тыя эканамічныя сувязі, нават сувязі паміж дзяржавай і простым чалавекам. Ва ўмовах свабоднага рынку палітыкі гандлявалі інтарэсамі краін і людзей, а грамадства гандлявала сваім сумленнем і франтавымі ордэнамі. Заводы закрываліся, абсталяванне, як і багацці, вывозілася ў замежжа.

Бадай, толькі ў Беларусі заводскія прахадныя не ператварылі ў кіёскі для шырспажыву. Праўда, наступствы развалу Саюза паступова пачыналі захопліваць і Беларусь. Але своечасова да ўлады народ запрасіў не дэмакратычнага гарлапана, а гаспадара. Якому супрацьстаялі крымінальны бізнес, еўрапейскія мецэнаты, сарасаўскія спонсары... Іншы проста не вытрымаў бы.

А Лукашэнка — вытрымаў. Не загубіў прамысловасць. Таму пачаў выпраўляць хібы нацменаў. Сыравіна для МТЗ і рынкі для беларускіх трактароў — на Усходзе. З гэтага і пачалася эпапея еўразійскай інтэграцыі. Інакш — палітычны і эканамічны «чарнобыль». Каб пазбегнуць яго, пачналі з «двойкі», а сёння ўжо «пяцёрка» — ЕАЭС. Сапраўдны кулак. Каб ён стаў яшчэ мацнейшым, беларускі лідар прапанаваў выдатную стратэгію.

Першае — сумесныя праекты. Стварэнне сучаснай вытворчасці. Добра вядомае беларускім міністрам і дырэктарату імпартазамяшчэнне. У Беларусі шмат зрабілі. Маглі б яшчэ больш з дапамогай расійскага бізнесу. Але бізнес той грошы ўкладваў не ў свае тэрыторыі, а ў замежныя банкі. Цяпер іншая справа. Дарэчы, фінансаванне праектаў закладзена і ў агульным бюджэце ЕАЭС. Свае мікрачыпы і, напрыклад, АВС — гарантыя эканамічнага суверэнітэту. Трэба правесці рэвізію і дакладна вызначыць, хто што можа і каму што патрэбна. І — за работу.

Фінансы больш не спяваюць амерыканскія трэкі. Беларусь і Расія ўжо сышлі ў асноўных разліках ад долара. Як высветлілася ў цяжкі час розных санкцый, лягчэй за ўсё адмовіцца ад зялёнай валюты. Калі яны больш не гандлююць з намі, навошта нам іх папера, забяспечаная толькі экскурсіямі іх авіяносцаў па свеце. Будучыня — за гандлёвымі блокамі, разлікі ў якіх будуць рабіцца ў нацыянальных валютах. Навошта надзімаць фінансавую сістэму ЗША. Зразумець і зрабіць. Справа — за партнёрамі па саюзе.

Трэці і пастаянны пункт. Пазбавіцца ад перашкод на ўнутраным рынку ЕАЭС. Дарэчы, з гэтых мэтаў інтэграцыя і пачыналася. Нацыянальны эгаізм — не дарадца. З аднаго боку — аднолькавыя ўмовы і адкрытасць рынкаў. З другога — забеспячэнне нацыянальных рынкаў таварамі крытычнага імпарту і ўзгоднены экспарт стратэгічна важных тавараў, такіх як харчаванне. Лічбавізацыя, біяробаты, таксі на Марс... Спачатку хай пыхлівы чалавек заходняй цывілізацыі паспрабуе накарміць свет хлебам. А вось у межах ЕАЭС трэба пазбавіцца ад зацяжной хранічнай хваробы — штучных бар'ераў. Трапна адзначыў Прэзідэнт: «То лес вывезці на экспарт не можам, то міжнародных аўтаперавозчыкаў не прапускаем. Пры гэтым пошук узаемапрымальных рашэнняў па праблемных пытаннях расцягваецца на доўгія месяцы. Нарад шмат, а рашэнняў мала».

А між тым Еўразійскі эканамічны саюз усё больш прывабліваў нават геаграфічна далёкія краіны. Дзясяткі дзяржаў на розных узроўнях паглядаюць на ЕАЭС. Узбекістан амаль гатовы стаць шостым. На саміце вырашылі пачаць перагаворы наконт пагаднення аб свабодным гандлі з Аб'яднанымі Арабскімі Эміратамі. На чарзе — Манголія і Інданезія. Іран і Егіпет завяршаюць гэты працэс. Кіраўнік нашай дзяржавы выказаў смелае меркаванне: а што калі ЕАЭС зможа аб'яднаць паміж сабой іншыя значныя інтэграцыйныя саюзы? Зразумела, некаторыя эксперты паціснулі плячыма — занадта смелая ідэя. А калі Лукашэнка памыляўся? Калі патрабаваў актыўна развіваць імпартазамяшчэнне, альбо калі падчас гандлёвых непаразуменняў прадказваў, што Мінск і Масква будуць стаяць спінай да спіны. Што, не збылося? Пералічыце. Вядома, ліберальны флюгер Крамля ўсё яшчэ з недаверам і нават абыякавасцю глядзіць на ўзмацненне адносін на постсавецкай тэрыторыі. Некаторым і сёння больш даспадобы бранчы за раніцнім столікам Au Vieux Paris d'Arcole, чым развіццё айчыннай эканомікі. На старонках нібыта маскоўскай «Ліберасьён» скептычна назвалі нашага Прэзідэнта аракулам і празарліўцам. І колькі б у гэтым параўнанні ні было скепсісу, час паказвае, што праўда перамагае. Праўда ў тым, што час выпраўляць памылкі. Каб дзецям было лягчэй. І беларускі Бацька (як яго называюць і ў Кыргызстане) старанна выпраўляе чужыя хібы белавежскіх пагадненняў. У любым выпадку, геапалітычны сухастой мусіць быць ссечаны, інакш новыя парасткі не атрымаюць дастаткоўага сонца.

Яўген ПУСТАВОЙ.

Тэст на людскасць

Да чаго дайшлі літоўскія ўлады?

Зноў шакавальная навіна з суседняй краіны — у Вільнюсе завершаны дэмантаж найбуйнейшага ў Літве воінскага мемарыяла на Антакальніскіх могілках. «Гэта шчаслівы дзень, шчаслівы момант», — з пачварным задавальненнем напісаў мэр літоўскай сталіцы Рэмігіюс Шымашус на сваёй старонцы ў Facebook. Як вядома, каля мемарыяла на Антакальнісе, створанага ў 1951 годзе, пахаваны больш чым тры тысячы воінаў Трэцяга Беларускага фронту. Яны загінулі летам 1944-га ў баях за вызваленне Вільнюса. Літоўскія ўлады за разбурэнне мемарыялу асудзіла міжнародная грамадскасць, у тым ліку папярэдзіў Камітэт па правах чалавека Арганізацыі Аб'яднаных Нацый. Аднак гэта ніколькі не спыніла варварскай кампаніі. Да чаго ж дайшлі літоўскія ўлады?

«НЯЗРУЧНАЯ» СПАДЧЫНА

У снежні мінулага года кампаніяй Vilmorus было праведзена апытанне грамадскай думкі. У выніку высветлілася, што больш за палову жыхароў Літвы выступаюць за тое, каб помнікі савецкай эпохі заставаліся на сваіх месцах, паведаміла RuBaltic.ru. Паводле даных даследавання, на пытанне, што рабіць з помнікамі савецкай эпохі, 21,1 працэнта рэспандэнтаў адказалі, што іх трэба пакінуць у спакоі. Яшчэ 31,2 працэнта выказаліся супраць зносу. За тое, каб перадаць помнікі савецкай эпохі ў музеі, выступілі 32 працэнты апытаных. І толькі 5,4 працэнта выказаліся за знос ці знішчэнне.

Апытанне было праведзена падчас грамадскіх дэбатаў наконт зносу помніка савецкаму пісьменніку Пятрасу Цвірку з плошчы ў цэнтры Вільнюса. У Дзяржаўнай камісіі па культурнай спадчыне Літвы падкрэслілі, што вынікі апытання пацвярджаюць, што каштоўнасці, занесеныя ў рэестр культурнай спадчыны, не павінны быць аб'ектамі магчымага знішчэння.

Дзяржкамісія тады адзначыла, што каштоўнасць аб'екта не павінна вызначацца па перыядзе, калі ён быў створаны. Неабходна ацаніць, ці з'яўляецца архітэктура прафесіянальнай, цікавай, добрай ці не, каштоўныя іншыя элементы ці не. Спадчына можа быць «нязручнай», але гэта не мяняе яе каштоўнасці», — адзначалася ў паведамленні ведамства.

Як вядома, у жніўні мінулага года гарсавет Вільнюса зацвердзіў рашэнне аб тым, каб выкрасліць манумент Пятраса Цвіркі са спісу аб'ектаў культурнай спадчыны. Пазней улады прынялі пастанову аб зносе помніка, а летась 19 ліпеня манумент быў дэмантаваны.

МЕТАДЫЧКА ПА ЗНОСЕ

Сёлета з падачы літоўскіх улад бесчалавечая кампанія актывізавалася. Пачасціліся акты вандалізму ў адносінах да мемарыяльных аб'ектаў. У сакавіку дэпартамент культурнай спадчыны нагадаў, што, паводле Жэнеўскай канвенцыі, магілы салдат, якія загінулі падчас Другой сусветнай вайны, знаходзяцца пад прававой аховай, паведаміў Delfi. Ва ўсім свеце гэтая канвенцыя абавязвае краіны паважаць хвяр вайны, пахаваных на іх тэрыторыях, і не рабіць ніякіх рэарганізацый на гэтых могілках у аднабаковым парадку. За апаганьванне такіх аб'ектаў прадугледжана і крымінальная адказнасць. У рэестры культурных каштоўнасцяў Літвы знаходзіліся 158 месцаў пахавання савецкіх салдат, якія загінулі падчас Вялікай Айчыннай вайны.

Літаральна праз два месяцы пасля гэтых заяў той жа дэпартамент культурнай спадчыны распрацаваў рэкамендацыі па зносе помнікаў. «Працэс дэмантажу самакіраванняміі савецкіх помнікаў выклікаў на месцах некаторыя практычныя пытанні, на якія падрыхтаваны вычарпальныя адказы», — прыводзяцца ў паведамленні словы міністра культуры Сіманаса Кайрыса.

Згодна з рэкамендацыямі, муніцыпалітэты самастойна вырашаюць, ці ўяўляюць гэтыя мемарыяльныя аб'екты культурную, мастацкую каштоўнасць. Калі рыхтуецца рашэнне аб зносе помніка, дэпартамент раіць ацаніць, ці могуць прыняць такія мемарыяльныя аб'екты для экспанавання ці захоўвання мясцовыя музеі. Калі яны не бяруцца за гэта, рэкамендацыямі прапануецца перадаваць знятыя помнікі ў так званы парк савецкіх скульптур у Грутас Друскінінкайскага раёна, дзе ўжо некалькі дзесяцігоддзяў пад адкрытым небам экспануюцца помнікі бальшавікам, рэвалюцыянерам і савецкім дзеячам, знятыя адразу пасля абвяшчэння Літвой незалежнасці.

ААН — НЕ ЎКАЗ

Першапачаткова знесці воінскі мемарыял на Антакальніскіх могілках вільнюскія ўлады планавалі да 1 лістапада. Аднак у Камітэце па правах чалавека ААН заклікалі ўстрымацца ад далейшага дэмантажу помнікаў савецкім воінам, у тым ліку мемарыяла ў сталіцы. У выніку літоўскія ўлады звярнуліся ў камітэт з тлумачэннямі сваіх намераў і просьбай адмяніць рэкамендацыю. Камітэт пакінуў яе ў сіле, але муніцыпалітэт палічыў па-свойму. Віцэ-мэр літоўскай сталіцы Валдас Бенкунскас заявіў, што пазіцыя камітэта ААН па гэтым пытанні з'яўляецца другараднай: «Рашэнне камітэта з'яўляецца несправядлівым, таму ўлічана не будзе».

Мэр Вільнюса і ўвогуле заўважыў, што рэспубліка не абавязана даваць справаздачу перад арганізацыяй за дэмантаж помнікаў. Паводле яго слоў, муніцыпалітэт сталіцы не з'яўляецца падсправаздачнай ААН інстанцыяй і не абавязаны ўзгадняць з арганізацыяй пытанні зносу манументаў савецкім воінам Вялікай Айчыннай вайны. Кіраўнік горада выказаў спадзяванне, што «здаровы сэнс возьме верх». А само рашэнне аб прыпыненні зносу помніка савецкім салдатам у Вільнюсе ён палічыў дзіўным.

Пазіцыя Камітэта па правах чалавека ААН па савецкіх помніках з'яўляецца памылковай. Пра гэта ў інтэрв'ю радыёстанцыі Ziniu radijas заявіў міністр культуры Літвы. «Гэта трактоўка (камітэта ААН. — **Рэд.**) па пытанні, па якім мы павінны гаварыць на розных міжнародных платформах, не з'яўляецца абсалютна справядлівай», — сказаў Сіманас Кайрыс.

«Гэтымі дзеяннямі Літва спрабуе закрэсліць памяць аб літоўскіх часцях, якія ваявалі разам з усім савецкім народам супраць германскага нацызму і перамаглі яго. Пры гэтым неабходна адзначыць, што літоўскія нацыяналісты па жорсткасці не саступалі ўкраінскім, а яўрэйскія пагромы пачыналіся яшчэ да таго, як немцы ўваходзілі ў пакінутыя савецкімі войскамі гарады», — адзначыў pobedarf.ru вучоны сакратар расійскага Музея Перамогі Віктар Сенечкін.

«ЗНЕСУНЫ» БУДУЦЬ ПРАКЛЯТЫЯ

У пасольстве Расіі ў Літве падкрэслілі, што дэмантаж шасці скульптур мемарыяла савецкім воінам на Антакальніскіх могілках у Вільнюсе — кульмінацыя азвярэлай лініі літоўскіх улад па знішчэнні памяці аб подзвігу герояў, якія цаной свайго жыцця вызвалілі Літву і Еўропу ад нацызму. «Такім чынам функцыянеры-часаўшчыкі ў Літве з нездаровым азартам, вартым лепшага прымянення, пад рознымі падставамі спяшаюцца хутчэй пазбавіцца ад любога напаміну аб тых, каму цяперашнія пакаленні, якія жывуць у прыбалтыйскай рэспубліцы, абавязаны — ні многа ні мала самім сваім існаваннем», — адзначаецца ў заяве. Пры гэтым літоўскія кіруючыя вярхі праігнаравалі не толькі меркаванне значнай часткі ўласнага насельніцтва, якое выступае супраць гэтага цынічнага акта, але і рашэнне Камітэта ААН па правах чалавека, які

забараніў дэмантаж помніка. У сваім прававым нігілізме мясцовыя чыноўнікі дагаварыліся да таго, што сусветная арганізацыя ім, маўляў, наогул не ўказ, адзначылі дыпламаты. Яны заклікалі міжнародныя і грамадскія арганізацыі даць ацэнку такой дэманстратыўнай пагардзе рашэннямі органа ААН.

Часовы павераны ў справах РФ у Літве Аляксандр Елкін заўважыў, што рашэнні па зносе помнікаў воінам Вялікай Айчыннай вайны ажыццяўляюцца насуперак міжнароднаму праву. «Блюзнерскія і варварскія дзеянні літоўскіх улад выклікаюць абурэнне», — заўважыў ён.

Людзі, якія зносяць помнікі савецкім воінам у Прыбалтыцы, будуць праклятыя сваім народам. Аб гэтым заявіла афіцыйны прадстаўнік МЗС Расіі Марыя Захарава на брыфінгу. «А вы сваіх ветэранаў спыталі? Схадзіце да іх на могілкі, у нямой цішыні задайце пытанне, ці можна ператварацца ў варвараў у XXI стагоддзі?» — заўважыла Марыя Захарава. Па словах дыпламата, раней улады краін Прыбалтыкі не смелі замахвацца на помнікі ветэранам Вялікай Айчыннай вайны, ахвярам фашысцкіх канцлагераў, а пачалі іх зносіць, калі ветэраны памерлі. «Тады вось гэта самая тухлая частка грамадства, якая называе сябе ліберальнай грамадскасцю, і ўзняла галаву», — падкрэсліла дыпламат.

«Ім не тое, што ААН не патрэбная, ім ужо і сумленне не перашкаджае, вось у чым праблема, — падкрэсліла Марыя Захарава ў эфіры радыё «Спутник». — Ізноў жа гэта не пытанне палітычных установак, гэта пытанне таго, што людзі проста губляюць сваё чалавечае аблічча».

ПРАНАЦЫСЦКАЯ ДЗЯРЖАВА

Мінабароны Расіі апублікавала архіўныя дакументы, прысвечаныя вызваленню Чырвонай арміяй Літоўскай ССР ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў у гады Вялікай Айчыннай вайны. У новым раздзеле «Падзяка за свабоду: выкрасліць, забыць, знішчыць» змешчаны гістарычныя матэрыялы, якія сведчаць пра крывапралітныя баі па вызваленні рэспублікі і герояў-вызваліцеляў. Падчас вызвалення Літвы загінулі звыш 137 тысяч чырвонаармейцаў. «Аднак пахавана на гэтых землях яшчэ больш чырвонаармейцаў: акрамя загінулых у 1944 годзе, тут знаходзяцца астанкі дзясяткаў тысяч савецкіх ваеннапалонных, а таксама чырвонаармейцаў, якія загінулі ў цяжкіх абарончых баях лета 1941 года. Усяго зараз у Літве захавалася 269 мемарыяльных знакаў і пахаванняў Вялікай Айчыннай вайны», — распавялі ў Мінабароны.

Паводле звестак ведамства, з сярэдзіны 2008 года ў Прыбалтыцы актывізавалася вайна з помнікамі і мемарыяламі. «Са снежня 2017 года літоўскі бок фактычна заблакіраваў расійскую дзейнасць па рамонце мемарыялаў і аднаўленні месцаў пахаванняў воінаў Чырвонай Арміі. Такім чынам, улады краіны імкнуцца да поўнага разбурэння помнікаў савецкім салдатам і афіцэрам, што, у сваю чаргу, становіцца падставай для пераносу і нават вывазу пахаванняў», — адзначылі прадстаўнікі міністэрства.

Пры гэтым літоўскі бок спрабуе выкрасліць з гісторыі краіны ўласных герояў — літоўцаў, якія змагаліся з нямецка-фашысцкімі акупантамі ў шэрагах Чырвонай Арміі і загінулі тут. Замест гэтага на могілках краіны ўзвышаюцца мемарыялы нацыяналістам — памагатым гітлераўцаў. Іх тут ушаноўваюць. Як стала вядома, нядаўна рэгаліі ганаровага грамадзяніна Вільнюса былі ўручаны былому прэзідэнту Літвы Валдасу Адамкусу, які падчас Вялікай Айчыннай вайны ваяваў на баку нацысцкай Германіі, паведаміла Delfi. У 1944-м ён быў асабістым даручэнцам ваеннага злачынца Антанаса Імпулявічуса, вядомага пад мянушкай Мінскі мяснік. Пазней увайшоў у калабарацыянісцкае фарміраванне «полк Медэра», якое наўпрост падпарадкоўвалася вермахту.

Літва заўжды была і застаецца ваяўнічай пранацысцкай дзяржавай, адзначыла аглядальнік Рэната Рэйнгальдэне ў сваім артыкуле на eadaily.com. «Задамося простым пытаннем: чым з'яўляецца краіна, якая галасуе супраць барацьбы з гераізацыяй нацызму і выступае за разбурэнне помнікаў яго пераможцам? Толькі прыхільніцай гераізацыі нацызму і праціўніцай перамогі над ім. Прычым Літва ўжо прэтэндуе на званне фарпоста чалавеканенавісніцкай ідэалогіі», — падкрэсліла Рэната Рэйнгальдэне.

Намеснік кіраўніка літоўскага «Форуму добрасуседства» Казімірас Юрайціс падчас сваёй паездкі ў Беларусь распавёў БелТА аб адносінах да гісторыі Вялікай Айчыннай вайны ў прыбалтыйскай рэспубліцы. «Для нашых палітыкаў не мае значэння, што ў гады вайны загінулі 600 тысяч літоўцаў, не кажучы ўжо пра 200 тысяч яўрэяў. Цяжка падабраць словы, якія апісалі б тое, што адбываецца. Варварства — гэта занадта мякка. Гэта самая сапраўдная дзікасць і падмена паняццяў, знікненне чалавечнасці», — адзначыў Казімірас Юрайціс. Скажам проста — тэст на людскасць літоўскія ўлады не вытрымалі.

Пётр ДУНЬКО.

❍ Тым часам

У ПОЛЬШЧЫ І ЛІТВЕ РЫХТУЮЦЬ ВАЕНІЗАВАНЫЯ ФАРМІРАВАННІ ДЛЯ ДЭСТАБІЛІЗАЦЫІ АБСТАНОЎКІ Ў БЕЛАРУСІ

Аб гэтым паведамілі ў Міністэрстве ўнутраных спраў.

Супрацоўнікамі ГУБАЗіК МУС атрыманы звесткі аб стварэнні ў Польшчы і Літве ваенізаванага экстрэмісцкага фарміравання «Паспалітае Рушэнне» і структурных падраздзяленняў — «харугваў», якія ў яго ўваходзяць. Гэтыя ўтварэнні, якія дзейнічаюць сумесна з экстрэмісцкімі фарміраваннямі BYPOL, мабілізацыйны план «Перамога» і «Аб'яднаны пераходны кабінет», праводзяць работу па арганізацыі замахаў на тэрытарыяльную цэласнасць, суверэнітэт, асновы канстытуцыйнага ладу і грамадскую бяспеку Беларусі.

«Па задуме стваральнікаў, пасля падрыхтоўкі ўдзельнікі фарміравання з ліку збеглых злачынцаў, прадстаўнікоў дыяспар і студэнтаў, якія навучаюцца за мяжой, павінны вярнуцца ў Беларусь пад добрапрыстойнымі падставамі. У далейшым з іх будзе створана ўжо навучаная «пятая калона» для вядзення дыверсійнай, тэрарыстычнай і агентурнай работы. Гэтую арганізацыю плануецца выкарыстоўваць у тым ліку для дэстабілізацыі абстаноўкі ўнутры краіны ў перыяд правядзення электаральных кампаній 2024-2025 гадоў», — адзначыў **начальнік аддзела ГУБАЗіК Яўген ПІЛЕЦКІ**.

Цяпер па крымінальнай справе правяраецца больш чым 200 чалавек. Як паведаміў Яўген Пілецкі, праваахоўнікамі працягваецца аператыўная работа па ўстанаўленні актывістаў і прадстаўнікоў дыяспар, якія ўдзельнічаюць у экстрэмісцкіх ініцыятывах, у тым ліку па лічбавых слядах у інтэрнэце.

«Хацеў, каб каля кожнай хаты расло яго дрэўца»

Побач са старым гібрыдным садам, пасаджаным Іванам Сікорам 72 гады таму, установлены помнік яблыку. Падобны яблык-арыенцір для турыстаў стаіць і на павароце на Алашкі.

Пра чароўную яблыньку і танкасценны фундук

— Раней тут было проста райскае месца. Сюды на экскурсію людзі прыходзілі пешшу, прыязджалі на веласіпедах, машынах. Іван Паўлавіч з задавальненнем прымаў гасцей. У нас у школе была добрая традыцыя (Галіна Іванаўна працавала дырэктарам Слабадской сярэдняй школы. — **Аўт.**) — першага верасня абавязкова прыязджалі з дзецьмі ў Сікораў сад. Звычайна Іван Паўлавіч пачынаў сваю экскурсію з гэтай, як ён яе называў, «чароўнай» яблынькі, што расце ля ганка, проста перад акном. Казаў: «Дзівіцеся, вось дрэўца, а на ім прышчэплена ажно восем сартоў яблыкаў». Яблынька давала плады розных колераў з ліпеня па лістапад. Ужо на ёй, на жаль, засталіся толькі два сарты.

Галіна Іванаўна просіць дазволу пачытаць свае вершы, якія прысвяціла славутаму сваяку. Кажа, у яе іх некалькі, і нават песня склалася.

— «Наліваецца чырванню сліва, / Песціць вока духмяны наліў. / Каля дрэў, што растуць у Алашках, /Беларускі «мічурын» хадзіў. / Дрэўца кожнае тут памятае, / Як ён песціў іх, як даглядаў. / Ад марозаў, хвароб і напасцяў, / Як маленькіх дзяцей ратаваў. / І плацілі яму яны шчодрым / Ураджаем дзівосных пладоў. / Помняць постаць яго і паходку, / Хоць прайшло ўжо многа гадоў...»

Іван Паўлавіч займаўся не толькі яблыкамі, як многія думаюць. Ён быў вельмі цікавым рознабаковым чалавекам. Пасля вайны на яго прысядзібным участку ўжо раслі і вінаград, і персікі... Ён вывеў шмат розных сартоў суніц. Рэмантантных, якія пладаносяць з канца мая і да пачатку зімы. Садавод лічыў, што градкі з суніцамі абавязкова павінны быць ля кожнага дзіцячага садка і школы. А вунь, бачыце, там унізе, у канцы ўчастка, ляшчына. Больш як 50 гадоў прайшло, дрэўцы ўжо не маюць належнага выгляду, адзічэлі без догляду. Іван Паўлавіч вывеў ажно 119 форм ляшчыны. У тым ліку незвычайны танкасценны сорт фундуку, яго шкарлупіну можна было расціснуць пальцамі. Я нават памятаю тыя арэшкі, яны былі вельмі буйныя і смачныя. За той незвычайны сорт ён атрымаў у Маскве прэмію Усесаюзнай сельскагаспадарчай выставы. Вельмі шкада, што яны не прыжыліся. Ды і ляшчынай у нас, на жаль, пакуль сур'ёзна ніхто не займаецца. Хоць адна з мар Івана Паўлавіча была, каб беларусы часцей ужывалі ў ежу карысныя лясныя арэхі.

— А якія прыгожыя кветнікі былі ў Сікоры перад хатай, — усміхаецца Галіна Іванаўна. — Тут усё буяла ў кветках. Іван Паўлавіч вельмі любіў ружы, яго калекцыя гэтых кветак перад вайной лічылася адной з лепшых у Еўропе. У сваім садзе меў 54 разнавіднасці бэзу, сам вывеў некалькі сартоў махровага.

Гэты домік будаваўся ўручную Іванам Паўлавічам. Бярвёны нарыхтоўваў у бліжэйшым лесе і на двухколцы цягаў іх са сваёй жонкай ды родным братам. Што цікава, падмурак зроблены з дубовых калодак, бо камення ў наваколлі было мала. Ужо амаль сто гадоў прайшло, а хата і дагэтуль на іх стаіць. Дом, дзе жыў Сікора, пасля смерці яго жонкі быў прададзены. Доўгі час ён пуставаў. Потым пайшлі чуткі, што хату хацелі разабраць на дровы. Але, дзякуй богу, атрымалася захаваць гэты ўнікальны будынак. Зараз ён уваходзіць у склад мемарыяльнага музея Сікоры.

Пра барбарыскі і партрэт Льва Талстога

Заходзім у хату. Галіна Іванаўна кажа, што планіроўка захавалася практычна такой, якой была пры жыцці садавода.

Адзінае, што тут у сенцах раней была перагародачка і стаяў варштат. Іван Паўлавіч майстраваў на ім драўляныя скрыні. Пасылаў у іх па пошце людзям чаранкі, насенне, саджанцы, расаду. Ён марыў, каб Беларусь была ўсяж пакрытая квітнеючымі садамі.

— Галіна Іванаўна, а вы ў гэтай хаце раней часта бывалі?

— Мой дзядуля і Іван Паўлавіч былі роднымі братамі, таму ўсе самыя лепшыя дзіцячыя і юнацкія гады прайшлі побач з Сікорам. Я тут нават часам начавала. Як Іван Паўлавіч увечары збіраўся ў кіно — раней яно было неравознае, вазілі з адной вёскі ў другую — дык тады клікаў мяне ў начлежную. «Галя, ідзі да Наталлі, каб яна не вельмі баялася». Яго жонка Наталля Раманаўна пабойвалася адна заставацца ў хаце, калі на дварэ цямнела.

— А чаму ён не браў жонку ў кіно?

— Не ведаю, магчыма, яна проста баялася пакідаць хату, каб раптам хтосьці туды не залез. Іван Паўлавіч быў жанаты другі раз. Першая яго жонка Марыя Паўлаўна памерла ў канцы вайны ад запалення лёгкіх. Пазней Сікора ажаніўся з маладой дзяўчынай. Наталля Раманаўна была маладзейшай за яго на 39 гадоў. Прыехала ў Алашкі з іншай вёскі, тут яе родная сястра жыла. Наталля была такая прыгожая, сарамлівая. Напэўна, яна першая ў яго закахалася, дабівалася пачуццяў, бегала, дапамагала ў садзе што-небудзь рабіць. Пасля таго як яны сталі жыць разам, Іван Паўлавіч вучыў яе ўсяму: як весці гаспадарку, якія стравы для гасцей гатаваць. Вельмі яму падабалася, што ў яго хаце такая прыгожая маладая гаспадыня.

У дзяцінстве я часта назірала, як Іван Паўлавіч пасля прыёму гасцей сам прыбіраў са стала, мыў посуд. Кожную чарачку, шкляначку некалькі разоў праціраў, каб аж зіхацела. Акуратыст быў, любіў, каб парадак быў ва ўсім. Кожны куточак і ў хаце, і на ўчастку быў такі дагледжаны, проста можна было дзіву давацца. Пасля экскурсіі кожную сцяжынку ён раўняў грабелькамі, каб слядоў не засталося перад прыёмам новых гасцей.

Падабалася Івану Сікору залезці на сваю беларускую печку пагрэцца. Звычайна пакідаў там некалькі цукерак. Любіў вельмі соладзь. Мы, дзеці, гэта ведалі, і пасля яго падчышчалі ўсе тыя барбарыскі.

Іван Паўлавіч вельмі шмат чытаў. У яго было тры ці чатыры газавыя лямпы, у якіх ён штовечар ідэальна вычышчаў шкло, каб потым пры святле газоўкі адпачыць з кніжкай. У кабінеце Івана Паўлавіча была багатая бібліятэка. Пасля таго як у гады Вялікай Айчыннай вайны частка яе згарэла, ён зрабіў драўляныя скрыначкі, у якіх і захоўваў кнігі на паліцах. Каб у выпадку пажару ў першую чаргу можна было схапіць іх і вынесці з хаты. Практычна ўвесь свой небагаты заробак без шкадавання садавод аддаваў на кніжкі. Выпісваў іх па пошце. Нават мог пазычыць грошы, каб гэтыя кніжкі выкупіць у час, бо для яго гэта было самае каштоўнае ў жыцці. У яго ўсе кнігі былі з экслібрысам — іменнай пячаткаю. Ён ахвотна даваў іх чытаць людзям, але прасіў, каб вярталі чысценькімі і акуратненькімі. Марыў, каб яго вялікая бібліятэка была публічнай і запатрабаванай.

Паштальён практычна кожны дзень быў у яго ў хаце, бо Іван Сікора вельмі цаніў перапіску, нават картатэку вёў. Усе пісьмы, якія атрымліваў, захоўваў у адмысловых скрыначках. Іван Паўлавіч нават асмеліўся напісаць пісьмо Льву Мікалаевічу Талстому. Той даслаў яму свой партрэт з іменным уласнаручным подпісам. Як скарб, Сікора захоўваў той падарунак да канца жыцця. Арыгінал зараз знаходзіцца ва ўнука Пятра ў Мінску. У музеі на сцяне вісіць копія.

Мы, малыя гарэзы, яшчэ слаба ўмелі чытаць, а ён абавязкова пытаўся: «Якую кніжку ты зараз чытаеш?» — «Ну, мы казкі любім». Ён тады ўсміхаўся: «Чытайце, дзеткі, чытайце. Гэта вельмі-вельмі важна».

Пра несапсаваны смак і пралескі пад кусцікам

Іван Паўлавіч вельмі любіў дзяцей. Якасць і смак сваіх яблыкаў правяраў на нас, малых: пускаў у сад і глядзеў, пад якую яблыню пабяжым, дзе плады смачнейшыя, бо ў дзяцей, як ён лічыў, несапсаваны смак.

Мы да яго таксама гарнуліся. Трэба збіраць ураджай яблык, усе дзеці з Алашкаў дапамагалі Івану Паўлавічу. Любілі мы яго, паважалі, ну і ягадку нейкую, вядома, з'ядалі. Ён вельмі любіў прыроду, і вучыў нас бачыць у раслінах сяброў. Запомніўся мне з дзіцячых гадоў адзін выпадак. Як толькі снег сыходзіў, у яго ляшчынніку па вясне расцвіталі першыя кветкі — кураслеп, пралескі. Неяк мы, малыя, сабралі букецік тых кветак. Калі яны неўзабаве завялі, паклалі іх пад кусцік. Ён гэта ўбачыў... І такое было выхаванне, што я, колькі жыву, нават букет рука не падымаецца паставіць, бо, памятаю яго навуку, што гэта вельмі дрэнна, калі зрываеш жывую кветачку і яна прападае. У грыбную пару ён браў нас з сабой у лес. І вельмі быў незадаволены, калі хтосьці з коранем выдзіраў грыбок. Вучыў, што так нельга рабіць, грыбніцу патрывожыце і на гэтым месцы грыб больш не вырасце.

Любіў ён прайсціся па вёсцы ў доўгай белай ільняной кашулі, падперазаўшыся тонкім паяском, паглядзець, што расце ў агародчыку ў кожнай гаспадыні. І калі там які непарадак, рабіў культурную заўвагу. Таму ўсе ў вёсцы стараліся садзіць побач з хатамі кветачкі, каб было прыгожа і каб Іван Паўлавіч не вельмі турбаваўся.

Ён хацеў, каб абавязкова каля кожнай хаты было пасаджана яго дрэўца. Таму шчодра дзяліўся з суседзямі сваімі найлепшымі саджанцамі. Раздаваў іх аднавяскоўцам, проста так, як падарунак. І дапамагаў пасадзіць, а потым вучыў, як правільна даглядаць тое дрэўца.

Пасля вайны ўсе елі яблыкі з лесу — даўкія такія, не вельмі смачныя. Дзякуючы Сікору ў нашых садах з'явіліся і ранеткі, і белы наліў, і іншыя смачныя яблычкі.

На развітанне Галіна Іванаўна частуе мяне яблыкамі са свайго саду. І не проста яблыкамі, а знакамітым зімнім сортам «Памяць Сікоры». «З-за засушлівага лета іх сёлета зусім мала было і дробныя. Але ад гэтага не менш смачныя. Пакаштуеце сікораўскія яблычкі пасля новага года і згадаеце, як завіталі да нас у Алашкі позняй восеньскай парой. Абавязкова прыязджайце сюды яшчэ вясной, летам ці ранняй восенню. У сезон тут такая стаіць прыгажосць, што словамі не перадаць... Хочацца, каб моладзь сюды ехала, як і раней, каб памяць пра садавода Сікору жыла...»

Пішу гэты матэрыял і для натхнення смакую яблык з сада Галіны Іванаўны. І хоць свой сапраўдны смак сорт «Памяць Сікоры», кажуць, праяўляе пасля новага года, нават зараз я магу смела назваць гэтыя яблыкі сваімі любімчыкамі. Салодкія, сакавітыя... Незвычайны багаты смак, гэта нешта большае, чым проста яблык. Ем і ўяўляю, як праз некалькі гадоў буду збіраць сікораўскія плады ў сваім уласным садзе. І радасна ад таго, што спрычынілася да спаўнення мары Івана Паўлавіча — пасадзіла каля сваёй хаты яго дрэўца...

Надзея ДРЫНДРОЖЫК,
фота аўтара.

Шаркаўшчынскі раён.

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

ШТО Ў СВЕЦЕ РОБІЦЦА

У Турцыі з 1 студзеня з турыстаў будзе спаганяцца падатак на пражыванне — два працэнты

Турцыя з 1 студзеня 2023 года ўводзіць для турыстаў падатак на пражыванне, які складзе два працэнтыад кошту паслуг, паведамляе тэлеканал NTV.

Падатак на пражыванне будзе спаганяцца з турыстаў, якія пражываюць у гасцініцах, матэлях, апарт-гатэлях, доміках у гарах, шале, пансіянатах, кемпінгах і курортных пасёлках.

Ад выплаты падатку вызваляюцца супрацоўнікі дыпламатычных прадстаўніцтваў замежных дзяржаў, а таксама студэнты, якія спыняюцца ў хостэлах, інтэрнатах ці лагерах.

Турэцкія ўлады яшчэ ў 2019 годзе збіраліся ўвесці збор з турыстаў за пражыванне. Аднак гэтае рашэнне прыйшлося адкласці, у тым ліку з-за пандэміі. У 2022 годзе Турцыя перажыла турыстычны бум, на гэтым фоне было вырашана вярнуцца да тэмы аб увядзенні падатку.

The New York Times паведаміла аб гатоўнасці ЗША адправіць ва Украіну перадавыя сістэмы СПА Patriot

Газета The New York Times услед за тэлеканалам CNN паведамляе, што ўлады ЗША гатовыя адправіць ва Украіну самыя перадавыя сістэмы проціракетнай абароны Patriot. Пра гэта выданню паведамілі два амерыканскія чыноўнікі.

Адзначаецца, што кіраўнік Пентагона Лойд Джордж ужо на гэтым тыдні можа адобрыць дырэктыву аб перанакіраванні адной батарэі Patriot, якая знаходзіцца сёння ў «адной з краін-саюзніц», ва Украіну. Аднак канчатковае рашэнне па гэтым пытанні прыме прэзідэнт Джо Байдэн.

Журналісты NYT адзначылі, што прадстаўнікі Белага дома, Пентагона і Дзяржаўнага дэпартамента адмовіліся каментаваць дэталі перадачы сістэм Patriot. Калі ініцыятыву аб іх адпраўцы адобраць, то гэта будуць самыя сучасныя віды ўзбраення, якія Вашынгтон калі-небудзь даваў Кіеву.

Тым часам польскае выданне Niezalezny Dziennik Polityczny выказала меркаванне, што прэзідэнт Украіны Уладзімір Зяленскі можа быць у змове з калегам з Польшчы Анджэем Дудам — за магчымасць хутка знікнуць у выпадку паражэння ўкраінскі лідар паабяцаў Варшаве землі Заходняй Украіны. Аўтар артыкула Марэк Галася піша, што землі Заходняй Украіны стануць кампенсацыяй за ваенную і матэрыяльную дапамогу Кіеву, а таксама за прытулак для бежанцаў і няўдачы ўкраінскай ППА на тэрыторыі Польшчы.

У Страсбургу апячатаны дзесяць офісаў Еўрапарламента з-за карупцыйнага скандалу

У Страсбургу служба бяспекі апячатала дзесяць офісаў Еўрапарламента з-за карупцыйнага скандалу вакол экс-віцэ-прэзідэнта структуры Евы Кайлі і Катара, паведамляе газета Politico.

Акрамя Кайлі, ужо арыштаваны тры чалавекі. Таксама прэзідэнт Еўрапарламента Раберта Метсола аб'явіла аб пачатку ўнутранага расследавання і рэформ для ўзмацнення жорсткасці кантролю над сувязямі еўрапарламентарыяў з іншымі краінамі і ўплывовымі замежнымі грамадзянамі.

11 снежня стала вядома, што намесніка старшыні Еўрапарламента, грэчаскага палітыка Еву Кайлі і яшчэ трох чалавек абвінавацілі і арыштавалі па справе аб карупцыі падчас чэмпіянату свету па футболе ў Катары.

ИНФОРМАЦИОННОЕ СООБЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА

по продаже гражданам Республики Беларусь в частную собственность земельных участков для строительства и обслуживания жилых домов в дер. Черниковщина, дер. Гончаровка, дер. Старина Заболотского сельсовета Смолевичского района Минской области

1	**Форма проведения аукциона**	Открытый
2	**Дата, время и место проведения аукциона**	**25 января 2023 года в 11.00, аг. Заболотье, ул. Купрейчика, 1А, Заболотский сельисполком, кабинет председателя**
3	**Продавец и его адрес**	Заболотский сельский исполнительный комитет, 222223, аг. Заболотье, ул. Купрейчика, д. 1А
4	**Земельный участок, его кадастровый номер и адрес**	Лот № 1 – площадь 0,1500 га, № 624882007101000429, дер. Черниковщина, объект № 64/2020 Лот № 2 – площадь 0,1066 га, № 624882001601000415, дер. Гончаровка, объект № 126/2021 Лот № 3 – площадь 0,1500 га, № 624882006601000244, дер. Старина, объект № 86/2021
5	**Условия продажи**	Без изменения целевого назначения
6	**Целевое назначение земельного участка**	Для строительства и обслуживания одноквартирного жилого дома
7	**Начальная (стартовая) цена продажи**	Лот № 1 – 20 000 рублей Лот № 2 – 20 000 рублей Лот № 3 – 20 000 рублей
8	**Условия аукциона**	а) продажа по цене не ниже начальной; б) участниками аукциона могут быть граждане Республики Беларусь постоянно проживающие на территории Республики Беларусь; в) **без права предоставления рассрочки**; г) возместить затраты на строительство, в том числе проектирование, объектов распределительной инженерной и транспортной инфраструктуры к земельному участку в порядке и случаях, предусмотренных постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 01.04.2014 г. № 298. д) при подаче заявления на определенный лот только одним участником, земельный участок продается по начальной цене, увеличенной на 5 %; е) наличие не менее двух участников; ж) получить в установленном порядке техническую документацию и разрешение на строительство одноквартирного жилого дома; приступить к занятию (освоению) земельного участка в течение одного года со дня получения свидетельства (удостоверения) о государственной регистрации создания земельного участка и возникновения прав на него
9	**Наличие инженерной инфраструктуры**	дер. Черниковщина – имеется возможность подключения объекта строительства к сетям электроснабжения; дер. Гончаровка – нет возможности подключения объекта строительства к инженерным сетям; дер. Старина – имеется возможность подключения объекта строительства к сетям электроснабжения
10	**Условия оплаты**	За безналичный расчет в течение 10 рабочих дней после подписания протокола по результатам проведения аукциона
11	**Сумма задатка и реквизиты продавца**	10 % от начальной (стартовой) цены земельного участка, получатель – Заболотский сельисполком, р/с BY86AKBB36410000007286200000 в ОАО «АСБ Беларусбанк» г. Смолевичи, БИК AKBBBY2X, УНН 600023902, код платежа 90101
12	**Порядок предварительного ознакомления в натуре с продаваемыми земельными участками**	Каждую среду в 12.00
13	**Дата начала приема документов**	**С 25 декабря 2022 года в рабочие дни ежедневно**
14	**Окончательный срок приема документов**	**19 января 2023 года в 17.30**
15	**Контактные телефоны**	8-01776-44-7-38, 44-2-16

Победитель аукциона обязан в течение 10 рабочих дней после утверждения результатов аукциона внести плату за земельный участок, а также возместить расходы, связанные с подготовкой документации, необходимой для проведения аукциона: лот № 1 – 2145,14 руб.; лот № 2 – 2263,65 руб., лот № 3 – 2204,10 руб. (указаны затраты без учета стоимости информационного сообщения).

Примечания: для участия в аукционе в адрес продавца необходимо представить:

1. Заявление на участие в аукционе по установленной форме.
2. Копии платежных поручений, заверенные банком, подтверждающие внесение задатка на расчетный счет продавца.
3. Физическим лицом – документ, удостоверяющий личность (паспорт и его копия) покупателя или его доверенного лица, и доверенность, заверенную нотариально (в случае, если интересы покупателя представляет это лицо).

ООО «Деловая оценка» (организатор аукциона) по поручению ОАО «Табаквинторг» (продавец) извещает о проведении **27 декабря 2022 года** повторного открытого аукциона по продаже имущества в 11.00 по адресу: г. Гомель, ул. Жарковского, д. 24, каб. 3-2

ЛОТ № 1: изолированное помещения (назначение – торговое помещение, наименование – магазин) с инв. № 350/D-126579, общей площадью 1025,2 м², расположенное на земельном участке с кадастровым номером 340165500001000005 площадью 0,1361 га (доля в праве 74/100) по адресу: Гомельская область, г. Гомель, ул. Беляева, 5-65.

Начальная цена продажи с НДС: **1 261 800,00** бел. руб.
Задаток (10 %) с НДС: **126 180,00** бел. руб.

Обременение: заключен договор аренды от 27.04.2022 г. № 59 с ООО «ЕВРОТОРГ» на срок до 26.04.2027 г.

Продавец: ОАО «Табаквинторг», г. Гомель, ул. Могилевская, 1а. Конт. тел.: +375-44-599-02-90, +375-232-25-26-46.

Шаг аукциона – 5 % от предыдущей названной аукционистом цены продажи предмета аукциона.

Для участия в аукционе необходимо:

1. Оплатить задаток на расчетный счет **Продавца ОАО «Табаквинторг»: р/с BY44PJCB30124055581000000933 в ОАО «Приорбанк» (г. Гомель, ул. Красноармейская, 3а), БИК PJCBBY2X, УНП 400078357.**

2. Подать заявление организатору аукциона по установленной форме с приложением необходимых документов по адресу: г. Гомель, ул. Жарковского, д. 24, каб. 3-2, в рабочие дни с **10.00 до 13.00** и с **14.00 до 17.00** от даты опубликования настоящего извещения.

Прием заявлений заканчивается 26.12.2022 г. в 16.00.

Порядок участия и проведения аукциона с перечнем необходимых документов опубликован на сайте **www.deloocenka.by**.

Организатор аукциона вправе отказаться от проведения аукциона в любое время, но не позднее чем за 3 (три) дня до его проведения. Единственный участник имеет право приобрести лот с шагом 5 %. Победителем торгов будет признан участник, предложивший более высокую цену. Лицо, являющееся победителем торгов, обязано: подписать протокол о результатах аукциона; заключить договор купли-продажи в течение **10 (десяти)** календарных дней с момента подписания протокола; стоимость должна быть выплачена в следующем порядке: **20 %** от стоимости в течение **15 календарных дней** со дня заключения договора купли-продажи; **30 %** от стоимости в течение **30 календарных дней** со дня заключения договора купли-продажи; **50 %** от стоимости в течение **45 календарных дней** со дня заключения договора купли-продажи; возместить затраты на организацию и проведение аукциона и оплатить вознаграждение организатору торгов в размере 1,0 % в течение **5 (пяти) рабочих дней** с момента подписания протокола. Задатки, уплаченные участниками аукциона, ставшими победителями, будут учтены в счет окончательной стоимости предмета оценки. Проводится аукцион в соответствии с Положением Общества с ограниченной ответственностью «Деловая оценка» о порядке организации и проведения аукционов по продаже имущества и права на заключение договоров аренды нежилых помещений (их части).

Конт. тел. организатора аукциона: +375 (232) 34-62-36, +375 (44) 750-40-03, +375 (29) 303-30-62.

Брестский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки» ИЗВЕЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА

Предметы торгов

Лот № 1: капитальное строение с инвентарным номером 100/С-47718 (наименование: автогараж; назначение: здание специализированное для ремонта и технического обслуживания автомобилей (в т. ч. автомобильные заправочные и газонаполнительные станции)), площадью 858,0 кв. м, расположенное по адресу: Брестская обл., Брестский р-н, Мотыкальский с/с, 73/9, 0,15 км северное д. Старое Село, автогараж, на земельном участке с кадастровым номером 121283000001000089, площадью 0,2573 га.
Обременение: наличие действующего договора аренды

Начальная цена, руб. (без учета НДС)	100 800,00	Размер задатка, руб.	10 080,00

Лот №2: капитальное строение с инвентарным номером 100/С-72406 (наименование: мастерская для ремонта сельскохозяйственной техники; назначение: здание специализированное для ремонта и технического обслуживания автомобилей (в т. ч. автомобильные заправочные и газонаполнительные станции)), площадью 704,9 кв. м, расположенное по адресу: Брестская обл., Брестский р-н, Мотыкальский с/с, 73/5.
Обременение: наличие действующего договора аренды

Начальная цена, руб. (без учета НДС)	92 800,00	Размер задатка, руб.	9 280,00

Лот № 3: капитальное строение с инвентарным номером 100/С-51916 (наименование: кафе «Весна»; назначение: здание специализированное для общественного питания), площадью 627,1 кв. м, расположенное по адресу: Брестская обл., Брестский р-н, Клейниковский с/с, аг. Клейники, ул. Центральная, 17/1, на земельном участке с кадастровым номером 121281204601000607, площадью 0,3114 га, составные части и принадлежности: подвал

Начальная цена, руб. (без учета НДС)	300 000,00	Размер задатка, руб.	30 000,00

Продавец: ОАО «Селекционно-гибридный центр «Западный», Брестская обл., Брестский р-н, аг. Б. Мотыкалы, тел. 80162918132. **Организатор торгов:** Брестский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки», г. Брест, ул. Наганова, 10-329, тел./факс 80162408701. Задаток вносится на расчетный счет Организатора аукциона. **Р/с для перечисления задатка:** р/с BY32BAPB30127866600100000000, в ОАО «Белагропромбанк» ЦБУ № 116 в г. Брест, РД по Брестской области, код банка BAPBBY2X, УНП 201028245, код назначения платежа: 40901 перечисление гарантийного взноса. **Условия продажи:** без условий. **Срок заключения договора купли-продажи:** не позднее 5 рабочих дней со дня проведения аукциона. **Условия оплаты:** согласно заключенному договору купли-продажи в течение 2 месяцев с даты заключения договора купли-продажи. **Информация о возмещении затрат:** участник аукциона, выигравший торги, оплачивает Продавцу НДС в размере 20 % от стоимости продажи объекта, а также в течение 3 рабочих дней со дня аукциона возмещает фактические затраты на организацию и проведение аукциона, включающие вознаграждение Организатора аукциона. **Срок возможного отказа от проведения аукциона:** не позднее чем за 3 календарных дня до наступления даты проведения аукциона

Аукцион состоится 29 декабря 2022 г. в 14.00 по адресу: г. Брест, ул. Наганова, 10-325

Сведения о документах, которые необходимо представить для участия в аукционе, порядок, в соответствии с которым проводится аукцион, и иная информация содержатся на сайте Организатора аукциона www.ocenkabrest.by, а также можно узнать по телефонам: 8 (0162) 40-87-01, 40-87-02

Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Брест, ул. Наганова, 10-329 в рабочие дни с 9.00 до 17.00

Последний день приема заявлений – 29 декабря 2022 г. до 12.00

ООО «Деловая оценка» (организатор аукциона) по поручению ОАО «Табаквинторг» (продавец) извещает о проведении **27 декабря 2022 года** повторного открытого аукциона по продаже имущества в 12.00 по адресу: г. Гомель, ул. Жарковского, д. 24, каб. 3-2

ЛОТ № 1: изолированное помещение с инв. № 300/D-678 площадью 960,7 кв. м, назначение – торговое помещение, наименование – торговое помещение, расположенное на земельном участке с кадастровым номером 340100000001000921, площадь 0,1871 га (доля в праве 37/250); назначение – земельный участок для эксплуатации и обслуживания многоквартирных жилых домов, встроенных изолированных помещений, не относящихся к жилищному фонду.
Адрес: Гомельская обл., г. Гомель, ул. Привокзальная, 2 А-109

Начальная цена с НДС: **1 334 160,00** бел. руб.
Задаток (5 %) с НДС: **66 708,00** бел. руб.

Заключены договора аренды с: РУП «Фармация» – до 24.09.2024 г.; ОАО «Белинвест Банк» – до 01.10.2023 г.; ООО «Городская сеть терминалов» – до 11.11.2023 г.; ООО «Тимоша бел» – до 11.04.2023 г.; ИП Мишанина М.Н. – до 31.12.2022 г., ООО «ЕВРОТОРГ» – до 27.04.2027 г.

Продавец: ОАО «Табаквинторг», г. Гомель, ул. Могилевская, 1а. Конт. тел.: 25-26-46; +375 44 599-02-90.

Шаг аукциона – 5 % от предыдущей названной цены продажи предмета аукциона.

Для участия в аукционе необходимо:

1. Оплатить задаток на расчетный счет **Продавца ОАО «Табаквинторг»: р/с BY44PJCB30124055581000000933 ОАО «Приорбанк» (г. Гомель, ул. Красноармейская, 3а), БИК PJCBBY2X, УНП 400078357.**

2. Подать заявление организатору аукциона по установленной форме с приложением необходимых документов по адресу: г. Гомель, ул. Жарковского, д. 24, каб. 3-2, в рабочие дни с **10.00 до 13.00** и с **14.00 до 17.00** от даты опубликования настоящего извещения.

Прием заявлений заканчивается 26.12.2022 г. в 16.00.

Порядок участия и проведения аукциона с перечнем необходимых документов опубликован на сайте **www.deloocenka.by**.

Организатор аукциона вправе отказаться от проведения аукциона в любое время, но не позднее чем за 3 (три) дня до его проведения. Единственный участник имеет право приобрести лот с шагом **5 %**. Победителем торгов будет признан участник, предложивший более высокую цену. Лицо, являющееся победителем торгов, обязано: подписать протокол о результатах аукциона; заключить договор купли-продажи в течение **10 (десяти)** календарных дней с момента подписания протокола; оплатить предмет торгов **тремя равными долями** каждые **15 (пятнадцать)** календарных дней со дня заключения договора купли-продажи. Возместить затраты на организацию и проведение аукциона и оплатить вознаграждение организатору торгов в размере 1,0 % в течение **5 (пяти) рабочих дней** с момента подписания протокола. Задатки, уплаченные участниками аукциона, ставшими победителями, будут учтены в счет окончательной стоимости предмета оценки. Проводится аукцион в соответствии с Положением Общества с ограниченной ответственностью «Деловая оценка» о порядке организации и проведения аукционов по продаже имущества и права на заключение договоров аренды нежилых помещений (их части).

Конт. тел. организатора аукциона: +375 (232) 34-62-36, +375 (44) 750-40-03, +375 (29) 303-30-62.

Извещение о проведении 16.01.2023 г. торгов ООО «СЕВДА»

Ликвидатор ООО «СЕВДА» индивидуальный предприниматель Кейдюк Л.В., организатор торгов по продаже недвижимого имущества **ООО «СЕВДА»** (УНП 590877744), объявляет о проведении **16.01.2023 г. в 09.00** публичных торгов

Недвижимое имущество – предмет торгов публично размещен по ссылке: kyfror.by

1) Местонахождение имущества: капитальное строение с инв. № 400/С-143929, назначение – здание специализированное сельскохозяйственного назначения, наименование – модульно-тепличный комплекс; площадью 1911,4 кв. м, расположенное на земельном участке 422000000009909845 по адресу: Республика Беларусь, Гродненская область, Гродненский район, М-6, 289-й км, 4/1. Включая коммуникации и оборудование, которыми оснащен объект для полноценной работы производства по выращиванию шампиньонов.

Рыночная стоимость объекта оценки УП «Гродненское отделение БТПП» (без учета НДС) 2 849 470 бел. руб. или 1 150 000 долларов США.

2) Местонахождение имущества: капитальное строение с инв. № 400/С-143928 и, назначение – здание специализированное сельскохозяйственного назначения, наименование – овощехранилище; площадью 818,10 кв. м, расположенное на земельном участке 422000000009909845 по адресу: Республика Беларусь, Гродненская область, Гродненский район, М-6, 289-й км, 4. Включая коммуникации и оборудование, относящиеся к данному объекту.

Рыночная стоимость объекта оценки УП «Гродненское отделение БТПП» (без учета НДС) 1 561 014 бел. руб. или 630 000 долларов США.

3) Местонахождение имущества: капитальное строение с инв. № 400/С-143928 и № 400/С-143929 и другое имущество, относящееся к данным капитальным строениям, весь производственный объект в комплексе, со всей инфраструктурой, оборудованием и коммуникациями, расположенное на земельном участке 422000000009909845 по адресу: Республика Беларусь, Гродненская область, Гродненский район, М-6, 289-й км, 4.

Рыночная стоимость объекта (без учета НДС) 4 410 484 бел. руб. или 1 780 000 долларов США.

Ознакомиться с предметом торгов можно в рабочее время, предварительно связавшись с контактным лицом по тел. +375297868588.

Продавец и организатор торгов Ликвидатор ООО «СЕВДА» индивидуальный предприниматель Кейдюк Лидия Владимировна, УПН 591108244, местонахождение: г. Гродно, ул. Рогачевского, 37, пом. 4, BY96MTBK30130001093300059003 в ЗАО «МТБАНК» БИКMTBKBY22, тел. +375 29 858 23 56, grodnosbu@gmail.com

Для участия в торгах необходимо уплатить задаток в размере **5 %** от начальной стоимости лота не позднее **12.01.2023 г.** на р/с BY96MTBK30130001093300059003 в ЗАО «МТБАНК» БИКMTBKBY22 получатель – ликвидатор ООО «СЕВДА» ИП Кейдюк Л.В. Назначение платежа: задаток за участие в торгах по лоту № (номер лота).

Шаг торгов 5 % от начальной цены.

Заявления на участие в торгах принимаются с **9.00 16.12.2022** по **17.00 13.01.2023 г.** по адресу: г. Гродно, ул. Рогачевская, 37, пом. 4, grodnosbu@gmail.com.

Перечень документов, прилагаемых к заявлению на участие в торгах:

- свидетельство о государственной регистрации юр. лица (ИП);
- устав юридического лица;
- решение учредителя о продаже имущество по оценке УП «Гродненское отделение БТПП» и об участии в торгах.

Организатор торгов может отказаться от проведения торгов не позднее чем за пять дней до даты проведения торгов.

Победителем торгов признается лицо, предложившее наивысшую цену за предмет торгов.

Оформление результатов торгов в день проведения торгов.

В случае признания торгов несостоявшимися предмет торгов может быть продан единственному участнику, подавшему заявление на участие в торгах (претендент на покупку), при его согласии по начальной цене, увеличенной на пять процентов.

Затраты на организацию и проведение публичных торгов в электронной форме составили: стоимость размещения объявления в газете «Звязда» согласно счету-фактуре, которые несет покупатель.

Срок подписания договора купли-продажи: в течение пяти рабочих дней со дня проведения аукциона.

Срок и порядок оплаты (условия оплаты): в течение пятнадцати календарных дней со дня проведения аукциона.

ЧЫРВОНКА
Чырвоная змена

15 СНЕЖНЯ 2022 г.
ЧАЦВЕР
№ 21 (15944)

Выдаецца з 21 красавіка 1921 года

Які ён, ідэальны вясковы клуб будучыні

разМЕРКАВАННЕ

Разважанні пра гэта і не толькі маладога спецыяліста

Ні для кога не сакрэт, што будучыня краіны, яе спадчына і культура знаходзяцца ў руках моладзі. Менавіта таму мы вырашылі пагаварыць з дваццацідвухгадовай загадчыцай філіяла Алесінскі сельскі клуб Смалявіцкага раённага цэнтра культуры і народнай творчасці Алінай Ракавец, якая прыйшла туды па мэтавым накіраванні пасля заканчэння ўніверсітэта і «ажывіла» яго.

— Раскажы, як і калі ты вырашыла ўзяць мэтавае накіраванне і чаму менавіта па абранай спецыяльнасці?

— Недзе ў сярэдзіне адзінаццатага класа пачала разглядаць магчымыя варыянты ўніверсітэтаў і спецыяльнасцяў. Адразу разумела, што шанцы здаць на ЦТ гуманітарныя прадметы ў мяне вышэйшыя — так звузіла кола пошуку. Ну а канчаткова выбраць спецыяльнасць дапамагла старэйшая сястра, у якой многія знаёмыя скончылі ўніверсітэт культуры і мастацтваў. Спецыяльнасць у ВНУ выбрала вельмі проста, зыходзячы з таго, што патрэбна было для паступлення і што мог прапанаваць універсітэт, — «Спецыяліст па сацыяльна-культурнай дзейнасці. Выкладчык». Я была ўпэўненая ў сваіх сілах на ЦТ, бал атэстата — 9,6, а вось творчыя іспыты палохалі, не магла дазволіць сабе правалiцца на іх і не паступіць на бюджэт. Тады і падумала аб мэтавым накіраванні: для мэтавікоў быў асобны конкурс, і як мне здавалася, больш шанцаў паступіць. Я памылілася. Насамрэч на адно месца там прэтэндавала сем чалавек. У гэтай «бітве» я выйграла. Між іншым, набраных балаў было дастаткова для навучання на бюджэце і без мэтавага накіравання.

(Заканчэнне на 4-й стар. «ЧЗ».)

У ліку найлепшых

ЗВЫШМІСІЯ — ВЫКАНАЛЬНАЯ!

Названы «Студэнт года — 2022»

Фінал самага яркага маладзёжнага праекта адыходзячага года стаў не па-зімоваму гарачым.

У Мінскім гарадскім палацы культуры адбыўся гранд-фінал рэспубліканскага конкурсу «Студэнт года — 2022», у якім у творчых і інтэлектуальных выпрабаваннях «пазмагаліся» 15 найлепшых студэнтаў Беларусі — першыя ў вучобе (сярэдні бал паспяховасці не ніжэй за 8,0), навуцы, творчасці, класныя спікеры і аўтары праектаў, моцныя маладзёжныя лідары.

За плячыма — адборачныя туры (у ВНУ, вобласці, Мінску, кваліфікацыйны адбор), майстар-класы па аратарскім майстэрстве, прэзентацыі аўтарскіх праектаў, асабістага брэнда, фота і відэасэты, прымеркі і пастаноўкі, чарада рэпетыцый...

12 снежня адбылася абарона аўтарскіх маладзёжных праектаў — «БСА: 60 гадоў». Іх тэматыка была звязана з гісторыяй Беларускіх студэнцкіх атрадаў, студатрадаўскім рухам і маючым адбыцца юбілеем, які БСА плануе адзначыць 1 жніўня.

Асноўны конкурсны дзень пазаўчора завяршыўся тэматычнай канцэптуальнай трылогіяй конкурсу «Звышчалавек». Для таго каб дасягнуць пастаўленыя перад сабой мэты, фіналістам трэба было перанесціся ў аддаленыя галактыкі і з дапамогай штучнага розуму разам са сваёй «камандай мары» паспрабаваць выканаць сваю звышзадачу і звышмісію, а таксама раскрыць творчы і інтэлектуальны патэнцыял.

Вядома ж, пераадолеўшы ўсе перашкоды ў аддаленых галактыках, хлопцы і дзяўчаты вярнуліся ў любімую Беларусь, на радзіму, дзе ажывалі сюжэты з дзяцінства і юнацтва і дзе бяруць сілу іх вытокі (конкурсы аратарскага майстэрства «Мая звышмісія ў аддаленай галактыцы», «Творчы» на вольную тэматыку). Падчас фінальнага шоу студэнты прэзентавалі некалькі новых маладзёжных калекцый адзення.

Ну дык хто ж перамог? «Студэнтам года — 2022» стаў навучэнец трэцяга курса факультэта інфармацыйных тэхналогій і робататэхнікі Віцебскага дзяржаўнага тэхналагічнага ўніверсітэта Яраслаў Іваноў. Пра сябе ён сказаў наступнае: «Паспець усё — мой дэвіз. Ніколі не цягнула да чагосьці простага: чым больш работы і нявырашаных задач, тым больш цікава. Бывае, лаўлю сябе на адчуванні, што ў маіх сутках не 24 і нават не 48, а ўсе 100 гадзін. Я вельмі люблю падарожнічаць, займацца сваёй машынай, гатаваць. У мяне выдатныя сябры і найлепшая дзяўчына ў свеце».

Сяргей РАСОЛЬКА.
Фота Лізаветы ГОЛАД.

Абітурыент-2023

Прафесіяналы — нарасхват

У сістэме адукацыі няма тупіковых траекторый для моладзі

Мерчандайзер, прамоўтар, крэатыўны дырэктар, геймдызайнер, арт-кансультант, нейрапсіхолаг, брэнд-менеджар, фінансавы аналітык, SEO-спецыяліст... Падлеткаў, выцягваюць магніт, прыцягваюць назвы новых спецыяльнасцяў... Стаяць на хлебазаводзе ўсю змену каля гарачай печкі або пайсці кіроўцам у таксі Uber? Як мяркуеце, на якім варыянце спыніць свой выбар малады чалавек? Адказ відавочны. Цяжкія ўмовы працы мала каго прывабліваюць. Таму барацьба за свайго абітурыента паміж установамі адукацыі абвастраецца. Нават ВНУ даводзіцца прыкласці шмат намаганняў, каб запоўніць бюджэтныя месцы. Між іншым, патрэба ў прадстаўніках рабочых прафесій і спецыялістах сярэдняга звяна пастаянна нарастае. Таму пытанне прафарыентацыі выпускнікоў школ на рабочыя спецыяльнасці стаіць сёння надзвычай востра.

(Заканчэнне на 2-й стар. «ЧЗ».)

Прафесіяналы — нарасхват

«РЭКЛАМА» АД РАВЕСНІКАЎ

Як давесці старшакласнікам, што сучасны рабочы — гэта эрудзіраваны, высокакваліфікаваны спецыяліст, які, акрамя прафесійных ведаў, павінен валодаць спецыфічнымі навыкамі ў сумежных галінах, у тым ліку разбірацца ў інфармацыйных тэхналогіях, робататэхніцы і г. д.? Мяжа паміж рабочым і інжынерам усё больш размываецца. Сёння токар, які працуе на сучасным станку з лічбавым праграмным кіраваннем, у адной асобе і тэхнолаг, і наладчык, і аператар, што кантралюе прыладу. А мехатронік — спецыяліст-дыягностык, які можа вызначыць няспраўнасць механізма і правесці дробны рамонт: ён ведае і механіку, і пнеўматыку, і электроніку...

— Мы рыхтуем наладчыкаў станкоў з лічбавым праграмным кіраваннем і тэхнікаў-мехатронікаў. Дык вось, заробак маладых людзей, якія навучаліся на гэтых спецыяльнасцях, даходзіць да 2,5-3 тысяч рублёў адразу пасля выпуску, — расказвае **дырэктар філіяла «Каледж сучасных тэхналогій у машынабудаванні і аўтасэрвісе» Рэспубліканскага інстытута прафесійнай адукацыі Арцём РЫБАК**. — Гэта высокаплатныя рабочыя прафесіі, якія прыцягваюць моладзь. Кожны год лічбы прыёму ў нас выконваюцца. Назіраецца даволі нядрэнны конкурс, ён складае ў сярэднім 1,5 чалавека на месца. Таксама мы бачым дынаміку росту сярэдняга прахаднога бала. Але за апошнія пяць гадоў мы змянілі метады і падыходы ў прафарыентацыйнай рабоце. Дні адкрытых дзвярэй і прафсуботы для абітурыентаў у нас па-ранейшаму засталіся, але цяпер прафесіі, якія яны атрымліваюць, і ўстанову адукацыі рэкламуюць самі навучэнцы. І робяць гэта на даступнай і зразумелай для моладзі мове. Таксама мы правялі фотаконкурс «У цябе ўсё атрымаецца»: нашы навучэнцы выставілі свае найлепшыя фотаработы з месцаў праходжання практыкі, з вучэбных майстэрань і суправадзілі іх QR-кодамі, якія накіроўваюць да апісання прафесіі.

Самым эфектыўным метадам прафарыентацыі кіраўнік каледжа лічыць узаемадзеянне з заказчыкамі кадраў: «У нашай навучальнай установе падчас мінулай прыёмнай кампаніі быў станоўчы прыклад. Адно з прадпрыемстваў Салігорска правяло актыўную прафарыентацыйную работу ў Мінскай вобласці, былі ахоплены ўсе ўстановы адукацыі Салігорскага раёна. Прадстаўнікі кампаніі знаёмілі выпускнікоў школ з працоўнымі месцамі, з патрэбай прадпрыемства ў тых ці іншых спецыялістах, а на дзень адкрытых дзвярэй запрасілі прадстаўнікоў з усіх устаноў адукацыі рэгіёна. Мы прааналізавалі вынікі гэтай прафарыентацыйнай дзейнасці — летась набралі 15 чалавек толькі з Салігорскага раёна, прычым чацвёра з іх былі мэтавікамі, гэта значыць, што прадпрыемства падало мэтавую заяўку на падрыхтоўку будучых работнікаў. Таму нам трэба ўзмацняць работу з заказчыкамі кадраў, мы павінны знаходзіць з імі сумесныя падыходы ў правядзенні прафарыентацыі, якая, хутчэй за ўсё, павінна быць накіравана на мэтавую падрыхтоўку. Хачу падкрэсліць, што патрэба ў прадстаўніках рабочых прафесій і спецыялістах сярэдняга звяна пастаянна расце».

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар. «ЧЗ».)

ПРЫЦЯГНУЦЬ І ЗАТРЫМАЦЬ

— У сучасных умовах праблема забеспячэння кадрамі прамысловых прадпрыемстваў становіцца пытаннем першачарговай важнасці, — падкрэслівае **намеснік дырэктара па кадрах, бяспецы і рэжыму — начальнік дэпартамента кіравання персаналам ААТ «Мінскі аўтамабільны завод» Алег СОБАЛЬ**. — У бягучым годзе па стане на 1 верасня на МАЗ быў працаўладкаваны 551 малады спецыяліст, з іх 354 — на рабочыя прафесіі. Перад намі стаяць тры задачы: як прыцягнуць моладзь, як яе ўтрымаць і як замацаваць на рабочым месцы. Штогод на прадпрыемстве праходзяць практыку больш за тысячу навучэнцаў з 20 устаноў адукацыі. Практыка дазваляе навучэнскай моладзі вызначыцца з напрамкам, у якім можна далей развівацца найбольш эфектыўна, і скарачае час адаптацыі на рабочым месцы пасля заканчэння навучальнай установы. Для садзейнічання занятасці моладзі ў вольны ад вучобы час навучэнцы ўстаноў адукацыі маюць магчымасць працаўладкавацца на нашым прадпрыемстве: для іх устаноўлена сістэма аплаты па рабочых прафесіях за кожную адпрацаваную гадзіну. Гэта робіцца, каб прыцягнуць у прафесію маладых людзей. Усіх іншагародніх маладых спецыялістаў мы забяспечваем па-за чаргой жылымі памяшканнямі ў інтэрнаце. На працягу двух гадоў у нас прадугледжана паэтапнае павышэнне ўзроўню заработнай платы ў залежнасці ад стажу работы, аператы ўнасці і якасці выканання службовых інструкцый. Таксама практыкуецца адначасное ўзнагароджанне пры працягненні кантракту. Стымулюем тых работнікаў, якія пасля заканчэння тэрміну адпрацоўкі па размеркаванні застаюцца працаваць у нашым холдынгу.

— Для нас таксама вельмі востра стаіць пытанне з наяўнасцю прафесійных кампетэнтных кадраў, — падтрымлівае калегу **намеснік генеральнага дырэктара па персанале і карпаратыўнай культуры ААТ «АМКАДОР» — кіруючая кампанія холдынга» Таццяна ФЕДАРОВІЧ**. — Каб закрыць нашы кадравыя праблемы, трэба выпускаць удвая больш спецыялістаў. Мы цудоўна разумеем, што прайграць у канкурэнтнай барацьбе за кадры іншым прадпрыемствам мы не можам. Таму ствараем максімальна камфортныя ўмовы на рабочым месцы, клапоцімся пра сацыяльна-бытавыя ўмовы. Запрашаем на экскурсію на прадпрыемства студэнтаў ВНУ, каб паказаць, у якіх умовах яны будуць працаваць, і зацікавіць размеркаваннем менавіта на нашы прадпрыемствы. У нас дзейнічаюць чатыры сумесныя з ВНУ кафедры. Акрамя таго, ёсць свой адукацыйны цэнтр, праз які ў гэтым годзе прайшлі ўжо 500 чалавек. Мы прымаем на навучанне маладых людзей, якія не маюць той прафесіі, што нам патрабуецца, але па сваіх асобасных якасцях нам падыходзяць. Навучаем іх і прысвойваем патрэбную кваліфікацыю. На 90 працэнтаў гэта паспяховы вопыт. Але мушу канстатаваць, што нашых намаганняў усё роўна недастаткова: культ рабочых прафесій павінен быць узмоцнены і з боку дзяржаўных органаў.

МАГЧЫМАСЦІ «ПРАФІТЭСТУ»

Падрыхтоўку рабочых кадраў забяспечваюць два ўзроўні адукацыі — прафесійна-тэхнічная і сярэдняя спецыяльная. Як правіла, пасля дзевятага класа можна атрымаць дзве, а то і тры прафесіі адначасова. Гэта садзейнічае канкурэнцыі і мабільнасці выпускнікоў на рынку працы. Да таго ж камбінаваныя спецыяльнасці карыстаюцца павышаным попытам. Ёсць такія цікавыя камбінацыі, напрыклад, як «Вытворца мастацкіх вырабаў з керамікі» і «Аператар камп'ютарнай графікі», «Разьбяр па дрэве і бяросце» і «Ювелір», «Мастацка-афарміцельскія работы і дызайн інтэр'ераў» плюс «Фатаграфія».

Трэба мець на ўвазе, што ў новай рэдакцыі Кодэкса аб адукацыі прапісаны адзіны тып установы адукацыі: вызначэнне «каледж» заменіць сабой і «прафесійны ліцэй», і «прафтэхкаледж», і «ССНУ». Прыёмная кампанія 2023 года пройдзе ўжо з улікам гэтага новаўвядзення. Кадры па-ранейшаму будуць рыхтавацца на ўзроўні прафесійна-тэхнічнай і сярэдняй спецыяльнай адукацыі — зменіцца толькі назва ўстановы.

Дарэчы, **у маі 2023 года ў Беларусі пройдзе V Рэспубліканскі конкурс прафесійнага майстэрства, дзе навучэнцы ўстаноў прафесійнай адукацыі, у тым ліку і вышэйшай, прадэманструюць сваё майстэрства па розных кампетэнцыях**. Актыўнымі гледачамі спаборніцтваў і іншых конкурсных мерапрыемстваў стануць школьнікі — будучыя абітурыенты. Як расказала **начальнік цэнтра навукова-метадычнага забеспячэння выхаваўчай работы Рэспубліканскага інстытута прафесійнай адукацыі Святлана БУТРЫМ**, конкурсы прафесійнага майстэрства — вельмі магутны інструмент у прафарыентацыйнай рабоце.

Таксама яна паведаміла пра анлайн-платформу «ПрафіТэст», распрацаваную Рэспубліканскім інстытутам прафесійнай адукацыі **(https://profitest.ripo.by/public/main)**. Яе мэта — дапамагчы навучэнцам у выбары прафесіі на аснове вывучэння іх індывідуальных здольнасцяў, схільнасцяў і інтарэсаў. Напрыклад, камусьці больш падыходзіць работа з людзьмі і зусім не падыходзіць планава-эканамічная дзейнасць. Ведаючы свой тып мыслення, можна спрагназаваць паспяховасць у пэўных відах дзейнасці. Магчымасці «ПрафіТэсту» дапамагаюць правесці комплексную дыягностыку прафесійнай накіраванасці і выбраць не толькі прафесію, але і канкрэтную ўстанову адукацыі, дзе абітурыент можа яе атрымаць. Тэсты арыентаваны на старшакласнікаў і маладых людзей, якія стаяць перад выбарам будучай прафесіі. Але імі могуць скарыстацца і дарослыя, якія задумваюцца аб змене прафесіі і роду дзейнасці.

Амаль за год дзейнасці платформы тэсціраванне прайшлі больш як 3,5 тысячы навучэнцаў. У абітурыентаў 2023 года яшчэ ёсць час, каб вызначыцца са сваёй далейшай адукацыйнай траекторыяй. З упэўненасцю можна сказаць адно: сёння ў сістэме адукацыі няма тупіковых траекторый для моладзі. Выпускнікі адзінаццатых класаў усяго пасля аднаго года навучання на ўзроўні прафесійна-тэхнічнай адукацыі могуць прэтэндаваць на скарочанае навучанне на ўзроўні сярэдняй спецыяльнай адукацыі. А далей для іх адкрыты шырокі спектр адпаведных спецыяльнасцяў у ВНУ, дзе можна навучацца ў вочнай і завочнай форме.

З «базай» у галаве

У здвоеным фінале — дзве каманды БДУ

Беларускія студэнты выступяць у фінале чэмпіянату свету па праграмаванні сярод студэнтаў (ICPC World Finals) 2022/2023. Гэта права хлопцы заваявалі па выніках паўфіналу спаборніцтваў, якія завяршыліся ў Санкт-Пецярбургу. У фінальную частку прабіліся дзве каманды: з БДУ і БДУІР.

БДУ ў фінале будуць прадстаўляць чацвёртакурснік факультэта прыкладной матэматыкі і інфарматыкі (ФПМІ) Данііл Дангалёў, магістранты Яфім Клімашэўскі і Антон Палюховіч. У паўфінале яны рашылі 8 задач з 12 прапанаваных. На працягу пяці гадзін удзельнікі распрацоўвалі алгарытм, даказвалі яго правільнасць і аптымальнасць, пісалі праграму на адной з моў праграмавання і правяралі вынік у аўтаматызаванай сістэме.

Усяго зборныя БДУ заваявалі шэсць дыпломаў: адзін — першай ступені, тры — другой ступені і два — трэцяй.

Беларускія каманды спаборнічалі сярод ВНУ рэгіёна Паўночнай Еўразіі (NERC), куды ўваходзяць вышэйшыя навучальныя ўстановы Беларусі, Расіі, Азербайджана, Арменіі, Грузіі, Казахстана, Кыргызстана, Таджыкістана, Туркменістана і Узбекістана. Усяго ў паўфінале выступіла каля 280 зборных. З іх у фінал прайшлі студэнты 12 ВНУ. Гэта прадстаўнікі Маскоўскага фізіка-тэхнічнага інстытута, Нацыянальнага даследчага ўніверсітэта «Вышэйшая школа эканомікі», Санкт-Пецярбургскага дзяржаўнага ўніверсітэта, Універсітэта інфармацыйных тэхналогій, механікі і оптыкі, Казахстанска-Брытанскага тэхнічнага ўніверсітэта і інш.

Фінал чэмпіянату свету адбудзецца ў лістападзе 2023 года ў Шарм-эль-Шэйху (Егіпет). Гэта будзе ўнікальны здвоены фінал. На адну арэну выйдуць пераможцы двух сезонаў 2021/2022 і 2022/2023 гадоў. У спаборніцтвах сезона 2021/2022 Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт прадставіць каманда выпускнікоў ФПМІ: Міхаіл Наталевіч, Аляксандр Кернажыцкі і Станіслаў Ціцянок.

Чэмпіянат свету па праграмаванні сярод студэнтаў (ICPC) з'яўляецца найбуйнейшым міжнародным спаборніцтвам маладзёжнай эліты сусветнага праграмавання. Ён праводзіцца з 1977 года міжнароднай арганізацыяй ACM у тры этапы: чвэрцьфінал, паўфінал і фінал.

Беларускія каманды пачалі свой удзел у чэмпіянаце свету па праграмаванні сярод студэнтаў з 1995 года. За ўсю гісторыю ўдзелу ў чэмпіянаце скарбонку БДУ папоўнілі залаты медаль (2004 год, Чэхія), «бронза» (2008 год, Канада) і тры сярэбраныя ўзнагароды (2012 год, Польшча; 2013 і 2021 год, Расія). Пры гэтым каманда БДУ пастаянна заваёўвае права ўдзелу ў фінале.

Матэрыялы падрыхтавала Надзея НІКАЛАЕВА.

Справы маладых

СТУДАТРАД — НАША З ТАБОЙ БІЯГРАФІЯ

Рэспубліканскі штаб студэнцкіх атрадаў БРСМ правядзіць сёння афіцыйнае закрыццё трэцяга працоўнага семестра з цырымоніяй ушаноўвання пераможцаў рэспубліканскага конкурсу «Працоўны семестр» на найлепшы студэнцкі атрад і найлепшую арганізацыю, якая прымае студэнцкі атрад.

Урачыстае мерапрыемства адбудзецца ў Мінску на вялікай лядовай арэне ва ўніверсальным шматфункцыянальным спартыўна-забаўляльным комплексе «Чыжоўка-Арэна» з удзелам больш за шэсць тысяч чалавек — байцоў, камандзіраў, камісараў студэнцкіх атрадаў з усіх рэгіёнаў Беларусі, ветэранаў студатрадаўскага руху і яго патэнцыяльных удзельнікаў, кіраўнікоў арганізацый, якія прымаюць беларускія студэнцкія атрады, прадстаўнікоў органаў заканадаўчай і выканаўчай улады. Як абяцаюць арганізатары, гэта будзе адна з самых маштабных цырымоній у гісторыі суверэннай і незалежнай Беларусі.

Сёлета Рэспубліканскаму штабу студэнцкіх атрадаў БРСМ удалося працаўладкаваць 42 159 чалавек у складзе 2861 атрада. На Усебеларускай маладзёжнай будоўлі ў Хатыні папрацавалі больш за 1,6 тысячы чалавек — не толькі байцы будаўнічых атрадаў, але добраахвотнікі.

Фота БелТА.

На цырымоніі назавуць імёны пераможцаў конкурсу «Працоўны семестр» у розных намінацыях, адзначаць граматамі, стылізаванымі сімволікай руху, і каштоўнымі падарункамі найлепшыя студэнцкія атрады, камандзіраў і камісараў. А найлепшы студэнцкі атрад, які працаваў на маладзёжнай будоўлі, і найлепшая прымаючая арганізацыя ўдастояцца пераходных сцягоў.

На базе «Чыжоўка-Арэны» плануецца арганізаваць вялікую інтэрактыўную пляцоўку беларускіх студэнцкіх атрадаў і прэзентаваць сучасны студатрадаўскі рух. Прагучыць аповед аб рэспубліканскіх працоўных праектах «Трактарабудаўнік», «Аўтазаводзец», «Атлант», усіх запросяць на энергамарафон ад Усебеларускай маладзёжнай будоўлі «Горад маладосці». Вялізны блок у экспазіцыі зоймуць прэзентацыі студатрадаў па ўсіх напрамках: («Нашы будоўлі — гэта радкі біяграфіі нашай краіны»), сельскагаспадарчы («Праца на зямлі»), педагагічны («Выхоўваем будучыню»), экалагічны («Чыстае асяроддзе»), вытворчы («Выбар новага пакалення»), медыцынскі (« Хто, калі не мы»), сэрвісны атрад («Клопат аб людзях — наша работа»).

Закрыццё працоўнага семестра — 2022 уключае цэлы комплекс грамадзянска-патрыятычных мерапрыемстваў. Акрамя цэнтральнай падзеі, традыцыйна для байцоў студатрадаў падрыхтавана вялікая экскурсійная праграма. У Год гістарычнай памяці яны прымуць удзел у акцыі «Беларусь памятае» і праекце «Лічбавая зорка». У прыватнасці, хлопцы і дзяўчаты наведаюць і алічбуюць памятныя мясціны па маршруце руху дзелегацый у Мінск: мемарыяльны комплекс ахвяр фашысцкага тэрору — вязняў Баранавіцкага гета, брацкую магілу 145 воінаў і партызан, якія загінулі ў баях супраць нямецка-фашысцкіх захопнікаў у гады Вялікай Айчыннай вайны ў Лепельскім раёне, абеліск воінам-вызваліцелям на плошчы Вызвалення ў Жлобіне, мемарыяльны комплекс у вёсцы Зінякі Шчучынскага раёна, помнік воінам-вызваліцелям у вёсцы Краснае Маладзечанскага раёна, помнік-гармату ў вёсцы Асліўка Бялыніцкага раёна. Пасля прыезду ў сталіцу байцы студэнцкіх атрадаў пабываюць на экскурсіі ў Музеі гісторыі Вялікай Айчыннай і прымуць удзел у цырымоніі ўскладання кветак да абеліска на плошчы Перамогі.

Завершыць святочны дзень «Байцоўка-паці» для ўсіх удзельнікаў мерапрыемства і старт Усебеларускага злёту студэнцкіх атрадаў «Час руху».

Сяргей РАСОЛЬКА.

Лакацыі актыўнасці

ПРЫЦЯЖЭННЕ «СІЛЫ ЗАКОНА»

У раённым туры II Рэспубліканскага турніру для старшакласнікаў «Сіла закона» прынялі ўдзел больш як 25 тысяч школьнікаў 9—11 класаў. Новы сезон прававога турніру, прысвечанага Асноўнаму Закону нашай краіны, завершыцца 21 снежня.

У гэтым годзе інфармацыйна-адукацыйны праект «Сіла закона» ахапіў на 9 тысяч навучэнцаў больш. У першы год рэалізацыі праекта арганізатарам удалося аб'яднаць 16 387 школьнікаў. А ў новым сезоне ў турніры — ужо 25 626. Больш за ўсіх удзельнікаў у Магілёўскай вобласці — 5 375 хлопцаў і дзяўчат. Акрамя таго, ужо сёння можна гаварыць аб першых рэкордах праекта. Найбольшую колькасць балаў — 40 (з 40 магчымых) — за шэсць хвілін набралі вучаніцы 10 класа мазырскай СШ № 9 Ксенія Хілько і 11 класа віцебскай СШ № 11 Анастасія Дзянісава.

Абласныя (Мінскі гарадскі) туры прававога турніру «Сіла закона» адбыліся ў адзіны дзень, 14 снежня. Тэсціраванне прайшло пераважна на базе юрыдычных факультэтаў устаноў вышэйшай або сярэдняй спецыяльнай адукацыі краіны.

У другім туры бралі ўдзел 404 чалавекі. Гэта школьнікі, якія паказалі найлепшыя вынікі ў сябе ў раёнах па часе і па найбольшай колькасці набраных балаў. Хлопцам і дзяўчатам трэба было ў фармаце анлайн-тэсціравання адказаць на 30 пытанняў, якія датычацца Канстытуцыі Беларусі і яе гісторыі.

Імёны пераможцаў турніру стануць вядомыя 21 снежня па выніках рэспубліканскага фіналу, у якім прымуць удзел пераможцы другога тура — 21 чалавек — па адным удзельніку кожнай катэгорыі ад вобласці і Мінска.

Мэты праекта — прававая асвета старшакласнікаў, павышэнне іх цікавасці да заканадаўства; прапаганда прававой культуры, паглыбленне ведаў і ўменняў, якія датычацца правоў і абавязкаў непаўналетніх.

Арганізатарамі II Рэспубліканскага турніру для старшакласнікаў «Сіла закона» выступілі Нацыянальны цэнтр прававой інфармацыі і БРСМ сумесна з Міністэрствам адукацыі пры падтрымцы БДУ, Беларускага рэспубліканскага саюза юрыстаў, Беларускай рэспубліканскай калегіі адвакатаў і Інстытута павышэння кваліфікацыі і перападрыхтоўкі Следчага камітэта.

Сяргей РАСОЛЬКА.

Майстар-клас

ТАКІЯ МІЛЫЯ «ПЛЮШКІ»!

Што вы не ведалі пра японскую тэхніку амігурумі?

Наталля БЕЛЯШОВА — жыхарка аграгарадка Мышкавічы ў Кіраўскім раёне. Кожны яе дзень пачынаецца з клопатаў дома, потым — работа. Суразмоўніца займаецца фізічным выхаваннем у дзіцячым садку. Дома — зноў справы, агарод. І, здаецца, як у такім насычаным рытме жыцця знайсці час для крэатыву? Наталля падзялілася, з чаго пачаўся яе творчы шлях і як удаецца знаходзіць час для любімага хобі: цікавасць да рукадзелля ў яе з юнацтва.

— У школе ў нас была выдатная настаўніца працоўнага навучання. У той час больш за ўсё падабалася краіць, шыць і вязаць кручком. У старшых класах я самастойна рабіла для сябе ўборы, вязала сурвэткі. Потым гэтае хобі стала паступова знікаць, але навыкі і ўменні захаваліся. Неўзабаве я адкрыла для сябе новыя захапленні: вырошчванне хатніх кветак, выпечку, кансервацыю. Ужо працуючы і маючы двух дзяцей, некалькі гадоў таму зацікавілася выцінанкамі. Вязаннем плюшавых лялек занялася ў жніўні мінулага года. Якія яны мілыя! — пачынае свой аповед суразмоўніца.

У якасці матэрыялу Наталля выкарыстоўвае гіпаалергенную плюшавую пражу турэцкай вытворчасці. Напаўняльнікам для лялек служыць беларускі халафайбер. Свае выразабы майстрыха выконвае ў японскай тэхніцы амігурумі (літаральна «вязанае-загорнутае»). Такі спосаб рукадзелля заключаецца ў вязанні на спіцах ці кручком мяккіх звяркоў і чалавекападобных істот. Лялькі яна вяжа па гатовых майстар-класах, якія набывае ў расійскіх рукадзельніц. Як спыніцца і ісці адпачываць?

— Стварэнне новага плюшавага сябра вельмі захапляе. Калі шмат вяжаш, пачынаюць балець рукі, стамляюцца вочы. Любая ручная праца — працэс працаёмкі, але, калі бачыш вынік, сэрца радуецца, душа спявае і забываеш пра дыскамфорт. Выраб вышынёй 30 сантыметраў займае ў сярэднім два-тры дні, а можна пачаць вязаць у пяць-шэсць гадзін вечара і скончыць у тры-чатыры раніцы. Але лялька вяжацца на адным дыханні. Ды цэны на матэрыял... Нятанна...

Калекцыя Наталлі ўражвае — 30 розных персанажаў. Сярод іх — зайчыкі, тыгры, гусі, пчала, божая кароўка, алень, бычок, качка, мішка, янот, леў, слана-ша, Дзед Мароз і Снягурка. Некаторым лялькам майстрыха дае імёны, а часам проста называе памяншальна-ласкальна.

— Складана сказаць, якія мае любімыя. Падабаецца ўсё: героі мультфільмаў, навагодняя тэматыка, сімвалы года, розныя мілыя звяркі. Дома ўсе ўжо прывыклі да маіх чарговых творчых задумак.

Фатаграфіі сваіх работ Наталля публікуе ў сацыяльных сетках. Здымкі лялек з плюшавай пражы атрымліваюць захопленыя водгукі падпісчыкаў.

— Я прымала ўдзел у раённым конкурсе ад прафсаюзаў «Новыя імёны Беларусі – 2021», дзе атрымала дыплом першай ступені. Ужо сёлета паспрабавала сябе ў такім жа конкурсе, але на абласным узроўні, дзе атрымала дыплом удзельніка.

Сваім захапленнем Наталля натхніла адну з калег, якая таксама стала займацца вязаннем.

Суразмоўніцы ўдаецца знайсці час і для скрапбукінгу — вырабу і афармлення сямейных або асабістых фотаальбомаў. Па-ранейшаму яна захапляецца выцінанкай — выразаннем з паперы канцылярскім нажом.

— У асноўным я выразаю іх на стандартныя шклопакеты, якія складаюцца з трох секцый. Працую са звычайнай офіснай паперай і ватманамі, але з імі складаней з-за таўшчыні. Прамыя прарэзы робяцца хутка і лёгка, значна цяжэй з круглявымі элементамі і завітушкамі. У залежнасці ад складанасці на стварэнне кампазіцыі для адной секцыі акна сыходзіць ад адной да трох гадзін бесперапыннага выразання.

Ды аднаго жыцця на ўвасабленне ўсіх ідэй мала!..

Лізавета МАЛЬЧУК, студэнтка IV курса факультэта журналістыкі БДУ. Фота дадзены гераіняй.

[стракаты свет]

ПРАЦОЎНАЯ СІЛА=ДЭМАГРАФІЯ

Доля працоўнай моладзі апусцілася ў Расіі да гістарычнага мінімуму, зменшылася ў гадавым выражэнні на 10,1 працэнта і ўпершыню ўпала да 10,55 мільёна чалавек, што складае 14,7 працэнта ад усіх занятых. Пра гэта гаворыцца ў даследаванні FinExpertiza.

Трэнд на зніжэнне колькасці занятых да 30 гадоў тлумачыцца дэмаграфічным спадам у 1990-я. Паводле ацэнак экспертаў, сітуацыя нармалізуецца ў другой палове 2020-х гадоў, па меры ўступлення ў гэту ўзроставую катэгорыю больш шматлікага пакалення дзяцей, народжаных у двухтысячных.

«З улікам гэтага зараз намаганні ўрада сканцэнтраваны на тым, каб дапамагаць маладым людзям у пошуку працы, забяспечваць умовы для паспяховага выхаду на рынак і замацавання ў прафесіі. Назіраем устойлівую дынаміку зніжэння ўзроўню беспрацоўя ў маладзёжных групах, меры, якія прымаюцца, будуць працаваць на ўзмацненне гэтай тэндэнцыі», — адзначаецца ў даследаванні.

Асабліва прыкметна ў II квартале 2022 года знізілася колькасць моладзі ва ўзросце 15—29 гадоў у Пензенскай вобласці — на 23,9 працэнта, Забайкальскім краі — на 22,5 працэнта, Маскве — на 22,1 працэнта, а таксама ў Марый Эл, Ханты-Мансійскай аўтаномнай акрузе, Калужскай вобласці, Кабардзіна-Балкарыі, Санкт-Пецярбургу, Кастрамской і Маскоўскай абласцях.

ВІРТУАЛЬНЫ ФАРМАТ АДУКАЦЫІ

Казахстан мае намер адкрыць 50 лічбавых лабараторый. Аб гэтым паведаміў міністр навукі і вышэйшай адукацыі краіны Саясат Нурбек.

«Меркаванне аб тым, што новыя тэхналогіі зробяць рэвалюцыю ў сферы адукацыі, было выказана даўно. Цікава, што першыя праграмы на радыё былі ў навучальна-асветніцкім напрамку. Аднак сур'ёзных змяненняў у сферы навучання не адбылося. Эксперты прадказвалі, што кардынальныя змяненні адбудуцца як з выхадам тэлебачання, так і са з'яўленнем інтэрнэту. Вядома, пандэмія ўнесла свае карэктывы, але традыцыйнае навучанне засталося», — сказаў Саясат Нурбек на панэльнай сесіі Astana Media Week.

У той жа час міністр расказаў пра так званую двайную рэчаіснасць.

«Насамрэч, у сферы адукацыі чакаюцца вялікія перамены. У наступным дзесяцігоддзі мы іх убачым. У рэшце рэшт, зараз інфармацыя ствараецца ў віртуальным фармаце. Нашы дзеці прывыклі да двайной рэчаіснасці — рэальнай і віртуальнай. Таму яны гатовы ўспрымаць віртуальную інфармацыю. Культура і каштоўнасці паступова мяняюцца, таму мы таксама пачалі рыхтавацца да перамен: на канферэнцыі Digital bridge дамовіліся з Huawei адкрыць 50 лічбавых лабараторый. Акрамя таго, заключаем асобны мемарандум з TikTok», — паведаміў Саясат Нурбек.

«ВЫШКА» ЯК ГАРАНТЫЯ ПОСПЕХУ

Апытанне паказала, што ў выпускнікоў аўстралійскіх ВНУ няма праблем з працаўладкаваннем. Большасць з іх знаходзяць работу на працягу трох гадоў пасля заканчэння ўніверсітэта.

Колькасць працаўладкаваных выпускнікоў аўстралійскіх ВНУ сёлета дасягнула 91,5 працэнта, а сярэдні іх заробак склаў 80 тысяч долараў у год. Летась іх колькасць была 88,9 працэнта, а даход — 77 тысяч долараў год. Гэта паказала штогадовае апытанне выпускнікоў GOS-L (2022 Graduate Outcomes Survey). Яго праводзіць Цэнтр сацыяльных даследаванняў пры падтрымцы Дэпартамента адукацыі Аўстраліі. Таксама даследчыкі вылучылі напрамкі з найбольш высокай заработнай платай у выпускнікоў бакалаўрыяту. Большасць з іх адносіцца да STEM, што не дзіўна.

Каментуючы вынікі апытання, выканаўчы дырэктар Universities Australia Катрыёна Джэксан заявіла, што выпускнікі ўніверсітэтаў карыстаюцца вялікім попытам на аўстралійскім рынку працы: «Мы ўсё яшчэ аднаўляемся пасля наступстваў COVID-19, таму дэфіцыт кваліфікаваных кадраў адчуваецца. На гэтым фоне выпускнікі нашых універсітэтаў яшчэ больш запатрабаваны на рынку працы, дзе іх навыкі высока цэняцца. Вельмі важна, каб мы працягвалі працаваць над развіццём студэнтаў, іх здольнасцяў і талентаў».

Сяргей СТАРЫНАЎ.

Які ён, ідэальны вясковы клуб будучыні

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар. «ЧЗ».)

— У выніку ты стала загадчыцай філіяла Алесінскі сельскі клуб...

— Так, многія да гэтага часу называюць мяне дырэктарам, прыемна! Сельскі клуб — гэта адна вялікая зала, кабінет загадчыцы, памяшканне для захоўвання ўсяго, што можа спатрэбіцца ў рабоце. Не магу сказаць, што работа ў сельскім клубе вельмі адрозніваецца ад аналагічнай у гарадскім Доме культуры. Толькі што тут я адна на некалькі найбліжэйшых вёсак, якія ўваходзяць у зону абслугоўвання: Алесіна, Студзёнка, Шыпяны, Верхмень, Дуброва. Але ходзяць у клуб людзі толькі з Алесіна (сам клуб тут знаходзіцца) і Верхмяня (гэта найбліжэйшая вёска).

— Што ўваходзіць у твае абавязкі?

— Арганізацыя бягучых культурна-забаўляльных праграм, правядзенне канцэртаў, свят, дыскатэк і кінавечароў, адкрыццё і вядзенне гурткоў, аматарскіх аб'яднанняў, работа з насельніцтвам, справаздачы, планы і ўся дакументацыя. Усё, што прыходзіць у галаву, кажучы пра вольны час ва ўстановах культуры, ёсць у нас, і гэтым займаюся я.

— З якімі цяжкасцямі сутыкнулася ў пачатку адпрацоўкі?

— Першы год быў вельмі складаны, але ўсё паступова змянялася да лепшага. З аднаго боку, мне падавалася, я ведаю, куды іду працаваць і што мяне чакае: ведала свае абавязкі, дзе знаходзіцца клуб, ведала, што ён даўно не працаваў. Апошняе і стала адной з самых вялікіх праблем. Клуб да майго прыходу быў зачынены каля сямі гадоў, адпаведна, і матэрыяльна-тэхнічнай базы, можна сказаць, не было, будынак здаваўся пустым і халодным, людзі наўкола адвыклі ад магчымасці правесці вольны час ва ўстанове культуры, тут нават не было вады. Памятаю, як зараз: жнівень, я з «чырвоным» дыпломам і з палаючымі вачыма прыходжу ў клуб кожны дзень і не ведаю, за што ўзяцца спачатку. А як жа было складана прывыкнуць да графіка! Для мяне, як для чалавека, які максімальна любіць бавіць час з сям'ёй, выхадныя ў панядзелак і аўторак былі сапраўдным пеклам, а работа ў суботу да паўночы ніяк не ўкладвалася ў галаве. Але з часам прывыкаеш, нешта мяняецца.

— Як адрэагавалі людзі на адкрыццё клуба праз столькі гадоў?

— Пакуль вучылася ва ўніверсітэце, да мяне даходзілі чуткі, што мясцовыя жыхары вельмі чакаюць маладога спецыяліста, таму свой прыезд бачыла крыху інакш. Шчыра кажучы, чакала большага водгуку ад людзей, мне падавалася, што ўсе святкуюць, а я ў гэты час буду сядзець адна ў пустым будынку. Але ўсё было не так. Першае, што я зрабіла, — распісала план, паглядзела, што трэба купіць і дзе, усё было гатова, аб'явіла набор удзельніц, і... пагадзіліся толькі тры дзяўчынкі. Падлеткі ж увогуле прыходзяць у клуб толькі на дыскатэкі. З людзьмі старэйшага ўзросту ў мяне, на жаль, работа пакуль не вельмі складваецца. Прычын у гэтым шмат, не здымаю з сябе адказнасці.

— Як думаеш: што трэба зрабіць, каб захапіць увагу людзей?

— Вельмі простае пытанне ў тэорыі і найскладанейшае на практыцы. Каб механізм зарабіў, трэба, каб два бакі былі зацікаўлены! Людзі павінны прыходзіць у клуб, выказваць свае пажаданні, чаго ім не хапае, а работнікі ўстановы культуры — умець уважліва слухаць і чуць, а яшчэ вельмі любіць сваю працу і людзей. Са сваіх назіранняў магу зрабіць выснову, што многія ставяцца да культуры выключна як да забаўкі. Раней, калі я была яшчэ маленькая, у вёсцы было заведзена, што самае класнае мерапрыемства — дыскатэка. Але наша культура змяняецца, як і формы, сродкі, каналы ўздзеяння.

— Раскажы, якой ты бачыш ідэальную будучыню клуба...

—Па-першае, спадзяюся, ідэальная будучыня клуба надыдзе, калі я яшчэ буду тут працаваць. Ападругое — яго больш не дагоніць «заняпад». Самае галоўнае — каб яго дзейнасць не спынялася, і няхай маленькімі крокамі, але ён развіваўся і прыцягваў людзей, а працаваць у ім было камфортна, цікава і азартна. Шчыра веру, што Алесінскі сельскі клуб будзе расці, і на гэта ў яго ёсць права! Ён павінен быць светлым і шумным, у яго павінна быць асаблівая атмасфера і смак. Адносна нядаўна зразумела, што вельмі хачу сабраць музычны калектыў пенсіянераў! Яны ж старажылы! Ды хто на вёсцы яшчэ можа так «запаліць» усіх, як не яны?! Цяпер мы на этапе, калі больш-менш наладжана работа і бачацца новыя перспектывы. З навучальнага года адкрыты тэатральны і вакальны гурток, у клубе пачаў працаваць акампаніятар, праходзяць кінавечары, дзякуючы праектару, які падарыў аддзел ідэалагічнай работы, культуры і па справах моладзі Смалявіцкага райвыканкама. Яшчэ абяцаюць набыць мультыборт, тады ўзровень усіх праграм будзе на парадак вышэйшы і магчымасцяў будзе больш, разглядаецца пытанне аб змяненні рабочага графіку на карысць работнікаў клуба. Сказана гучна, але сельскі клуб павінен быць другім храмам, змацоўваючы саюзы, пашыраючы сувязі і робячы ўсё і ўсіх толькі лепшымі.

Ангеліна НОВІКАВА.
Фота дадзены гераіняй.
Больш фота на сайце zviazda.by.

ЧЫРВОНКА Чырвоная змена
РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ № 12
ад 19 лютага 2009 года выдадзена
Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь.
Заснавальнікі газеты —
рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда»,
грамадскае аб'яднанне «Беларускі рэспубліканскі саюз моладзі».
Дырэктар — галоўны рэдактар
КАРЛЮКЕВІЧ Аляксандр Мікалаевіч.

Адказныя за выпуск: рэдактар аддзела
Надзея НІКАЛАЕВА, рэдактар аддзела Сяргей РАСОЛЬКА.
Выдавец — рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».
Адрас рэдакцыі: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10А.
Кантактныя тэлефоны: 292 44 12, 311 17 41.
E-mail: info@zviazda.by
Газета аддрукавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку».
ЛД №02330/0494179 ад 03.04.2009.
220013, г. Мінск, праск. Незалежнасці, 79/1.
Тыраж 14.804.
Нумар падпісаны ў 19.30 14.12.2022 г.

БЕЛАРУСБАНК

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА

Организатор торгов в форме открытого аукциона по продаже недвижимого имущества –

ОАО «АСБ Беларусбанк»
(Гомельское областное управление № 300)

ЛОТ 1: наименование объекта продажи –

ИЗОЛИРОВАННОЕ ПОМЕЩЕНИЕ

с инвентарным номером 330/D-59319 общей площадью – 85,0 м², расположенное по адресу: Гомельская область, г. Мозырь, ул. Интернациональная, д. 126-61

Начальная цена продажи составляет 90 000,00 рублей (девяносто тысяч белорусских рублей 00 копеек) с учетом НДС по ставке 20 % – 15 000,00 рублей, с возмещением расходов ОАО «АСБ Беларусбанк» по проведению рыночной оценки в размере 300,00 (триста рублей 00 копеек), в т/ч НДС 20 %.

Сумма задатка – 2000,00 рублей (две тысячи рублей 00 копеек).

Победителем аукциона оплачивается имущество, относящееся к объекту недвижимости, согласно приложению № 1 на общую сумму 265,90 (двести шестьдесят пять рублей 90 копеек) с учетом НДС по ставке 20 %.

Открытый аукцион состоится 17.01.2023 в 11.00 по адресу: г. Гомель, ул. Фрунзе, 6а, актовый зал (помещение на четвертом этаже).

Заявление на участие принимается в рабочие дни с 9.00 до 16.30, в пятницу – до 15.30 по 13.01.2023 включительно по адресу: г. Гомель, ул. Барыкина, 94-1, кабинет 16.

По вопросам, связанным с объектами продажи, обращаться по телефону 8 (029) 180 88 05 – Ладыженко Светлана Станиславовна.

Продавец – ОАО «АСБ Беларусбанк». Договор купли-продажи заключается с ОАО «АСБ Беларусбанк» и регистрируется в органе по государственной регистрации по месту нахождения объекта.

Для участия в открытом аукционе представляется заявление, к которому прилагается документ с отметкой банка, подтверждающий внесение суммы задатка ***по 13.01.2023 включительно на счет № BY69AKBB66708597000020000000, БИК AKBBBY2X в ОАО «АСБ Беларусбанк», УНП 100325912.***

К заявлению также прилагаются:

юридическим лицом или индивидуальным предпринимателем Республики Беларусь – копия документа, подтверждающего государственную регистрацию;

иностранным юридическим лицом или индивидуальным предпринимателем – легализованный в установленном порядке документ, подтверждающий статус, с нотариально засвидетельствованным переводом на белорусский или русский язык;

представителем юридического или физического лица – доверенность (кроме случаев, когда юридическое лицо представляет его руководитель). Доверенность от имени нерезидента Республики Беларусь должна быть легализована в установленном законодательством порядке, перевод на белорусский или русский язык нотариально заверен.

При подаче документов заявитель (его представитель) предъявляет документ, удостоверяющий личность, а руководитель юридического лица – также документ, подтверждающий полномочия (приказ о назначении на должность, или выписка из решения общего собрания, правления либо иного органа управления юридического лица в соответствии с учредительными документами, или трудовой договор (контракт), или гражданско-правовой договор, или иные документы в соответствии с законодательством).

При подаче заявления организатором открытого аукциона с участниками заключается соглашение о правах, обязанностях и ответственности сторон в процессе подготовки и проведения аукциона.

Шаг аукциона – 5 % от начальной цены с учетом НДС. Победителем открытого аукциона признается участник, предложивший наибольшую цену. Победителем аукциона возмещаются затраты на организацию и проведение аукциона в течение 3 рабочих дней со дня проведения аукциона.

Организатор аукциона вправе отказаться от проведения торгов в любое время, но не позднее чем за три дня до наступления даты его проведения.

Договор купли-продажи по результатам проведения аукциона должен быть подписан в течение 30 календарных дней со дня проведения открытого аукциона.

Всем желающим предоставляется возможность предварительно ознакомиться с объектом продажи и документацией на объект.

Центр Промышленной Оценки • ОРГАНИЗАЦИЯ АУКЦИОНОВ • ОЦЕНКА ВСЕХ ВИДОВ ИМУЩЕСТВА

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНЫХ ЭЛЕКТРОННЫХ ТОРГОВ В ФОРМЕ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА

Организатор аукциона: ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703

Продавец: ОАО «Завод «Легмаш», Витебская обл., г. Орша, Восточный переулок, 17

Оператор ЭТП: ООО «ИПМ-Консалт оценка», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703, оф. 46. Адрес ЭТП: www.ipmtorgi.by

Лот № 1:
СООРУЖЕНИЕ НЕУСТАНОВЛЕННОГО НАЗНАЧЕНИЯ,
общ. пл. 791,9 кв. м, инв. № 00020030,
адрес: г. Орша, пер. Восточный 2-й, 19А.
Сведения о земельном участке: земельный участок общей площадью 0,7536 га предоставлен продавцу для строительства и обслуживания сооружения неустановленного назначения с инв. № 00020030 на праве аренды до 31.12.2049.
Начальная цена с НДС 20 %: **71 797,33 бел. руб.**

Лот № 2: ЖИЛОЙ ДОМ
(здание одноквартирного жилого дома),
общ. пл. 31,4 кв. м, инв. № 240/С-45145, адрес: Витебская обл., Оршанский р-н, Высоковский с/с, д. Сармац, ул. Центральная, 7.
Сведения о земельном участке: земельный участок общей площадью 0,2499 га предоставлен продавцу для обслуживания одноквартирного жилого дома на праве аренды до 08.10.2064.
Начальная цена без НДС: **6 218,39** бел. руб.
Шаг торгов составляет 5 % от текущей цены предмета аукциона

Регистрация перехода права собственности на предмет аукциона № 1 к Покупателю будет осуществляться в соответствии с Указом Президента Республики Беларусь от 31 декабря 2018 г. № 506 «О развитии Оршанского района Витебской области». Государственная регистрация договора купли-продажи и перехода права собственности на объекты недвижимости осуществляется Покупателем самостоятельно за свой счет

Задаток 10 % от начальной цены предмета аукциона в белорусских рублях (BYN) перечисляется на р/с BY47BELB30120028500030226000 в ОАО «Банк БелВЭБ», БИК BELBBY2X, УНП 191021390, получатель платежа: ЗАО «Центр промышленной оценки»

Срок подписания договора купли-продажи: 30 рабочих дней после проведения аукциона. Продавец составляет и направляет договор для подписания победителю аукциона

Условия оплаты предмета аукциона: если между продавцом и покупателем (победитель аукциона либо единственный участник аукциона, согласившийся приобрести предмет аукциона по начальной цене, увеличенной на 5 %) в течение срока, установленного для подписания договора купли-продажи, не достигнуты договоренность по срокам и о порядке оплаты предмета аукциона, такая оплата должна быть произведена в течение **30 календарных дней** после заключения договора купли-продажи

Электронные торги проводятся в соответствии с регламентом электронной торговой площадки «ИПМ-Торги», размещенным по адресу: www.ipmtorgi.by. **Ответственность** участника аукциона, его **права и обязанности**, **штрафные санкции** прописаны в **соглашении** о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона. Данное соглашение является договором присоединения и размещается на странице лота во вкладке «Документы» по адресу: www.ipmtorgi.by. Страница лота по указанному адресу содержит также информацию о типе торгов и общих правилах их проведения. Победителем аукциона признается участник, предложивший максимальную цену

Победитель электронных торгов либо единственный участник электронных торгов, согласившийся повысить начальную цену предмета электронных торгов на 5 %, обязан возместить организатору торгов и продавцу затраты на их проведение и оплатить вознаграждение организатору торгов в размере **4 %** от цены продажи лота в течение **3 дней** после проведения электронных торгов

Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время до объявления его проданным без объяснения причин снятия

Предыдущее извещение о проведении электронных торгов опубликовано в газете «Звязда» по лоту № 1 от 29.11.2022. и по лоту № 2 от 11.11.2022

Дата и время начала и окончания электронных торгов: 28.12.2022 с 11.00 до 13.00.
Торги продлеваются на 10 минут с момента подачи ставки в случае, если ставка поступила менее чем за 10 минут до окончания торгов

Дата, место и время окончания приема документов: заявки на участие в электронных торгах принимаются по **27.12.2022 до 17.00** на ЭТП «ИПМ-Торги» по адресу: www.ipmtorgi.by

Контактные данные	**Тел.: +375 17-280-36-37; +375 29-317-95-42. E-mail: auction@cpo.by**

Центр Промышленной Оценки • ОРГАНИЗАЦИЯ АУКЦИОНОВ • ОЦЕНКА ВСЕХ ВИДОВ ИМУЩЕСТВА

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНЫХ ЭЛЕКТРОННЫХ ТОРГОВ

Организатор аукциона	ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703, оф. 5. Сайт в интернете: www.cpo.by
Продавец	ОАО «Сбер Банк», 220030, г. Минск, пр-т Независимости, 32А-1
Оператор ЭТП	ООО «ИПМ-Консалт оценка», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703, оф. 46, www.ipmtorgi.by

Предмет электронных торгов	Начальная цена с НДС 20 %
МАГАЗИН (Здание специализированное розничной торговли) общей площадью 1176,8 кв. м, инвентарный номер 500/С-22967, по адресу: г. Минск, ул. Уручская, 19Б/5. **Сведения о земельном участке:** предоставлен на праве общего долевого постоянного пользования (доля 131/625) для реконструкции существующих зданий и сооружений под торговые павильоны и строительство новых зданий, сооружений и торговых павильонов рынка по продаже строительных, электротехнических, сантехнических материалов и оборудования общей площадью 7,7627 га	**483 929,57** бел. руб.

Задаток 10 % от начальной цены предмета электронных торгов в белорусских рублях перечисляется на р/с BY47BELB30120028500030226000 в ОАО «Банк БелВЭБ» г. Минск, ул. Мясникова, 32; БИК BELBBY2X, УНП 191021390, получатель платежа – **ЗАО «Центр промышленной оценки»**

Срок подписания договора купли-продажи: 10 рабочих дней после электронных торгов

Условия оплаты предмета электронных торгов: не более 30 дней со дня заключения договора купли-продажи

Электронные торги проводятся в соответствии с регламентом электронной торговой площадки «ИПМ-Торги», размещенным по адресу: www.ipmtorgi.by

Победитель электронных торгов либо единственный участник электронных торгов, согласившийся повысить начальную цену предмета электронных торгов на 5 %, обязан возместить затраты на их проведение и оплатить вознаграждение **0,5 %** от цены продажи лота

Предыдущее извещение о проведении электронных торгов опубликовано в газете «Звязда» от 08.10.2022 г.

Организатор электронных торгов имеет право снять предмет аукциона с электронных торгов в любое время до момента определения победителя электронных торгов без объяснения причин снятия

Дата и время начала и окончания электронных торгов	**27.12.2022 г. в 10.00 по 12.00.** Торги продлеваются на 10 минут с момента подачи ставки, в случае если ставка поступила менее чем за 10 минут до окончания торгов
Дата и время окончания приема заявок	**Заявки на участие в электронных торгах принимаются по 26.12.2022 до 17.00 на ЭТП «ИПМ-Торги» по адресу: www.ipmtorgi.by**
Контактные данные	**Тел.: +375 17-280-36-37; +375 (44) 704-92-06. E-mail: auction@cpo.by**

Центр Промышленной Оценки • ОРГАНИЗАЦИЯ АУКЦИОНОВ • ОЦЕНКА ВСЕХ ВИДОВ ИМУЩЕСТВА

Организатор аукциона	ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703
Продавец	ОАО «Сукно», г. Минск, ул. Матусевича, д. 33, тел. +375 (17) 363-99-40

Извещение о проведении третьего повторного открытого аукциона	**Дата, время проведения аукциона**	**Срок подачи заявления на участие в торгах**
Предмет аукциона: имущество в количестве 65 лотов (бывшее в употреблении), по адресу: г. Минск, ул. Матусевича, 33. Полный состав имущества размещен на сайте организатора аукциона www.cpo.by	**29.12.2022 в 13.00**	**с 9.00 14.12.2022 до 17.00 27.12.2022**

Место проведения аукциона: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703, ЗАО «Центр промышленной оценки».
Лица, желающие принять участие в аукционе обязаны внести задаток и подать организатору торгов в установленный срок заявление с приложением всех необходимых документов по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703, ЗАО «Центр промышленной оценки»

Задаток 10 % от начальной цены предмета аукциона в белорусских рублях перечисляется на р/счет BY47 BELB 3012 0028 5000 3022 6000 в ОАО «Банк БелВЭБ» (BYN), БИК BELBBY2X. Получатель платежа – ЗАО «Центр промышленной оценки». УНП 191 021 390

Порядок оформления участия в аукционе, критерии выявления победителя торгов и порядок оформления результатов аукциона определяются ст. 127, 128, 129 Закона Республики Беларусь от 13.07.2012 г. № 415-З «Об экономической несостоятельности (банкротстве)»

Срок подписания договора купли-продажи	**5 (пять) рабочих дней** после проведения аукциона

Условия оплаты предмета аукциона

Победитель аукциона либо претендент на покупку обязан оплатить предмет аукциона в соответствии с договором купли-продажи, но не позднее **10 (десять) дней** со дня проведения аукциона, если иной срок не установлен собранием (комитетом) кредиторов

Победитель аукциона либо претендент на покупку обязан возместить затраты на организацию и проведение аукциона, а также оплатить вознаграждение организатору аукциона в размере от 1 до 10 % от цены продажи предмета аукциона в течение 5 (пяти) дней со дня проведения аукциона. Подробная информация о проведении аукциона размещена на сайте www.cpo.by

Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов не менее чем за день до наступления даты проведения торгов без объяснения причин снятия

Контактные данные	**Тел.: +375 17-280-36-37; +375 44-704-92-06. E-mail: auction@cpo.by**

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ТОРГОВ
по предоставлению поверхностного водного объекта в аренду для рыбоводства

Торги будут проведены Добрушским районным исполнительным комитетом 20 января 2023 года в 10.00, по адресу: г. Добруш, ул. князя Ф.И. Паскевича, 9, кабинет 25. Форма торгов – конкурс.

Объект – пруд площадью 31,5 гектара, расположенный в 0,96 километра севернее поселка Уборок Добрушского района. Срок заключения договора аренды – 11 лет.

Сумма ежегодной арендной платы за поверхностный водный объект – 31,5 базовой величины

Условия конкурса:

1. Внесение задатка в размере суммы ежегодной арендной платы за предоставляемый в аренду поверхностный водный объект.

2. Предоставление предложений по эффективности использования водного объекта.

3. Предоставление плана мероприятий по использованию водного объекта для рыбоводства, включающего рыбоводство в рекреационных целях и предоставление льгот по вылову рыбы для населения сельсовета, разработанный на срок не менее пяти лет.

4. Для юридических лиц – создание новых рабочих мест.

5. Оборудование системы видеонаблюдения за водным объектом и прибрежной полосой.

6. Возмещение затрат на организацию и проведение конкурса.

К участию в конкурсе допускаются юридические и физические лица, в том числе индивидуальные предприниматели, подавшие в комиссию по организации и проведению торгов (далее – комиссия) документы, в сроки, установленные в извещении.

Прием документов для участия в конкурсе осуществляется с 8.30 до 17.00 в рабочие дни по 17 января 2023 г. включительно по адресу: г. Добруш, ул. князя Ф.И. Паскевича, 11, кабинет 15. Номер контактного телефона секретаря комиссии 8 (02333) 24129.

Победителем признается участник, предоставивший лучший план мероприятий по использованию поверхностного водного объекта, предложения по эффективности использования водного объекта с учетом всех перечисленных условий конкурса.

В случае если предложения двух и более участников полностью соответствуют условиям конкурса и являются аналогичными по существу, победителем признается участник, зарегистрированный и осуществляющий хозяйственную деятельность в Добрушском районе.

Для участия в конкурсе участниками вносится задаток в размере ежегодной арендной платы за предоставляемый в аренду поверхностный водный объект на счет Добрушского районного исполнительного комитета: р/с BY32AKBB36424000090693000000 в ОАО «АСБ «Беларусбанк», БИК AKBBBY2X, УНП 400006257, в срок до 17 января 2023 г.

Размер задатка для участия в конкурсе составляет – 31,5 базовой величины.

Для участия в конкурсе претенденты подают в комиссию заявление об участии. Заявления и документы, поступившие после 17.01.2023, не рассматриваются. Дата поступления заявления определяется датой его регистрации комиссией.

К заявлению прилагаются:

предложения в письменной форме о выполнении условий конкурса, которые являются окончательными и не могут уточняться в ходе торгов;

план мероприятий по использованию поверхностного водного объекта, который должен соответствовать требованиям, установленным п. 9 Положения о порядке предоставления поверхностных водных объектов в аренду для рыбоводства, утвержденным постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 25 апреля 2015 г. № 333, а также содержать мероприятия, предусмотренные условиями конкурса;

копии учредительных документов и свидетельства о государственной регистрации юридического лица;

копия свидетельства о государственной регистрации индивидуального предпринимателя;

паспорт гражданина или иной документ, удостоверяющий личность;

карта-схема поверхностного водного объекта с нанесенными границами и (или) копия плана местоположения поверхностного водного объекта;

копия платежного поручения, квитанции или иного документа, подтверждающего внесение задатка;

доверенность представителя участника торгов и копия документа, подтверждающего его личность, в случае, если заявление подписывается не участником торгов.

Документы, прилагаемые к заявлению, представляются в запечатанном конверте.

Участникам, не выигравшим торги, задаток возвращается в течение пяти рабочих дней со дня проведения торгов.

Участнику, выигравшему торги, сумма внесенного задатка учитывается в счет исполнения обязательств по договору, заключаемому по результатам торгов.

Участник, выигравший торги, возмещает организатору затраты на их организацию и проведение в течение пяти рабочих дней со дня проведения торгов.

Споры о порядке проведения конкурса разрешаются комиссией.

ЗАО «БелБанкротАукцион»,
организатор торгов по продаже имущества Общественного объединения «ПОЛЬСКА МАТЕЖ ШКОЛЬНА» (УНП 500446160), объявляет о проведении **27.12.2022 г.** в 09.00 публичных торгов в электронной форме.

Перечень имущества и информация об условиях торгов размещены на сайте электронной торговой площадки: **bankrottorg.by.**

ЛІТАРАТУРА ДЛЯ ДЗЯЦЕЙ:

ПРА НОВЫЯ ТЭМЫ І ФАРМАТЫ

«Звязда»: Мяняецца час, мяняюцца дзіцячыя кнігі... Калі ў нас з'явіліся вімельбухі, кнігі з адных малюнкаў, і сталі дужа папулярнымі, усе занепакоіліся, што ў юнага чытача візуальнае пачало надта пераважаць над вербальным... А як жа мастацкае слова? Спрачаліся пра беларускія коміксы — ці трэба тэрмінова запаўняць гэтую нішу? А памятаеце, як у 1990-х з'явіліся кнігі дзіцячага хорару, чорнага гумару? Тое, што распавядалася па начах у піянерскім лагеры, раптам легалізавалася і стала выдавацца кніжкамі. І мы зноў дыскутавалі, ці гэта правільна, як паўплывае на дзіцячую псіхіку. Якія новыя жанры, формы і тэмы з'явіліся ў дзіцячай літаратуры апошнім часам?

Алесь БАДАК: Змены відавочныя нават па афармленні кніг. Калі нашы кніжкі афармляюць маладыя мастакі, я часам задаю пытанне: ці дзецям гэта будзе зразумела? Таму што вельмі складана, сімвалічна... Але аказваецца, што многімі дзецьмі менавіта такая складанасць успрымаецца лепей, чым традыцыйны малюнак. Яны любяць фантазіраваць, дадумваць... Гэта, дарэчы, і тэкстаў датычыцца. Скажам, нон-фікшн сёння вельмі запатрабаваны жанр у дзіцячай літаратуры. Нават дашкольнікі любяць дзіцячыя энцыклапедыі, пазнавальную літаратуру. У нас «Дзіцячы атлас Беларусі» ўжо чацвёрты раз перавыдадзены.

Кацярына ХАДАСЕВІЧ-ЛІСАВАЯ: Сёлета адну з маіх кніг афармляла Юлія Давыдава, маладая мастачка, яшчэ студэнтка. Вельмі стыльныя, незвычайныя малюнкі... Прыемна, калі на прэзентацыі падыходзіць дзяўчынка і кажа: «Калі я толькі ўбачыла вокладку, я зразумела, што гэтую кніжку куплю». Даводзіцца і тэкстамі адпавядаць запатрабаванням сённяшніх дзяцей... Дзецям падабаюцца «жахліўчыкі». Мэта — не запалохаць, а навучыць свае жахі і фобіі пераадольваць. Мы на прэзентацыях абмяркоўваем, чаго яны баяцца. Тут мала што змянілася. Многія баяцца атрымаць дрэнную адзнаку. Адзін хлопчык сказаў, што вельмі баіцца, калі чакае бацькоў з бацькоўскага сходу. Сабак баяцца... Цемры... І чамусьці я не думала, што столькі дзяцей баяцца павукоў. Таму ў маім наступным «жахліўчыку» з'явіўся павук — каб мы маглі гэтую фобію пераадольваць разам.

Міхась ПАЗНЯКОЎ: Калі я працаваў у выдавецтве «Юнацтва», да нас траплялі казкі ў асноўным на фальклорным матэрыяле. А сёння аўтарская казка вельмі шырокай тэматыкі. І правільна. Аўтары паказваюць сучаснае жыццё. Не толькі развіваюць фантазію, але і даюць веды.

Кацярына ХАДАСЕВІЧ-ЛІСАВАЯ: Я ў кніжках імкнуся ўсімі магчымымі спосабамі зацікавіць дзіця. Дадаю квэст, нейкую гульню, інтэрактыў, напрыклад, магчымасць звязацца са мной праз «Інстаграм» і атрымаць электронную паштоўку... Раз дзеці сядзяць у сацсетках, няхай там будзе для іх большая карысць, хай там чытаюць кніжкі, гуляюць са мной...

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Кацярына ХАДАСЕВІЧ-ЛІСАВАЯ.

ПРА ПАЗНАВАЛЬНЫХ ГЕРОЯЎ

Міхась ПАЗНЯКОЎ: Прэзентацыі Кацярыны нагадваюць спектаклі, яна прыходзіць на іх са сваімі героямі...

Кацярына ХАДАСЕВІЧ-ЛІСАВАЯ: І на круглы стол, бачыце, з імі прыйшла! Я іх прыдумляю, а пасля замаўляю майстрам зрабіць. Вось Лісачка Красуня, вось — Вухуцік, вось Падабайка... Вельмі б хацелася, каб сёння ў беларускай літаратуры з'яўляліся і новыя сюжэты, і новыя літаратурныя героі. Каб дзеці іх любілі, каб ім хацелася цішотку прыдбаць з іх выявай. Чамусьці да нас прыходзяць толькі замежныя героі, якія і на заплечніках, і на пеналькіках, і на аловачках... У нас падобнага размаху ў папулярызацыі сваёй літаратуры, на жаль, няма. Але вельмі б хацелася.

Алесь БАДАК: Гэта не так проста, бо спачатку трэба прыдумаць такога героя, як Чабурашка ці Карлсан... Каб дзеці прынялі яго за свайго. Дарэчы, хіт продажаў у нашым выдавецтве — «Міколка-паравоз» Міхася Лынькова. Твор, напісаны ў 1930-х гадах... Здавалася б, тэма класавай барацьбы састарэла, што дзецям тут цікавага? У чым сакрэт папулярнасці Міколкі-паравоза?

Міхась ПАЗНЯКОЎ: У гэтай аповесці ўсё супала: адважны герой — равеснік юнага чытача, пераломны час, сама форма падачы матэрыялу, яскравая, з гумарам... У любым пакаленні гэты твор будзе прыцягваць.

«Звязда»: Сёння змены ў ментальнасці пакаленняў адбываюцца ўсё часцей. Пяць гадоў розніцы — і гэта ўжо іншыя дзеці... Маленькі чытач змяніўся, часам нават узнікае думка, ці можа дарослы пісьменнік цалкам зразумець інтарэсы дзіцяці, якое выхаванае на гаджэтах і масавай культуры?

Кацярына ХАДАСЕВІЧ-ЛІСАВАЯ: Так, дзеці мяняюцца. Таму, хоць традыцыйная казка нікуды не дзенецца, ёсць сэнс дадаваць у яе нешта сучаснае. Паколькі я працую ў школе, у мяне ёсць добрая магчымасць зразумець, што дзецям цікава. Напачатку я актыўна выкарыстоўвала «Інстаграм» для сувязі з чытачамі, зараз разумею, што трэба шукаць новыя платформы. Таму што «Інстаграм» — гэта для больш сталых, дзеці сядзяць у TikTok. Дык вось і думаю, ці мне яшчэ засвоіць TikTok, ці гэты TikTok будзе красці ў мяне час, які я магла б патраціць на напісанне твораў?

Міхась ПАЗНЯКОЎ: У мяне трынаццаць унукаў, і ўсе розныя. Самыя малодшыя ўжо не гуляюць у звыклыя нам гульні, ім дай камп'ютар. Вучаць мяне, як на ім працаваць. Для іх важна, каб кніга была таленавіта афармлена. Памятаю, зайшоў у краму «Светач» і чую, як маленькая дзяўчынка крычыць: «Мама, купі!» Аказалася — просіць маю кніжку «Побач з татам», на вокладцы якой — прыгожая дзяўчынка з букетам рамонкаў, а рамонкі як жывыя. Маці кажа: «Гэта на беларускай мове, ты чытаць не будзеш». Я не вытрымаў, падышоў: «Купіце, я вам аўтограф дам». Жанчына недаверліва зірнула, але кніжку ўзяла... А выдавецтва «Народная асвета» замовіла мне кніжную серыю «Свет вакол нас», у якой выйшла пятнаццаць кніг. Наклад разышоўся, але кнігі не былі афармлены малюнкамі. На ўсіх прэзентацыях дзеці гарталі гэтыя кніжачкі і шукалі ў іх малюнкі.

Алесь БАДАК.

Алена ЧАРНЯЎСКАЯ: Зараз у нас перад пленумам праходзіць апытанне па дзіцячай кнізе. Што здзівіла — пішуць дзеці, што ім не важна, як кніга афармлена, галоўнае, каб яна была цікавай. Калі цікава — яны будуць чытаць кнігу нават без малюнкаў. Так адказваюць школьнікі 4-5 класаў.

Кацярына ХАДАСЕВІЧ-ЛІСАВАЯ: Але ж гэта вашы чытачы, дзеці падрыхтаваныя?

Алена ЧАРНЯЎСКАЯ: Дзеці вельмі розныя, мы прапаноўвалі ўдзельнічаць у апытанні ўсім. У спецыялістаў свой погляд на дзіцячую літаратуру. Мы хацелі б, каб літары ў кнігах былі большыя, малюнкаў болей... А аказалася, што маленькаму чытачу галоўнае — цікавая гісторыя. Дзеці сёння іншыя, мы, бібліятэкары, гэта заўважылі па літаратуры, якую яны бяруць. Яшчэ нядаўна бралі кнігі пра бакуганаў па японскім анімэ, «жахліўчыкі»... Сёння шукаюць якасную кнігу. Каб малюнкі былі не з мультфільмаў. Любяць пра жывёл, напрыклад, кнігі брытанскай дзіцячай пісьменніцы Холі Веб. Прывабліваюць, што ў тых кнігах вельмі вялікія літары. І дзіця такое радаснае: «Я за дзень прачытаў!»

ПРА НАКЛАДЫ І НЕЗАПОЎНЕНЫЯ НІШЫ

Міхась ПАЗНЯКОЎ: Любяць дзеці ўсіх часоў чытаць фэнтэзі. Неяк у выдавецтве «Юнацтва» мы прыдумалі серыю «Бібліятэка прыгод і фантастыкі», і якім попытам яна карысталася! Наклады былі шматтысячныя, прычым кніг на беларускай мове.

Кацярына ХАДАСЕВІЧ-ЛІСАВАЯ: Зараз не ўяўляецца, што такое было магчыма.

Міхась ПАЗНЯКОЎ: Цяпер немагчыма, бо аўдыторыя іншая стала... Прыйшло столькі масавай літаратуры, кнігі дарагія... Адна з праблем — каб кніга для дзяцей была танная. Калі выходзіла кніга ў 120 тысяч асобнікаў, і цана была зусім даступная. А калі сёння наклад — 500–1300 асобнікаў, значыць, яна будзе дарагая, не зможа канкурыраваць з таннай

Алена ЧАРНЯЎСКАЯ.

кнігай, завезенай з-за мяжы. Выдавецтва не можа працаваць на склад. А бібліятэкі не замаўляюць масава, бо ў іх таксама сродкаў не хапае. Хоць у нас каля 2 400 дзяржаўных бібліятэк, калі б кожная замовіла кнігу — ужо які наклад! Мы яшчэ як рабілі... Калі замаўлялі кнігу на беларускай мове накладам 40—80 тысяч, рабілі падарунчыкі варыянт, напрыклад, 10 тысяч у палепшаным афармленні. А астатняе — у мяккай вокладцы, каб маглі людзі з невялікім заробкам набыць для дзяцей. Пра гэта трэба думаць...

Алесь БАДАК: У іншых краінах, той жа Расіі, у кошт кніжкі выдавецтва закладае працэнт на рэкламу. Але гэта спрацоўвае тады, калі гаворка пра масавае, шматтыражнае выданне. Чым меншы тыраж, тым большы сабекошт, і тут сто разоў падумаеш, перш чым дадаць яшчэ і працэнт на рэкламу. Затое беларускую кнігу вельмі шмат рэкламуюць нашы СМІ — як папяровыя, так і электронныя, прычым без ніякіх фінансавых умоў, за што, зразумела, вялікі ім дзякуй. Што датычыцца бібліятэк: так, сёння ў іх не такія магчымасці, як шмат дзесяцігоддзяў таму, але яны па-ранейшаму нашы самыя актыўныя і любімыя партнёры.

«Звязда»: Але ці ўсе тэматычныя нішы ў сучаснай дзіцячай літаратуры Беларусі запоўненыя?

Алесь БАДАК: Я складаў кніжку «Як многа гавораць назвы такія» пра беларускія гарады і вёскі. Пачаў збіраць вершы, у якіх згадваюцца канкрэтныя гарады і вёскі. І я не знайшоў ніводнага такога верша ў маладых паэтаў. Але гэтая кніжка вельмі патрэбная, мы ўжо другое выданне робім. У Міхаіла Паўлавіча вельмі карысны накірунак творчасці: хто сёння, акрамя яго, піша для дзяцей пра прафесіі? Ці вось Алесь Карлюкевіч прыдумаў героя — Шубуршуна. Мастацкі нон-фікшн, з дапамогай казачнага героя дзеці набываюць звесткі па геаграфіі, па гісторыі. Чым больш такіх кніг будзе, тым лепш.

Алена ЧАРНЯЎСКАЯ: На сённяшні дзень дзецям трэба не супергероі, яны шукаюць герояў, падобных да сябе. У дзяцей, выхаваных на інтэрнэце, вельмі шмат праблем: яны не ўмеюць сябраваць, не могуць зразумець, дзе добра, дзе дрэнна, якія павінны быць паводзіны ў той ці іншай сітуацыі... Параіцца з дарослымі саромеюцца, ім трэба нешта пачытаць. Са мной, калі працавала на выдачы кніг, дзеці дзялініліся даволі сур'ёзнымі сваімі праблемамі. І па бацькоў расказвалі, і па сяброўства, і пра каханне сваё... А чаму не з маці, не з настаўнікам? Не знаходзяць разумення. Вось і распавядаюць бібліятэкару. І кнігі пытаюцца па сваіх праблемах, пра эмоцыі, пачуцці, сяброўства, каханне... Карыстаюцца попытам зборнікі для пазакласнага чытання пачатковай школы, бо недастаткова асобных выданняў ці наогул няма кніг пэўных аўтараў. Калі кніга ёсць у спісе пазакласнага чытання, на яе чарга. Такія кнігі варта перавыдаваць.

Міхась ПАЗНЯКОЎ.

Міхась ПАЗНЯКОЎ: Самай распяховай заўсёды з'яўлялася беларуская літаратура для малодшага школьнага ўзросту. Не хапае літаратуры, каб зацікавіць самых маленькіх, ад 2 да 5 гадоў. Для падлеткаў добрай літаратуры заўсёды мала. Алесь Бадак напісаў аповесць «Адзіноці васьмікласніка хоча пазнаёміцца», няблага працуе ў гэтай нішы Сяргей Клімковіч, цікавыя кніжкі стварае Уладзімір Кулічэнка, пазнавальныя і мастацкія.

«Вельмі б хацелася, каб сёння ў беларускай літаратуры з'яўляліся і новыя сюжэты, і новыя літаратурныя героі. Каб дзеці іх любілі, каб ім хацелася цішотку прыдбаць з іх выявай. Чамусьці да нас прыходзяць толькі замежныя героі, якія і на заплечніках, і на пеналькіках, і на аловачках... У нас падобнага размаху ў папулярызацыі сваёй літаратуры, на жаль, няма. Але вельмі б хацелася».

Алесь БАДАК: Часта мы арыенціруемся не на тое, што важна для нацыянальнай літаратуры. У 1990-я да нас хлынулі кніжкі паводле дыснееўскіх мульцікаў. Але нават у Амерыцы ўсур'ёз пра гэтую камерцыйную літаратуру не гавораць. Там ёсць іншыя пісьменнікі, сучасныя класікі, такія як доктар Сьюз — некалькі пакаленняў амерыканскіх школьнікаў выраслі на яго кніжках, пазнавальных, філасофскіх. Напрыклад, пра тое, як на зямлі зніклі ўсе дрэвы, і адзінае зернейка, з якога можа вырасці дрэва, даверылі маленькаму хлопчыку.

Міхась ПАЗНЯКОЎ: Не хапае дзіцячай літаратуры, якая грунтуецца на нашай гісторыі, культуры, мастацтве. Нават для самых маленькіх трэба распавядаць пра гістарычных асоб, дзяржаўных дзеячаў Беларусі, пра мастакоў, кампазітараў, пра тых, хто праславіў Беларусь на ўвесь свет. Створана шмат, але ў асноўным для дарослага чытача. А трэба, каб ад дзіцячага садка дзеці ўсведамлялі, што нарадзіліся ў Беларусі, што ім ёсць чым ганарыцца. Я для выдавецтва «Народная асвета» падрыхтаваў кнігу пра Беларусь, назваў яе «Пра самае галоўнае», распавядаю пра нашу гісторыю ад узнікнення Полацкага княства да нашых дзён. Калі я быў у Турцыі з пісьменніцкай дэлегацыяй, мяне ўразіла, што там распрацавана дзяржаўная праграма чытання, вызначана 300 кніг, якія дзеці павінны прачытаць у

АД КАЗКІ ДА ГАДЖЭТА

«На сённяшні дзень дзецям трэба не супергероі, яны шукаюць герояў, падобных да сябе. У дзяцей, выхаваных на інтэрнэце, вельмі шмат праблем: яны не ўмеюць сябраваць, не могуць зразумець, дзе добра, дзе дрэнна, якія павінны быць паводзіны ў той ці іншай сітуацыі...»

малодшых класах. Мэта, як мне патлумачылі, — каб туркі раслі туркамі, а пасля ўжо станавіліся грамадзянамі свету.

ПРА ТОЕ, ЯК ЗААХВОЦІЦЬ ДА ЧЫТАННЯ

Кацярына ХАДАСЕВІЧ-ЛІСАВАЯ: За чатыры класы прачытаць трыста кніг? Малаверагодна.

«Звязда»: Мы ж з вамі гаворым пра тое, як увогуле прывучыць дзяцей гаджэтаў да чытання...

Алена ЧАРНЯЎСКАЯ: У нас ёсць клубы для маленькіх дзяцей «Гадуем чытача самі»... І вось што мы заўважылі: маленькія дзеці слухаюць на беларускай і рускай мове аднолькава ахвотна. Усё разумеюць. Галоўнае, каб кніжка была цікавай. А дарослыя ці баяцца асвойваць беларускую мову, ці лянуюцца. Зараз вельмі актуальныя гучныя чытанні. І вось мы чытаем на іх беларускія кніжкі. Для падлеткаў распрацавалі курс сустрэч з пісьменнікамі. Нядаўна да нас прыходзіў Сяргей Клімковіч. Хочацца, каб яго кнігі гучалі і па-беларуску, бо ён піша пра вясёлае жыццё школы, такіх не хапае.

Алесь БАДАК: Ведаеце, у кожнай краіне ёсць свае формы работы з чытачамі. Можна нешта перайняць. Напрыклад, я чуў, што ў нейкай краіне, калі дзіця падчас летніх канікул прачытае пяць кніжак, то пасля на ўроку настаўніца ўручае яму медаль. Што датычыцца нас, упэўнены: каб прыехаў сюды які замежны дзіцячы пісьменнік і даведаўся, колькі Міхась Паўлавіч і Кацярына выступаюць у школах, спытаўся б: «Вы мільянеры, так?» А яны проста падзвіжнікі... Але, разумееце, не ўсё ў літаратуры, тым больш у дзіцячай, вымяраецца грашыма. І вось такая беларуская форма работы з чытачамі — праз бібліятэкі, школы, дзіцячыя садкі — надзвычай важная, бо яе мэта не зарабіць, а дапамагчы юнаму чытачу стаць сапраўдным грамадзянінам сваёй краіны, любіць сваю зямлю, мову.

Алена ЧАРНЯЎСКАЯ: А для бібліятэкараў сустрэча з аўтарамі — вялікая дапамога. Маё дзіця, калі яму было шэсць гадоў, было са мной на сустрэчы ў бібліятэцы з Міхасём Пазняковым. Міхась Паўлавіч тады сказаў: «Што ж мы, беларусы, такія? Французы на французскай мове размаўляюць, немцы на нямецкай, а беларусы на беларускай не размаўляюць». І сын дзесяць гадоў пра гэтыя яго словы ўспамінае і ведае мову, добра чытае па-беларуску. Думаю, нашы чытачы разбяруцца з цягам часу, што такое — сапраўдная літаратура, а навамодныя Барбі ды поні — усё адно аднадзёнкі. У нас ёсць акцыя «Чытаем беларускія кнігі» да Дня беларускага пісьменства. Дзеці самі выбіраюць, якую кнігу чытаць, здымаюць ролікі, якія мы змяшчаем на YouTube-канале. Першы год удзельнічала 87 чалавек, сёлета, акрамя ўдзельнікаў з Беларусі, дасылалі работы з Расіі, Узбекістана, Казахстана. Дзеці чытаюць творы і беларускіх класікаў, і сучасных аўтараў.

Кацярына ХАДАСЕВІЧ-ЛІСАВАЯ: У Барысаўскай бібліятэцы ёсць праект «Казкі на канапе» на YouTube-канале. І хто лянуецца з бацькоў ці не мае часу пачытаць дзецям на ноч казку, выйсце — уключыць ролік.

Міхась ПАЗНЯКОЎ: Бібліятэкі шмат робяць, каб папулярызаваць чытанне. А мы кожны год праводзім конкурсы юных чытальнікаў паэзіі Беларусі. Зараз падвядзём вынікі ў Доме літаратара, дзесьці 21 снежня. Чытаюць студэнты, школьнікі, нават дашкольнікі. Першы этап праходзіць у школах, гімназіях, універсітэтах, каледжах. У пандэмію стала менш, а раней тысячы дзяцей бралі ўдзел. І мы абавязкова ўзнагароджваем пераможцаў, а ўладальнікаў Гран-пры залічваем у штат нашага тэатра паэзіі, нават пасведчанне выдаём.

Алесь БАДАК: Колькі гадоў я ў журы конкурсу «Жывая класіка» і павінен сказаць, што дзеці цудоўна размаўляюць па-беларуску, у іх выдатнае вымаўленне. Прычым бяруць вершы, якіх можа не быць у школьнай праграме. Дзеці разумнейшыя, чым мы думаем. Калі я надрукаваў у часопісе «Маладосць» аповесць «Адзінокі васьмікласнік жадае пазнаёміцца», я думаць не думаў, што яе будуць чытаць і разумець дзеці.

ПРА ХАЛТУРУ І ШЧЫРАСЦЬ

«Звязда»: У свой час крытык Варлен Бечык напісаў артыкул пра дзіцячую беларускую літаратуру пад назвай «Толькі без сю-сю». Рэзка прайшоўся па пісьменніках, якія лічаць, што дзеці — дурненькія, якім можна «скарміць» любую літаратурную халтуру... А насамрэч гэта самая патрабавальная чытацкая публіка, якую не падманеш.

Міхась ПАЗНЯКОЎ: Нехта з вядомых сказаў, што для дзяцей трэба пісаць, як для дарослых, але значна лепш... Сапраўды так. Калі працаваў у выдавецтве «Юнацтва», сябраваў з Іванам Пятровічам Шамякіным. Я яму кажу: «Іван Пятровіч, вы столькі раманаў, аповесцяў напісалі, а для дзяцей ніводнай кніжкі. Калі ласка, напішыце». Ён задумаўся...«Добра». А праз некалькі дзён звоніць: «Што ты мяне так пакараў? Марыя Філатаўна (гэта яго жонка) не паспявае ў сметніцу чарнавікі выносіць. Пачынаю і кідаю... Аказваецца, для дзяцей выдавецтва, а таксама вядомым аўтарам. Калі кніга трапляе ў бібліятэку, з ёй працуюць спецыялісты: знаёмяцца са зместам, на які ўзрост, для каго, пра што і г. д. Бібліятэкары рыхтуюць кніжныя выставы, праглядаю новых паступленняў, нават здымаюць буктрэйлеры. Усё для таго, каб кніга знайшла свайго чытача. Шмат залежыць ад сям'і. У нас ёсць «Дні сямейнага чытання». І ў апошнія гадоў сем мы заўважылі, што ў асноўным з дзецьмі прыходзяць таты. Займаюцца ў нас цэлымі днямі... І абавязкова нейкую кнігу на беларускай мове бяруць. Дзеці гадуюцца на нашых вачах, потым самі прыходзяць па кніжкі. Яшчэ раз нагадаю пра праблему — няма беларускай літаратуры для зусім маленькіх, ад нуля да шасці гадоў.

Міхась ПАЗНЯКОЎ: Думаю, такія кніжкі нават і выдаўцы не хочуць выдаваць, бо ведаюць, што іх купяць толькі дзіцячыя садкі. Звычайна пазначаюць у кнігах «Для малодшага і сярэдняга ўзросту», гэта адразу большая аўдыторыя. Адчуваецца, што ў нас няма нейкага цэнтра, структуры, якая б займалася праблемамі дзіцячай літаратуры, дзіцячага чытання, прапагандай, рэкламай, сувязямі з грамадскасцю. Каб былі абавязковыя планы па выпуску дзіцячай літаратуры. Калі я працаваў у «Юнацтве», для дзіцячых кніг на беларускай мове быў звычайны наклад у 40 тысяч. Самы вялікі наклад дзіцячай кніжкі на беларускай мове быў 200 тысяч, Якуб Колас, «Рак-вусач». І кніга разышлася. Сёння наклады ў дзесяць і больш разоў меншыя, ганарары ў дзесяць і больш разоў меншыя... А пісьменніка трэба заахвочваць.

Алесь БАДАК: Сёння кніжны рынак перанасычаны, і беларускай літаратуры прыходзіцца канкурыраваць з усім светам. У кніжнай краме вочы разбягаюцца... А чытачу галоўнае — каб быў цікавы змест, добрае афармленне і даступная цана.

ПРА ПАТРЫЯТЫЧНАЕ ВЫХАВАННЕ

«Звязда»: Але ж у выхаванні беларуса, патрыёта ніякая замежная кніжка беларускую не заменіць, якой бы выдатнай ні была. Не раскажа пра нашу гісторыю, пра наш народ... Беларуская кніжка павінна быць у кожнага дзіцяці.

Кацярына ХАДАСЕВІЧ-ЛІСАВАЯ: Таму пісьменнікі і выступаюць...

Алесь БАДАК: Гэта праблема не толькі наша. Паглядзеў, якія дзіцячыя кнігі ў Расіі прадаваліся лепей за першае паўгоддзе... На першым месцы — Роулінг, на другім — Веб... А трэці — Чукоўскі, але не сучасная руская літаратура. А з той сучаснай у топ трапіў «жахліўчык» пра каханне ў піянерскім лагеры.

Алена ЧАРНЯЎСКАЯ: А таму, што пра той «жахліўчык» столькі было рэкламы, чорнага піяру. Калі б пра «Міколку-паравоза» столькі даць рэкламы, гэтую кніжку раскупілі б ва ўсіх крамах.

Міхась ПАЗНЯКОЎ: Безумоўна, задача беларускай дзіцячай кнігі — каб яна ў першую чаргу гаварыла пра Беларусь. Пра нашу культуру. Паказвала Беларусь у свеце, вучыла паважаць сваё, роднае. Ганарыцца нашымі здабыткамі, якія ўзбагацілі сусветную гісторыю і культуру.

Кацярына ХАДАСЕВІЧ-ЛІСАВАЯ: Каб дзеці чыталі пра гэта і думалі, які ўнёсак яны самі змогуць зрабіць.

«Звязда»: І гэта не значыць, што патрыятычнае выхаванне павінна адбывацца пафасна, «у лоб»: тыя ж кнігі Кацярыны, заснаваныя на беларускай міфалогіі, вучаць дзяцей любіць сваю культуру, паказваюць, колькі таямніц на роднай зямлі.

Міхась ПАЗНЯКОЎ: На Беларусі, можа, усяго сотня пісьменнікаў, якія актыўна працуюць у дзіцячай літаратуры. Таму не хапае кніг пра розныя галіны гаспадаркі, пра гераяў нашага часу, пра нашы сімвалы, дзяржаўнасць... Каб былі для дзяцей уводзіны ў дарослае жыццё. Выйсце — тэматычныя зборнікі розных аўтараў, пераклады.

Алена ЧАРНЯЎСКАЯ: У школе ёсць тэма — «Герой мірнага часу». А кніг для дзяцей па гэтай тэме не хапае. Калі бібліятэка №10 дамовілася, што ў суседняй школе адбудзецца сустрэча з касманаўтам Алегам Навіцкім, там проста шчаслівыя былі. А такія сустрэчы павінны адбывацца ўвесь час, дзеці павінны ведаць сучасных герояў, як Навіцкі. Мы ўдзячныя Саюзу пісьменнікаў Беларусі, што нас падтрымліваюць. У бібліятэцы № 2 працуе «Кабінет пісьменніка», у дзіцячых бібліятэках № 15 і № 16 працуюць літаратурныя студыі пад кіраўніцтвам Іны Фраловай. Падчас пленуму ў бібліятэках пройдуць сустрэчы з літаратарамі з усёй Беларусі.

«Звязда»: Ці застанецца дзіцячая кніжка ў звыклай для нас форме?

Алена ЧАРНЯЎСКАЯ: Кніжка застанецца кніжкай... Няхай яна і з дапоўненай рэальнасцю. Калі гэта кніжка пра Брэсцкую крэпасць, і ты можаш прайсці па спасылцы на віртуальную экскурсію, гэта толькі плюс.

Міхась ПАЗНЯКОЎ: Папяровая кніга для дзяцей абавязкова захаваецца. Якая асалода, калі бярэш яе ў рукі, адчуваеш яе пах, бачыш афармленне. Яна сама па сабе адметнасць.

Кацярына ХАДАСЕВІЧ-ЛІСАВАЯ: Сёння ў кнігі вельмі шмат канкурэнтаў, і, вядома, галоўны — гэта гаджэт. Я нават паспрабавала кнігу-гаджэт стварыць «Знаёмцеся, Падабайка». Падабайка — сусветна вядомы «лайк». Ён вельмі захацеў у рэальнае жыццё. Дзеці хочуць у віртуальнае, а Падабайка ім расказвае, які цудоўны рэальны свет: вада мокрая, цукеркі салодкія, коціка пагладзіш — ён мяккенькі... А ў віртуальным свеце гэтага няма. Не змагла абысціся без таго, каб не расказаць дзецям, якая небяспека ёсць у інтэрнэце. Дзеці павінны жыць у рэальным свеце, і пальчыкам па малюнку павадзіць, і пагартаць... Тое, што ў дзяцінстве закладаецца праз чытанне, застаецца назаўсёды.

Круглы стол правяла Людміла РУБЛЕЎСКАЯ. Фота Яўгена ПЯСЕЦКАГА.

ОАО «Гомельоблреклама» филиал «Эксперт-Услуга» (организатор аукциона) по поручению коммунального дочернего унитарного предприятия «Кинотехпром» (продавец) в лице председателя ликвидационной комиссии Саковича В.П. извещает о проведении 28 декабря 2022 года открытого повторного аукциона со снижением цены на 70 % по продаже имущества в 11.00 в городе Гомеле по улице Гагарина, 20

№ лота	Наименование предметов торгов	Начальная цена продажи имущества, с учетом НДС (20 %), бел. руб.	Сумма задатка, с учетом НДС (20 %), бел. руб.
Условие продажи: **по лотам №№ 1, 2, 3, 5:** затраты по переоформлению документов на переход права собственности возлагаются на Покупателя. **По лоту № 4:** действия по снятию с регистрационного учета транспортного средства, а также в случае необходимости получения регистрационных документов (при их отсутствии у Продавца) производятся Покупателем за его счет и его силами, на основании доверенности, выданной Продавцом. Переоформление документов на автотехнику и механизмы производится за счет Покупателя			
ПОЛНЫЙ и ПОДРОБНЫЙ ПЕРЕЧЕНЬ ИМУЩЕСТВА (ЛОТЫ №№ 1–105 (автозапчасти) размещен на официальном сайте Организатора торгов – www.expert-usluga.by, раздел «Аукционы»			
1	**Капитальное строение с инв. № 350/С-81185** общей площадью **3 264,4** кв. м, назначение – здание административно-хозяйственное, наименование – **здание административно-хозяйственное. Адрес:** Гомельская обл., г. Гомель, ул. Федюнинского, 10. **Капитальное строение с инв. № 350/С-167549** общей площадью **7,7** кв. м, назначение – здание административно-хозяйственное, наименование – **здание административно-хозяйственное (проходная). Адрес:** Гомельская обл., г. Гомель, ул. Федюнинского, 10/2. **Информация о земельном участке:** кадастровый номер **340100000002006414,** общей площадью **0,2036 га (право постоянного пользования). Адрес:** Гомельская обл., г. Гомель, ул. Федюнинского, 10. **ПОДРОБНЫЙ ПЕРЕЧЕНЬ ИМУЩЕСТВА (ЛОТ № 1) размещен на сайте Организатора торгов www.expert-usluga.by, раздел «Аукционы»**	575 750,16	**57 575,02**
2	**Капитальное строение с инв. № 350/С-169247** общей площадью **248,3** кв. м, назначение – здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ, наименование – **здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ. Адрес:** Гомельская обл., г. Гомель, ул. Федюнинского, 10/3. **Информация о земельном участке:** кадастровый номер **340100000002006415,** общей площадью **0,0395 га (право постоянного пользования). Адрес:** Гомельская обл., г. Гомель, ул. Федюнинского, 10/3. Сооружение – часть дворового покрытия, инв. № 01361031 (площадью 121,0 кв. м)	23 310,96	**2 331,10**
4	Автомобиль GAZ-3110, рег. № 2880 ЕМ-3, 2000 г. в., тип – легковой седан, МКПП, тип двигателя – бензиновый, пробег – 265 039 км, состояние – неудовлетворительное	288,00	**28,80**
5	Сооружение – часть дворового покрытия, инв. № 01361031 (площадью 409,0 кв. м)	18 560,36	**1 856,04**

Продавец: коммунальное дочернее унитарное предприятие «Кинотехпром», 246007, г. Гомель, ул. Федюнинского, д. 10.

Порядок ознакомления с имуществом осуществляется по контактному тел.: **8 (029) 647-81-95, Сакович Вадим Павлович.**

Шаг аукционных торгов – 5 (пять)% от начальной цены предмета аукциона и не изменяется в течение всего аукциона.

Для участия в аукционе необходимо:

1. Оплатить задаток на расчетный счет **Организатора торгов (ОАО «Гомельоблреклама» филиал «Эксперт-Услуга»):** р/с BY52 BLBB 3012 0400 0712 0400 1001, БИК BLBBBY2X, дирекция ОАО «Белинвестбанк» по Гомельской области, УНП 400071204, назначение платежа – задаток за участие в аукционных торгах по лоту № **(задаток для участия в аукционе перечисляется до подачи заявления).**

2. Подать заявление организатору аукциона по установленной форме с приложением необходимых документов можно **с 15 декабря 2022 г.** по адресу: г. Гомель, ул. Гагарина, 20, 2-й этаж, каб. «Эксперт-Услуга» в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 16.00.

Прием заявлений для участия в аукционе заканчивается 26 декабря 2022 г. в 16.00 включительно. Заявления, поступившие после установленного срока, не принимаются. Организатор аукциона вправе отказаться от проведения аукциона в любое время, но не позднее чем за три дня до его проведения. **В случае если аукцион признан несостоявшимся в силу того**, что заявление на участие в нем подано только единственным участником, объект аукциона продается этому участнику при его согласии по начальной цене, увеличенной на **5 (пять) %**. Участник торгов имеет право до начала торгов письменно отозвать свое заявление на участие. Неявка участника торгов на торги признается отказом от участия в торгах. В этих случаях сумма внесенного им задатка возвращается **Организатором** в течение **5 (пяти) рабочих дней** со дня проведения торгов. Победителями торгов будут признаны участники, предложившие более высокую цену. Лица, являющиеся победителями торгов, обязаны: подписать протокол о результатах аукциона; произвести оплату услуг (вознаграждение) по организации и проведению торгов в течение **5 (пяти) рабочих дней** с момента подписания протокола; заключить договор купли-продажи в течение **10 (десяти) рабочих дней** от даты подписания протокола о результатах аукциона; оплатить приобретаемое имущество согласно договору купли-продажи в течение **15 (пятнадцати) рабочих дней** с момента подписания договора купли-продажи. Задатки, уплаченные участниками аукциона, ставшими победителями, будут учтены в счет исполнения обязательств по договору купли-продажи. Проводится аукцион в соответствии с Положением «О порядке продажи имущества ликвидируемого юридического лица с публичных торгов», утвержденным постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 08.01.2013 № 16 (в ред. постановления Совмина от 12.07.2013 № 607).

Ранее опубликованное извещение о торгах размещено в газете «Звязда» от 10.06.2022 г. № 112 (29734), от 09.06.2022 г. № 111 (29733).

Порядок оформления участия в аукционе, в том числе документации, необходимой для регистрации участника торгов, порядок проведения аукциона размещены на официальном сайте Организатора торгов – www.expert-usluga.by, раздел «Аукционы», на сайте www.gomel-region.by.

Дополнительная информация по контактным телефонам Организатора аукциона: 8 (0232) 23-23-54 (тел./факс), 23-23-56, 8 (029) 651-22-19, 8 (044) 599-18-16.

ИЗВЕЩЕНИЕ о проведении 26 декабря 2022 года повторных торгов с условиями по продаже имущества, принадлежащего ОАО «Белстройматериалы»

Предмет торгов
Изолированное помещение с инв. № в ЕГРНИ 500/D-7114724 общей площадью 257,5 кв. м (наименование: помещение неустановленного назначения; назначение: помещение неустановленного назначения)
Местонахождение: г. Минск, ул. Бабушкина, 48-1
Начальная цена: 33 048,00 бел. руб. с учетом НДС
Сумма задатка: 3 300,00 бел. руб.

Продавец имущества: ОАО «Белстройматериалы», пр-т Партизанский, 99а, 220021, г. Минск, тел. (017) 342-71-92.

Организатор торгов: государственное предприятие «МГЦН», ул. К. Маркса, 39, к. 10, 220030, г. Минск, тел. (017) 363-25-62.

Условие торгов: победитель торгов (покупатель) оплачивает вознаграждение за организацию и проведение торгов, включающее затраты на организацию и проведение результативного аукциона, в размере 1 процента от цены продажи предмета торгов, указанной в протоколе о результатах торгов, в течение 3 рабочих дней со дня проведения торгов.

Торги проводятся в соответствии со ст.ст. 417, 418 Гражданского кодекса Республики Беларусь и порядком проведения аукциона, утвержденным организатором торгов.

К участию в торгах допускаются юридические и физические лица, внесшие задаток и заключившие соглашение с организатором торгов о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона по соответствующему предмету торгов, а также представившие организатору торгов следующие документы:

заявление на участие в аукционе (по форме, установленной организатором торгов); заявление об ознакомлении с документами, продаваемым имуществом, порядком проведения аукциона (по форме, установленной организатором торгов); копию свидетельства о регистрации (для юридических лиц и индивидуальных предпринимателей); копию устава (для юридических лиц); копию платежного документа о внесении задатка; документы, подтверждающие полномочия представителя юридического (физического) лица, а также при необходимости иные документы в соответствии с порядком проведения аукциона.

Задаток перечисляется в срок, установленный для приема документов на участие в аукционе, на расчетный счет государственного предприятия «МГЦН» № BY15 BLBB 3012 0190 3985 8300 1001 в ОАО «Белинвестбанк», центр банковских услуг № 527, г. Минск, БИК BLBBBY2X, УНП получателя – 190398583, код платежа – 40901.

Торги проходят в форме открытого аукциона с условиями на повышение начальной цены. Торги проводит аукционист, определенный организатором торгов. В процессе торгов начальная цена повышается аукционистом до тех пор, пока только один участник согласится приобрести предмет торгов. Данный участник объявляется победителем торгов, а наивысшая цена (цена продажи) фиксируется в протоколе о результатах торгов и включает НДС. В ходе торгов участники могут предлагать свою цену за продаваемое имущество в соответствии с порядком проведения аукциона.

В случае если торги признаны несостоявшимися в силу того, что заявление на участие в них подано только одним участником или для участия в них явился только один участник, предмет торгов продается этому участнику (покупателю) при его согласии по начальной цене, увеличенной на пять процентов.

Договор купли-продажи между продавцом и победителем торгов (покупателем) заключается после предъявления копии платежных документов о перечислении суммы вознаграждения за организацию и проведение торгов и подписывается в течение 5 рабочих дней со дня проведения торгов.

Оплата стоимости приобретенного имущества с учетом НДС осуществляется победителем торгов (покупателем) в порядке, предусмотренном в договоре купли-продажи. По согласованию с продавцом возможна рассрочка платежа на срок до 12 месяцев после заключения договора купли-продажи.

Торги проводятся **26 декабря 2022 года** в 16.00 по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 7 (зал аукционов).

Прием документов, а также консультации по вопросам участия в торгах осуществляются **с 15.12.2022 по 23.12.2022** включительно в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 (по пятницам – до 16.45) по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 6.

По вопросу осмотра объекта следует обращаться по телефонам: (017) 236-83-03, (029) 611-03-28.

Телефоны для справок:

(017) 365-48-36 (государственное предприятие «МГЦН»); (017) 240-35-94, (029) 685-19-65 (ОАО «Белстройматериалы»).

Ликвидационная комиссия РУПП «Гроднотекстиль» ОБЪЯВЛЯЕТ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА ПО ПРОДАЖЕ ИМУЩЕСТВА

Наименование	Кол-во (штук)	Цена аукциона с НДС	Сумма задатка (10 %)
Вентилятор центробежный В-4-75	5	576	57,60
Вентилятор В-06-300	2	47,52	4,75
Камера орошения КТЦ-2-63	1	684,00	68,40
Камера орошения КТУ-2-40	4	1872,00	187,20
Камера орошения КТУ-2-17,5	2	504,00	50,40
Итого		**3683,52**	**368,35**

Имущество находится по адресу: 230015, г. Гродно, ул. Горького, 121.

Торги состоятся 26 декабря 2022 года в 10.00 адресу: г. Гродно, ул. Горького, 121.

Для участия в аукционе в указанный в извещении срок подается заявление на участие в аукционе со следующими документами:

- копия платежного поручения о внесении на счет РУПП «Гроднотекстиль» № BY32BLBB30120500048503001001 БИК BLBBBY2X в ОАО «Белинвестбанк» г. Гродно, УНП 500048503, суммы задатка;

- копия документа, подтверждающего государственную регистрацию юридического лица (индивидуального предпринимателя).

Документы должны быть представлены до 15.00 23 декабря 2022 года.

Условия проведения аукциона – возмещение победителем аукциона (лицом, приравненным к победителю аукциона) затрат продавца по оценке и объявлению в газете. Условия оплаты по договоренности сторон. Срок заключения договора купли-продажи – не позднее 20 рабочих дней с момента подписания протокола аукциона. Также покупатель производит демонтаж оборудования.

В процессе торгов начальная цена повышается в соответствии с шагом аукциона до тех пор, пока только один участник согласится приобрести предмет торгов. Данный участник объявляется победителем торгов. Если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только одним лицом, предмет аукциона продается этому лицу при его согласии по начальной цене, увеличенной на 5 процентов.

Телефон для справок 80298875279.

ПРОЕКТНАЯ ДЕКЛАРАЦИЯ

ОБЪЕКТА ДОЛЕВОГО СТРОИТЕЛЬСТВА НА КОММЕРЧЕСКОЙ ОСНОВЕ

(без мер государственной поддержки и без ограничения прибыли застройщика) «Группа одноквартирных, блокированных жилых домов в микрорайоне «Барановичи-9» в г. Гродно». 1-я очередь строительства

Застройщик: открытое акционерное общество «Полесьежилстрой», зарегистрировано в Едином государственном регистре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей 31 мая 2001 года № 200050191.

Местонахождение: юр. адрес: 224001, г. Брест, ул. Кижеватова, 60, почт. адрес: 224025, г. Брест, ул. Белорусская, 51, тел. 57-11-57.

Режим работы: понедельник – пятница с 08.00 до 17.00.

В течение последних трех лет застройщиком построены следующие объекты:

➤ 10-этажный 148-квартирный жилой дом по улице Гоголя, 87 А в г. Бресте.

Сроки строительства: 29.01.2018–12.04.2019 г.

➤ 18-этажный 102-квартирный жилой дом по улице Гоголя, 94 в г. Бресте. Сроки строительства: 28.10.2020–30.06.2022 г.

➤ 9-этажный 90-квартирный жилой дом по улице Гоголя, 92 в г. Бресте. Сроки строительства: 04.06.2021–14.10.2022 г.

Информация об объекте строительства: «Группа одноквартирных, блокированных жилых домов в микрорайоне «Барановичи-9» в г. Гродно». 1-я очередь строительства.

Строительство осуществляется согласно Указу Президента Республики Беларусь от 10.12.2018 № 473 «О долевом строительстве».

Характеристика объекта: 8 блокированных двухквартирных жилых домов (поз. 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57 по генплану); благоустройство территории; озеленение территории. Индивидуальный проект разработан управлением проектных работ ОАО «Полесьежилстрой».

Восемь жилых домов – одноэтажные, двухквартирные, без подвала, с холодным чердаком, со скатной кровлей. Высота помещений первого этажа – 2,7 м (до низа перекрытия). Окна из ПВХ с остеклением двухкамерным стеклопакетом. Количество секций жилого дома – 2, количество квартир – 2, количество этажей – 1.

Наружные стены из блоков ячеистого бетона с последующим утеплением по методу легкой штукатурной системы, декоративно-защитная штукатурка. Внутренние стены – из блоков ячеистого бетона, из кирпича силикатного. Перегородки в помещениях с влажным режимом из кирпича силикатного, остальные перегородки – из блоков ячеистого бетона. Чердачное перекрытие – сборные железобетонные многопустотные плиты. Перемычки – сборные железобетонные. Крыша – стропильная, скатная с «холодным чердаком». Крыльца монолитные железобетонные с покрытием бетонной плиткой.

Блокированный жилой дом запроектирован без внутренней отделки квартир (потолки в квартирах – без отделки, стены – улучшенная штукатурка, полы – цементно-песчаная стяжка).

Система отопления запроектирована двухтрубная горизонтальная тупиковая с разводкой от котла на два ответвления по дому, с трубопроводами из полимерных материалов. Нагревательные приборы – стальные панельные радиаторы.

Вентиляция – вытяжная с естественным побуждением.

Водоснабжение – от существующей сети водопровода. Горячее водоснабжение от двухконтурного газового котла.

Канализация – осуществляется самотеком в наружную сеть хозяйственно-бытовой канализации.

Газоснабжение – газопроводы-вводы среднего давления с разводкой газопровода низкого давления в квартиры.

Электроснабжение – степень обеспеченности надежности 3-й категории.

Телефонизация – по технологии xPON.

Пожарная сигнализация и оповещение о пожаре – жилые комнаты квартир оборудуются автономными дымовыми пожарными извещателями.

Общие технико-экономические показатели объекта:

всего жилых домов – 8.

Общая площадь блокированных жилых домов, м² – 1456,8, в том числе:

жилой до поз. 50 по генплану, м² – 182,1

жилой до поз. 51 по генплану, м² – 182,1

жилой до поз. 52 по генплану, м² – 182,1

жилой до поз. 53 по генплану, м² – 182,1

жилой до поз. 54 по генплану, м² – 182,1

жилой до поз. 55 по генплану, м² – 182,1

жилой до поз. 56 по генплану, м² – 182,1

жилой до поз. 57 по генплану, м² – 182,1.

Всего квартир – 6, в том числе:

жилой до поз. 50 по генплану, квартир – 2

жилой до поз. 51 по генплану, квартир – 2

жилой до поз. 52 по генплану, квартир – 2

жилой до поз. 53 по генплану, квартир – 2

жилой до поз. 54 по генплану, квартир – 2

жилой до поз. 55 по генплану, квартир – 2

жилой до поз. 56 по генплану, квартир – 2

жилой до поз. 57 по генплану, квартир – 2.

Общая площадь одной квартиры, м² – 91,05.

Сведения об объектах долевого строительства, предлагаемых для заключения договоров:

для заключения договоров предлагаются 16 квартир общей площадью 91,05 м² каждая.

Начало строительства – 01.12.2022 года, срок ввода объекта в эксплуатацию – 30 декабря 2023 года с учетом приостановок.

Стоимость строительства 1 квадратного метра общей площади строительства жилых помещений в блокированном жилом доме для граждан, не состоящих на учете нуждающихся в улучшении жилищных условий, включая индивидуальных предпринимателей и юридических лиц, на коммерческой основе (без использования государственной поддержки и ограничения прибыли застройщика) составляет: 2295,00 рублей и является фиксированной на весь период строительства. Стоимость строительства сформирована без учета выполнения работ по чистовой внутренней отделке квартир.

Первоначальный платеж – 30 % стоимости по договору создания объекта долевого строительства.

Строительство жилого дома осуществляется при наличии у застройщика следующих документов:

• свидетельства (удостоверения) о государственной регистрации земельного участка и возникновения права на него от 16.09.2019 № 400/1661-9849, площадью – 6,9580 га;

• проектно-сметной документации, прошедшей в установленном порядке государственную экспертизу (положительное заключение ДРУП «Госстройэкспертиза по Гродненской области» № 1078-50/22 от 28.10.2022 – в дополнение к заключениям государственной экспертизы ДРУП «Госстройэкспертиза по Гродненской области» от 28.01.2022 № 1291-50/21 и от 05.08.2022 № 649-50/22 по объекту «Группа одноквартирных, блокированных жилых домов в микрорайоне «Барановичи-9» в г. Гродно».

Генподрядчик: ОАО «Полесьежилстрой».

После ввода объекта в эксплуатацию квартиры передаются в собственность дольщиков.

Заявления на заключение договоров создания объектов долевого строительства принимаются с 12.12.2022 года в рабочие дни с 8.00 до 18.00, суббота – с 9.00 до 15.00 по адресу: г. Брест, ул. Гоголя, 89, помещение 107.

Для подачи заявления гражданам при себе необходимо иметь:

- документ, удостоверяющий личность (паспорт, вид на жительство).

Более подробно с объектом долевого строительства можно ознакомиться в офисе продаж ОАО «Полесьежилстрой» (г. Брест, ул. Гоголя, 89, помещение 107) или по телефонам: 8-0162-57-11-57, +375 33 30-30-600.

Указанное в настоящей проектной декларации предложение считать действительным до опубликования новой проектной декларации на данный объект.

Извещение о проведении **24 января 2023 года** торгов № **1-РН** на право размещения средств наружной рекламы на государственном недвижимом имуществе в г. Минске

№ предмета торгов	№ места	Место нахождения государственного недвижимого имущества (согласно схеме)	Размер рекламного поля, м	Площадь рекламного поля, кв. м	Вид рекламоносителя	Начальная цена, руб.
1	1	Часть подземного пешеходного перехода (г. Минск, площадь Я. Коласа)	2,50x1,25	3,125	лайтпостер	100,00
2	2	Часть подземного пешеходного перехода (г. Минск, площадь Я. Коласа)	1,20x1,25	1,50	лайтпостер	48,00
3	3	Часть подземного пешеходного перехода (г. Минск, площадь Я. Коласа)	1,20x1,25	1,50	лайтпостер	48,00
4	4	Часть подземного пешеходного перехода (г. Минск, площадь Я. Коласа)	1,20x1,25	1,50	лайтпостер	48,00
5	5	Часть подземного пешеходного перехода (г. Минск, площадь Я. Коласа)	2,50x1,25	3,125	лайтпостер	100,00
6	6	Часть подземного пешеходного перехода (г. Минск, площадь Я. Коласа)	2,50x1,25	3,125	лайтпостер	100,00
7	7	Часть подземного пешеходного перехода (г. Минск, площадь Я. Коласа)	2,50x1,25	3,125	лайтпостер	100,00
8	8	Часть подземного пешеходного перехода (г. Минск, площадь Я. Коласа)	2,50x1,25	3,125	лайтпостер	100,00
9	9	Часть подземного пешеходного перехода (г. Минск, площадь Я. Коласа)	2,50x1,25	3,125	лайтпостер	100,00
10	10	Часть подземного пешеходного перехода (г. Минск, площадь Я. Коласа)	2,50x1,25	3,125	лайтпостер	100,00
11	11	Часть подземного пешеходного перехода (г. Минск, площадь Я. Коласа)	2,50x1,25	3,125	лайтпостер	100,00
12	12	Часть подземного пешеходного перехода (г. Минск, площадь Я. Коласа)	2,50x1,25	3,125	лайтпостер	100,00
13	13	Часть подземного пешеходного перехода (г. Минск, площадь Я. Коласа)	2,50x1,25	3,125	лайтпостер	100,00
14	14	Часть подземного пешеходного перехода (г. Минск, площадь Я. Коласа)	2,50x1,25	3,125	лайтпостер	100,00
15	15	Часть подземного пешеходного перехода (г. Минск, площадь Я. Коласа)	2,50x1,25	3,125	лайтпостер	100,00
16	16	Часть подземного пешеходного перехода (г. Минск, площадь Я. Коласа)	2,50x1,25	3,125	лайтпостер	100,00
17	17	Часть подземного пешеходного перехода (г. Минск, площадь Я. Коласа)	2,50x1,25	3,125	лайтпостер	100,00
18	18	Часть подземного пешеходного перехода (г. Минск, площадь Я. Коласа)	2,50x1,25	3,125	лайтпостер	100,00
19	19	Часть подземного пешеходного перехода (г. Минск, площадь Я. Коласа)	2,50x1,25	3,125	лайтпостер	100,00
20	20	Часть подземного пешеходного перехода (г. Минск, площадь Я. Коласа)	2,50x1,25	3,125	лайтпостер	100,00
21	21	Часть подземного пешеходного перехода (г. Минск, площадь Я. Коласа)	2,50x1,25	3,125	лайтпостер	100,00
22	22	Часть подземного пешеходного перехода (г. Минск, площадь Я. Коласа)	2,50x1,25	3,125	лайтпостер	100,00
23	23	Часть подземного пешеходного перехода (г. Минск, площадь Я. Коласа)	2,50x1,25	3,125	лайтпостер	100,00
24	24	Часть подземного пешеходного перехода (г. Минск, площадь Я. Коласа)	2,50x1,25	3,125	лайтпостер	100,00
25	25	Часть подземного пешеходного перехода (г. Минск, площадь Я. Коласа)	2,50x1,25	3,125	лайтпостер	100,00
26	26	Часть подземного пешеходного перехода (г. Минск, площадь Я. Коласа)	2,50x1,25	3,125	лайтпостер	100,00
27	27	Часть подземного пешеходного перехода (г. Минск, площадь Я. Коласа)	2,50x1,25	3,125	лайтпостер	100,00
28	28	Часть подземного пешеходного перехода (г. Минск, площадь Я. Коласа)	2,50x1,25	3,125	лайтпостер	100,00
29	29	Часть подземного пешеходного перехода (г. Минск, площадь Я. Коласа)	2,50x1,25	3,125	лайтпостер	100,00
30	30	Часть подземного пешеходного перехода (г. Минск, площадь Я. Коласа)	2,50x1,25	3,125	лайтпостер	100,00
31	31	Часть подземного пешеходного перехода (г. Минск, площадь Я. Коласа)	2,50x1,25	3,125	лайтпостер	100,00
32	32	Часть подземного пешеходного перехода (г. Минск, площадь Я. Коласа)	2,50x1,25	3,125	лайтпостер	100,00
33	33	Часть подземного пешеходного перехода (г. Минск, площадь Я. Коласа)	2,50x1,25	3,125	лайтпостер	100,00
34	34	Часть подземного пешеходного перехода (г. Минск, площадь Я. Коласа)	2,50x1,25	3,125	лайтпостер	100,00
35	35	Часть подземного пешеходного перехода (г. Минск, площадь Я. Коласа)	2,50x1,25	3,125	лайтпостер	100,00
36	36	Часть подземного пешеходного перехода (г. Минск, площадь Я. Коласа)	2,50x1,25	3,125	лайтпостер	100,00
37	37	Часть подземного пешеходного перехода (г. Минск, площадь Я. Коласа)	2,50x1,25	3,125	лайтпостер	100,00
38	38	Часть подземного пешеходного перехода (г. Минск, площадь Я. Коласа)	2,50x1,25	3,125	лайтпостер	100,00
39	39	Часть подземного пешеходного перехода (г. Минск, площадь Я. Коласа)	2,50x1,25	3,125	лайтпостер	100,00
40	40	Часть подземного пешеходного перехода (г. Минск, площадь Я. Коласа)	2,50x1,25	3,125	лайтпостер	100,00
41	41	Часть подземного пешеходного перехода (г. Минск, площадь Я. Коласа)	1,20x1,25	1,50	лайтпостер	48,00
42	42	Часть подземного пешеходного перехода (г. Минск, площадь Я. Коласа)	1,20x1,25	1,50	лайтпостер	48,00
43	43	Часть подземного пешеходного перехода (г. Минск, площадь Я. Коласа)	1,20x1,25	1,50	лайтпостер	48,00
44	44	Часть подземного пешеходного перехода (г. Минск, площадь Я. Коласа)	2,50x1,25	3,125	лайтпостер	100,00
45	45	Часть подземного пешеходного перехода (г. Минск, площадь Я. Коласа)	1,20x1,25	1,50	лайтпостер	48,00
46	46	Часть подземного пешеходного перехода (г. Минск, площадь Я. Коласа)	1,20x1,25	1,50	лайтпостер	48,00
47	47	Часть подземного пешеходного перехода (г. Минск, площадь Я. Коласа)	1,20x1,25	1,50	лайтпостер	48,00
48	48	Часть подземного пешеходного перехода (г. Минск, площадь Я. Коласа)	1,20x1,25	1,50	лайтпостер	48,00

Начальная цена предмета торгов подлежит перерасчету в случае изменения размера базовой величины в 2023 году. Срок, на который заключается договор на размещение (распространение) наружной рекламы, составляет 5 лет.

Размер платы за оформление паспорта средства наружной рекламы составляет – 535,00 бел. руб.

Необходимые условия:

- для подключения тонких световых панелей «лайтпостер» необходимо предоставить в адрес государственного предприятия «Горавтомост» проектную документацию для получения технических условий, актов разграничений и подписания договоров на снабжение электрической энергией;
- монтаж рекламных конструкций должен осуществляться без нарушения целостности покрытия стен

Форма проведения торгов – аукцион.

Организатор торгов – коммунальное унитарное предприятие «Минский городской центр недвижимости», г. Минск, ул. К. Маркса, 39, к. 10, тел. 8 (017) 365-48-36.

Торги проводятся в соответствии с Положением «О порядке проведения торгов на право размещения средств рекламы на недвижимом имуществе», утвержденным постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 07.07.2021 № 395 «О мерах по реализации Закона Республики Беларусь «Об изменении законов по вопросам рекламы».

Аукционные торги проводятся **24 января 2023 г. в 15.00** по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, зал аукционов.

Документы на участие в аукционных торгах принимаются **с 19.12.2022 по 18.01.2023** включительно с 9.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 (по пятницам – до 16.30) по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 6.

Документы, поданные по истечении указанного срока, не рассматриваются. Ответственность за достоверность сведений, указанных в документах, представленных для участия в торгах, несут лица, их подавшие.

Порядок оформления участия в торгах: к участию в аукционных торгах допускаются лица, прошедшие заключительную регистрацию, которые в срок, установленный для приема документов на участие в аукционных торгах, внесли задаток (задатки) и заключили с организатором торгов соглашение установленной формы о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения торгов по соответствующему их предмету (далее – соглашение), а также представили организатору торгов следующие документы:

- заявление на участие в торгах;
- заверенную банком копию платежного документа о внесении суммы задатка (задатков) на текущий (расчетный) банковский счет организатора торгов (в случае участия в торгах в отношении нескольких предметов торгов задаток вносится по каждому из предметов торгов);
- копию документа, подтверждающего государственную регистрацию юридического лица или индивидуального предпринимателя, желающих принять участие в торгах;
- эскиз средства наружной рекламы, выполненный в цвете на бумажном носителе в формате А4 или электронном носителе.

Сумма задатка (сумма задатка соответствует начальной цене предмета торгов) должна быть внесена по соответствующему предмету торгов не позднее окончания срока и времени, установленных для приема документов, на расчетный счет организатора торгов BY15 BLBB 3012 0190 3985 8300 1001 в ЦБУ № 527 ОАО «Белинвестбанк» г. Минск, БИК BLBBBY2X, получатель – государственное предприятие «МГЦН», УНП 190398583, кодификатор назначения платежа 40901 (назначение платежа – задаток для участия 24.01.2023 в торгах на право заключения договора на размещение средств рекламы по предмету торгов №_).

Участнику, не ставшему победителем торгов (лицом, приравненным к победителю торгов), внесенный задаток (задатки) возвращается в течение 5 рабочих дней со дня проведения торгов.

При подаче организатору торгов документов для участия в торгах и заключении соглашения представляются:

физическим лицом, в том числе индивидуальным предпринимателем, – документ, удостоверяющий личность;

представителем физического лица, индивидуального предпринимателя, юридического лица – оригинал документа, подтверждающего его полномочия, и документ, удостоверяющий личность.

После регистрации организатором торгов документов для участия в торгах лицо, желающее принять участие в торгах (его представитель), расписывается в журнале регистрации, после чего такое лицо считается допущенным к участию в торгах. До начала аукциона его участники проходят регистрацию.

Порядок определения победителя торгов: торги проходят в форме открытого аукциона на повышение начальной цены. Не допускается продажа предмета торгов по начальной цене. Торги проводит аукционист, определяемый организатором торгов. В процессе торгов начальная цена повышается в соответствии с шагом аукциона, который определяется аукционистом в пределах от 5 до 15 процентов от предыдущей названной аукционистом цены предмета аукциона. В процессе торгов начальная цена повышается аукционистом до тех пор, пока только один участник согласится приобрести предмет торгов. Данный участник объявляется победителем торгов, наивысшая цена (цена продажи) фиксируется в протоколе о результатах торгов. Если заявление на участие в торгах подано только одним участником либо для участия в нем явился только один участник, предмет торгов продается этому участнику при его согласии по начальной цене, увеличенной на 5 процентов, а такой участник признается лицом, приравненным к победителю торгов.

Иные условия торгов:

победитель торгов (приравненное к нему лицо) обязан:

- **в течение 5 рабочих дней со дня проведения торгов** возместить государственному предприятию «МГЦН» затраты на организацию и проведение торгов, в том числе расходы, связанные с изготовлением и предоставлением участникам документации, необходимой для их проведения. Информация о затратах, порядке и сроках их возмещения доводится до сведения участников перед началом торгов под подпись;
- **в течение 5 рабочих дней со дня проведения торгов** перечислить на текущий (расчетный) банковский счет, указанный в протоколе о результатах торгов, сумму средств, за которую продан предмет торгов, за вычетом внесенной им суммы задатка;
- **в течение 10 рабочих дней со дня проведения торгов** заключить договор на размещение средства наружной рекламы с государственным предприятием «Минскреклама», при условии оплаты суммы средств, за которую продан предмет торгов и оплаты расходов на организацию и проведение торгов.

Размер штрафа, уплачиваемого участником торгов и (или) его победителем (приравненным к нему лицом) в случаях, предусмотренных законодательством и соглашением, составляет 99 (девяносто девять) базовых величин на дату проведения торгов.

Телефоны для справок: отдел аукционов – (017) 360-42-22, государственное предприятие «Минскреклама» – (017) 290-57-37.

Извещение о проведении торгов размещено на сайтах: организатора торгов – **www.mgcn.by** (раздел «АУКЦИОНЫ/Рекламные конструкции»); Минского городского исполнительного комитета – **www.minsk.gov.by** (раздел «Объявления – Аукционы»).

Сведения о результатах проведения РЕКЛАМНОЙ ИГРЫ «ВЫИГРЫВАЙ С ONLINER 30»

1. Организатором рекламной игры является Общество с ограниченной ответственностью «Онлайнер», юридический адрес: 220123, г. Минск, ул. Старовиленская, 100/7, 2-й этаж, зарегистрировано в Едином государственном регистре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей за № 190657494, свидетельство о государственной регистрации выдано Минским городским исполнительным комитетом 25.06.2014.

2. Заинтересованное лицо рекламной игры: общество с ограниченной ответственностью «Элко-Телеком», юридический адрес: 220090, г. Минск, Логойский тракт, 22а, офис 41, комната 2, зарегистрировано в Едином государственном регистре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей за № 190751103, свидетельство о государственной регистрации выдано Минским городским исполнительным комитетом от 08.09.2006.

3. Сроки проведения рекламной игры: с 01.11.2022 по 10.01.2023 (включая период проведения розыгрыша, вручения призов и публикацию результатов проведения рекламной игры).

4. Свидетельство о государственной регистрации рекламной игры № 4249 выдано Министерством антимонопольного регулирования и торговли Республики Беларусь 17.10.2022.

5. Количество участников рекламной игры – 118 чел.

6. Информация о призовом фонде:

размер призового фонда рекламной игры составляет 2327 (две тысячи триста двадцать семь) белорусских рублей 22 (двадцать две) копейки.

7. Информация о победителях рекламной игры:

№ п/п	Фамилия, инициалы победителя	Сведения о выигрыше
1	Князев С.А.	Приз – мобильный телефон (смартфон) TECNO SPARK 8C 4GB/64GB Diamond Grey(KG5n), денежные средства в размере 12,69 бел. руб.
2	Гуринович Д.В.	Приз – мобильный телефон (смартфон) TECNO SPARK 8C 4GB/64GB Diamond Grey(KG5n), денежные средства в размере 12,69 бел. руб.
3	Терещенко В.В.	Приз – мобильный телефон (смартфон) TECNO SPARK 8C 4GB/64GB Diamond Grey(KG5n), денежные средства в размере 12,69 бел. руб.
4	Мурзо С.В.	Приз – мобильный телефон (смартфон) TECNO SPARK 8C 4GB/64GB Diamond Grey(KG5n), денежные средства в размере 12,69 бел. руб.
5	Дерман А.И.	Приз – мобильный телефон (смартфон) TECNO SPARK 8C 4GB/64GB Diamond Grey(KG5n), денежные средства в размере 12,69 бел. руб.
6	Комягин Д.В.	Приз – мобильный телефон (смартфон) TECNO SPARK 8C 4GB/64GB Diamond Grey(KG5n), денежные средства в размере 12,69 бел. руб.
7	Рогатко С.В.	Приз – мобильный телефон (смартфон) TECNO SPARK 8C 4GB/64GB Diamond Grey(KG5n), денежные средства в размере 12,69 бел. руб.
8	Павельчук И.А.	Приз – мобильный телефон (смартфон) TECNO SPARK 8C 4GB/64GB Diamond Grey(KG5n), денежные средства в размере 12,69 бел. руб.
9	Куневич С.Т.	Приз – мобильный телефон (смартфон) TECNO SPARK 8C 4GB/64GB Diamond Grey(KG5n), денежные средства в размере 12,69 бел. руб.

8. Для получения приза победители должны явиться не позднее 10.01.2023 (включительно) по адресу: г. Минск, ул. Старовиленская, 100/7, 2-й этаж, предварительно связавшись с Организатором рекламной игры по номеру многоканального телефона +375 (29) 514 35 24.

Крынічка

Вядучая рубрыкі Ірына ТАМКОВІЧ. Тэл. 8 (017) 287-18-15

Гэта адзін з відаў піхты, а не звыклая нам елка

Нобіліс — іглічная прыгажуня

У адрозненне ад нашых елак нобіліс, ці піхта высакародная, мае больш аб'ёмныя і пышныя галінкі, больш устойлівую да абсыпання ігліцу, якая да таго ж амаль не колецца, і, вядома ж, незвычайнае, рэдкае блакітнаватае адценне, як быццам пакрытае лёгкім марозцам ці сняжком. Акрамя таго, гэта расліна вельмі ўстойлівая, яе зрэзаныя галінкі доўга не абсыпаюцца, захоўваюць сваю форму і пах. Нядзіўна, што нобіліс імкліва заваёўвае папулярнасць нават у тых краінах, дзе раней пра яго амаль не чулі. Галінкі лапніка піхты выкарыстоўваюць для стварэння калядных вянкоў, навагодніх кампазіцый, а таксама для ўпрыгожвання інтэр'еру.

АДКУЛЬ ДА НАС ПРЫВОЗЯЦЬ ГЭТЫЯ ПРЫГОЖЫЯ ГАЛІНКІ?

Гістарычная радзіма нобілісу — паўночна-заходняя частка Паўночнай Амерыкі. Ён у багацці расце ў гарах, на малых і сярэдніх вышынях. Цяпер той нобіліс, які паступае ў продаж, вырошчваюць на плантацыях некаторых паўночных еўрапейскіх краін.

Асаблівасцю расліны з'яўляецца тое, што яна не належыць да марозаўстойлівых.

На еўрапейскі кантынент завезена ў 1831 годзе і разводзіцца ў якасці дэкаратыўнай культуры. Пры развядзенні добра расце, да 60 гадоў можа дасягнуць 25–30 метраў у вышыню. Працягласць жыцця дрэва складае каля 700 гадоў, расце ў арэале вырастання досыць хутка. Маладыя дрэвы выкарыстоўваюцца як навагодняя ёлка дзякуючы прыгожай афарбоўцы ігліцы, якая выглядае высакародна і ўрачыста.

РАЗМНАЖЭННЕ

Найбольш распаўсюджаным спосабам размнажэння піхтавых дрэў з'яўляецца высадка насення. Яно хутка губляе ўсходжасць, таму нельга захоўваць доўга. Высейваецца насенны матэрыял у пачатку вясны ў сумесь кампосту і пяску. Усходжасць складае 50 працэнтаў. Першыя прарасткі з`яўляюцца праз 30 сутак. Піхта высакародная аддае перавагу клімату з негарачым летнім перыядам і мяккай вільготнай зімой. Культура адчувальная да засухі. Яна добра расце ў цёплым, сонечным месцы на лёгкіх суглінках.

Піхта высакародная з'яўляецца ўспрымальнай да забруджвання навакольнага асяроддзя і задымлення, што варта ўлічваць пры выбары месца для дрэва.

Для высадкі ў адкрыты грунт лепш за ўсё выкарыстоўваць дрэвы, якія маюць узрост тры-чатыры гады. Перасадка расліны павінна праводзіцца ў падрыхтаваную яму і толькі з зямлёй вакол каранёў. Маладыя экзэмпляры піхты адаптуюцца лепш.

Піхтавыя дрэўцы патрабуюць умеранага паліву, яго праводзяць не радзей за раз на 14 сутак. Пасля ўкаранення паліў праводзіцца больш рэдка — толькі ў засуху і гарачы перыяд. Перад зімоўкай рэкамендуецца багата паліць расліну для папярэджання недахопу вільгаці. Маладыя дрэвы перад зімоўкай трэба ўцяпліць пры дапамозе лапніка ці агравалакна. У больш старых мнагалетнікаў прыствольную зону позняй восенню мульчыруюць з выкарыстаннем апалай лістоты. Увесну патрабуецца правядзенне падкормкі.

Працэс высадкі і догляду мнагалетніка не мае нічога складанага. Як і іншыя разнавіднасці іглічных парод, піхта не расце хутка, таму выкарыстоўваецца пры азеляненні прысядзібных участкаў і стварэнні жывых платоў. Налічваецца больш за дзесяць сартоў піхты высакароднай, некаторыя з іх лёгка могуць зімаваць пад снегам.

СЁННЯ

Месяц

Поўня 8 снежня.
Месяц у сузор'і Дзевы.

Сонца

	Усход	Захад	Даўжыня дня
Мінск —	9.22	16.47	7.25
Віцебск —	9.19	16.29	7.10
Магілёў —	9.12	16.37	7.25
Гомель —	9.00	16.42	7.42
Гродна —	9.36	17.04	7.28
Брэст —	9.28	17.13	7.45

Імяніны

Пр. Андрэя, Антона, Апанаса, Івана, Канстанціна, Мацвея, Мікалая, Сцяпана, Сяргея, Уладзіміра.
К. Марыі, Ніны, Хрысціны, Валяр'яна, Віктара.

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

ЗАЎТРА

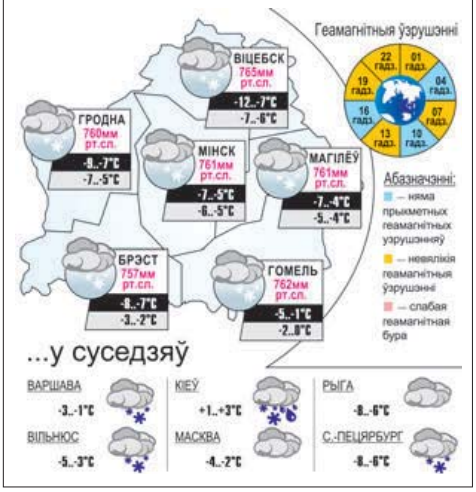

Даты Падзеі Людзі

15 СНЕЖНЯ

У краіне

1575 год — каралём Польшчы і вялікім князем ВКЛ абраны Стэфан Баторый; правіў у Рэчы Паспалітай да 12 снежня 1586 года.

1850 год — нарадзіўся (г. Магілёў) Мікалай Канстанцінавіч Судзілоўскі, беларускі і міжнародны грамадскі і палітычны дзеяч, вучоны-прыродазнаўца. Прымаў актыўны ўдзел у студэнцкіх хваляваннях у Пецярбургу і Кіеве, за што быў высланы за межы краіны. Удзельнік рэвалюцыйнага руху на Балканах, адзін з арганізатараў рэвалюцыйнага руху ў Румыніі. У Бухарэсце скончыў медыцынскі факультэт універсітэта, абараніў доктарскую дысертацыю. Затым былі Парыж, Амерыка і Гавайскія астравы. На Гавайскіх астравах Судзілоўскі стварыў і ўзначаліў партыю незалежных. У 1900 годзе быў абраны сенатарам астраўнога парламента, а затым і прэзідэнтам Гавайскай рэспублікі, правёўшы шэраг радыкальна-дэмакратычных рэформ. З 1903 года жыў у Кітаі, Японіі, на Філіпінскіх астравах. Аўтар работ па медыцыне, хіміі, філасофіі, сацыялогіі, геаграфіі.

1917 год — нарадзіўся (в. Кашалёва Буда-Кашалёўскага раёна) Павел Якаўлевіч Галавачоў, генерал-маёр авіяцыі), двойчы Герой Савецкага Саюза. У гады Вялікай Айчыннай ваяваў на Паўднёвым, Паўднёва-Заходнім, Сталінградскім, 4-м Украінскім, 3-м і 1-м Беларускіх франтах: камандзір звяна, эскадрыллі, знішчальнага авіяпалка. Удзельнік абароны Адэсы, Сталінградскай бітвы, вызвалення Данбаса, Крыма, Беларусі, Усходне-Прускай і Берлінскай аперацый.

1937 год — нарадзіўся (в. Тарэйкі, цяпер у Нясвіжскім раёне) Яўген Іванавіч Ждан, беларускі мастак, заслужаны работнік культуры Беларусі. Працаваў у Дзяржаўным тэатры оперы і балета Беларусі, Рэспубліканскай дырэкцыі эстрадна-цыркавога мастацтва, Беларускім музычным тэатры. Аформіў шэраг спектакляў. Сярод жывапісных работ: серыі «Чарнобыль», «Жыцці беларускіх святых», «Жыцці славянскіх асветнікаў-гуманістаў», пейзажы «Песня маёй радзімы», «Вясна» і іншыя.

У свеце

1762 год — імператрыца Кацярына II падпісала Маніфест «О позволении иностранцам, кроме жидов, выходить и селиться в России и о свободном возвращении в своё отечество русских людей, бежавших за границу». У гэтым дакуменце дэкларавалiся асноўныя прынцыпы палітыкі новага кіраўніцтва Расіі: павелічэнне колькасці насельніцтва краіны за кошт прыцягнення замежнікаў і амністыя падданых Расіі, якія пакінулі радзіму.

1791 год — у ЗША ўступае ў дзеянне Біль аб правах — дзесяць паправак і дапаўненняў да канстытуцыі 1787 года, якія заканадаўча замацавалі асноўныя грамадзянскія правы (свабода сумлення, слова і друку, сходаў і нашэння зброі).

1832 год — нарадзіўся Аляксандр Гюстаў Эйфель (1832–1923), французскі інжынер, будаўнік мастоў, віядукаў і іншых збудаванняў. Сусветную вядомасць атрымала стальная рашэцістая вежа (Эйфелева вежа) вышынёй 300 метраў, выбудаваная па яго праекце для Сусветнай тэхнічнай выстаўкі 1889 года ў Парыжы ў якасці сімвала тэхнічных дасягненняў XIX ст.

1907 год — нарадзіўся Оскар Німеер, бразільскі архітэктар і грамадскі дзеяч, адзін з заснавальнікаў сучаснай школы бразільскай архітэктуры. Быў галоўным архітэктарам новай сталіцы Бразіліі — горада Бразіліа, праектаваў прэзідэнцкі палац, будынкі Кангрэса, кафедральны сабор і інш. Уваходзіць у лік вядомых лацінаамерыканскіх архітэктараў XX стагоддзя. Адзін з піянераў і эксперыментатар у галіне жалезабетоннай архітэктуры.

1917 год — у Брэст-Літоўску заключана пагадненне аб часовым спыненні ваенных дзеянняў паміж Савецкай Расіяй і дзяржавамі Германскага блока.

Так гаварыў...

КАНФУЦЫЙ:

«Маўчанне — вялікі друг, які ніколі не здрадзіць».

УСМІХНЕМСЯ

— А давайце падманём Яўгена і замест чаю нальём яму ў кубак віскі.

— А давайце лепш мяне!

— А што такое пазітыўнае мысленне?

— Ну гэта калі ты спускаешся з пятага паверха па лесвіцы, падаеш і кулём коцішся ўніз. Нос разбіты, зубы выбітыя, рабрына зламаная, а сам думаеш: «Гэта ж трэба, як хутка спусціўся!».

Аддам сабаку ў добрыя рукі. Нораў вясёлы, у ядзе непераборлівы...

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь

Выдавец — Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».

Рэгістрацыйнае пасведчанне нумар 2 ад 17 лютага 2009 года, выдадзенае Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь.

Дырэктар — галоўны рэдактар КАРЛЮКЕВІЧ Аляксандр Мікалаевіч.

АДРАС: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10а.

ТЭЛЕФОНЫ Ў МІНСКУ: прыёмнай – 311 17 13 (тэл./факс); аддзелаў: пісьмаў — 311 17 44, маркетынгу — 263 66 73, бухгалтэрыі — 311 17 16.

прыём рэкламы тэл./факс: 311 17 27,

e-mail: reklama@zviazda.by

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.

Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў. Іх меркаванні не заўсёды супадаюць з меркаваннем рэдакцыі. Рэдакцыя па сваім меркаванні адбірае і публікуе адрасаваныя ёй пісьмы. Перадрук матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.

www.zviazda.by

e-mail: info@zviazda.by

(для зваротаў): zvarot@zviazda.by

Газета аддрукавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП № 02330/106 ад 30.04.2004. 220013, Мінск, прасп. Незалежнасці, 79/1. Выходзіць 5 разоў на тыдзень.

Тыраж 14.804. Індэкс 63850. Зак. № 3083. Нумар падпісаны ў 19.30 14 снежня 2022 года.

М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12